

ВІДОМОСТІ
про самооцінювання освітньої програми

Заклад вищої освіти	Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Освітня програма	1481 Археологія
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	032 Історія та археологія

Відомості про самооцінювання є частиною акредитаційної справи, поданої до Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти для акредитації зазначеної вище освітньої програми. Відповідальність за підготовку і зміст відомостей несе заклад вищої освіти, який подає програму на акредитацію.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID	ідентифікатор
ВСП	відокремлений структурний підрозділ
ЄДЕБО	Єдина державна електронна база з питань освіти
ЄКТС	Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система
ЗВО	заклад вищої освіти
ОП	освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про ЗВО (ВСП ЗВО)

Реєстраційний номер ЗВО у ЄДЕБО	41
Повна назва ЗВО	Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Ідентифікаційний код ЗВО	02070944
ПІБ керівника ЗВО	Бугров Володимир Анатолійович
Посилання на офіційний веб-сайт ЗВО	https://knu.ua

2. Посилання на інформацію про ЗВО (ВСП ЗВО) у Реєстрі суб'єктів освітньої діяльності ЄДЕБО

<https://registry.edbo.gov.ua/university/41>

3. Загальна інформація про ОП, яка подається на акредитацію

ID освітньої програми в ЄДЕБО	1481
Назва ОП	Археологія
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	032 Історія та археологія
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Магістр
Тип освітньої програми	Освітньо-наукова
Вступ на освітню програму здійснюється на основі ступеня (рівня)	Бакалавр
Структурний підрозділ (кафедра або інший підрозділ), відповідальний за реалізацію ОП	кафедра археології та музеєзнавства
Інші навчальні структурні підрозділи (кафедра або інші підрозділи), залучені до реалізації ОП	кафедра історії мистецтв, кафедра етнології та краєзнавства історичного факультету; кафедра етики, естетики та культурології філософського факультету; кафедра психології розвитку та кафедра педагогіки факультету психології
Місце (адреса) провадження освітньої діяльності за ОП	Україна, 01033, місто Київ, вул. Володимирська, 60
Освітня програма передбачає присвоєння професійної кваліфікації	<i>передбачає</i>
Професійна кваліфікація, яка присвоюється за ОП (за наявності)	Археолог, молодший науковий співробітник
Мова (мови) викладання	Українська, Англійська
ID гаранта ОП у ЄДЕБО	554
ПІБ гаранта ОП	Шидловський Павло Сергійович
Посада гаранта ОП	доцент
Корпоративна електронна адреса гаранта ОП	prehist@knu.ua
Контактний телефон гаранта ОП	+38(096)-573-17-07
Додатковий телефон гаранта ОП	+38(044)-239-32-92

Форми здобуття освіти на ОП	Термін навчання
очна денна	2 р. 0 міс.

4. Загальні відомості про ОП, історію її розроблення та впровадження

1944 р. в структурі історичного факультету була заснована кафедра археології, перша в Україні, що готувала фахівців в галузі археології. З 1995 р. за кафедрою було остаточно закріплена назва “кафедра археології та музеєзнавства” (<https://doi.org/10.37098/VA-2019-11-22-38>, http://vitaantiqua.org.ua/wp-content/uploads/2020/09/VA-2019_Terpilovskii.pdf).

У 2006 р. Київський національний університет імені Тараса Шевченка отримав ліцензію на підготовку магістрів спеціальності 8.030304 “Археологія” (Ліцензія АБ №298951, наказ МОН України від 26.12.2005 р. №2332-Л). Підготовка магістрів відбувалася в рамках окремої спеціальності. Відкриття окремої спеціальності «Археологія» відповідало запитам випускників кафедри, які працювали в наукових, освітніх, музейних та пам’яткоохоронних установах і потребували спеціалізованої освіти.

Після наказів МОН України №1151 від 06.11.2015 та № 1565 від 19.12.2016 р. було укрупнено спеціальність “Історія”, зміст та назву якої змінено на “Історія та археологія”. В подальшому підготовка фахівців-археологів відбувалось в рамках спеціальності “Історія та археологія” (ліцензія - наказ МОН України від 14.04.2015 <https://bit.ly/3у70Rpf>). 2018 р. розроблено і затверджено першу редакцію ОНП “Археологія”, введено в дію наказом Ректора від 19.03.2019 за №261-32.

Під час розробки ОНП враховувався десятилітній досвід викладання спеціалізованих археологічних курсів, побажання науково-педагогічних працівників, здобувачів і випускників кафедри археології та музеєзнавства.

У 2020 р. розроблено Концепцію вивчення іноземних мов студентами неспеціальних факультетів КНУ, що потребувало корекції ОНП. У 2021 р. було затверджено Стандарт вищої освіти за спеціальністю 032 «Історія та археологія», для другого (магістерського) рівня освіти (Наказ МОН України від 31 червня 2021 р. №603). Аналіз Стандарту та опису ОНП показав, що ОНП в цілому відповідає Стандарту.

Вимоги нормативних документів та консультації з стейкхолдерами виступили основою для корекції ОНП.

Нова (друга) редакція опису ОНП «Археологія» для другого рівня освіти затверджена Вченою радою КНУ 23 липня 2021 р. Було відредаговано, відповідно до Стандарту, формулювання компетентностей та програмних результатів навчання. Зміни були внесені в частині обов’язкових та вибіркового компонентів. Наприклад, після консультацій з іноземними фахівцями в рамках міжнародного освітнього проекту “Nature and Society in Prehistoric Europe” за підтримки ЄС (<http://vovkcenter.org.ua/en/naturesociety/>) відбулось впровадження відповідної дисципліни англійською мовою ОК 6 “Природа і суспільство в первісній Європі”, також введено викладання англійською мовою ОК 15 “Археологія антропогену”, сформовано факультетський перелік вибіркового дисциплін, що розширило можливості вибору для студентів.

Спеціальність була акредитована у 2017 році Акредитаційною комісією України <https://bit.ly/3Ymot3A>.

Актуальний перелік дисциплін розміщено на сайті кафедри <http://bit.ly/3mrxzyJ>.

5. Інформація про контингент здобувачів вищої освіти на ОП станом на 1 жовтня поточного навчального року у розрізі форм здобуття освіти та набір на ОП (кількість здобувачів, зарахованих на навчання у відповідному навчальному році сумарно за усіма формами здобуття освіти)

Рік навчання	Навчальний рік, у якому відбувся набір здобувачів відповідного року навчання	Обсяг набору на ОП у відповідному навчальному році	Контингент студентів на відповідному році навчання станом на 1 жовтня поточного навчального року	У тому числі іноземців
			ОД	ОД
1 курс	2022 - 2023	7	7	0
2 курс	2021 - 2022	4	5	0

Умовні позначення: ОД – очна денна; ОВ – очна вечірня; З – заочна; Дс – дистанційна; М – мережева; Дл – дуальна.

6. Інформація про інші ОП ЗВО за відповідною спеціальністю

Рівень вищої освіти	Інформація про освітні програми
початковий рівень (короткий цикл)	програми відсутні
перший (бакалаврський) рівень	30427 Американістика та європейські студії (з поглибленим вивченням іноземних мов) 36427 Всесвітня історія (мова навчання російська) / Всемирная история 39933 Краєзнавство, екскурсознавство та історико-культурний туризм 25336 Історія мистецтв 2051 Історія України, етнологія та джерелознавство 2121 американістика та європейські студії 30437 Світове українство в цивілізаційному поступі (з

	поглибленим вивченням іноземних мов) 25334 Сходознавство 25335 Американістика та європейські студії 1180 Східноєвропейські історичні студії 1263 історія мистецтв 1365 Археологія та преісторія 30428 Історія України та культурна антропологія (з поглибленим вивченням іноземних мов) 30429 Практична (публічна) історія (з поглибленим вивченням іноземних мов) 1686 Історія 312 сходознавство 56245 Всесвітня історія
другий (магістерський) рівень	1416 Всесвітня історія 1423 Історія України 1481 Археологія 1482 Історія 1711 Етнологія 1822 Військова історія 2532 Архівознавство 32369 Сходознавство 32370 Східноєвропейські історичні студії 32371 Американістика та європейські студії 1689 Історія мистецтв 1761 Історичне туризмознавство
третій (освітньо-науковий/освітньо-творчий) рівень	37101 Історія та археологія

7. Інформація про площі приміщень ЗВО станом на момент подання відомостей про самооцінювання, кв. м.

	Загальна площа	Навчальна площа
Усі приміщення ЗВО	542665	67681
Власні приміщення ЗВО (на праві власності, господарського відання або оперативного управління)	542665	67681
Приміщення, які використовуються на іншому праві, аніж право власності, господарського відання або оперативного управління (оренда, безоплатне користування тощо)	0	0
Приміщення, здані в оренду	2485	0

Примітка. Для ЗВО із ВСП інформація зазначається:

- щодо ОП, яка реалізується у базовому ЗВО – без урахування приміщень ВСП;
- щодо ОП, яка реалізується у ВСП – лише щодо приміщень даного ВСП.

8. Документи щодо ОП

Документ	Назва файла	Хеш файла
Освітня програма	<i>Опис ОНП Археологія (ОП магістр).pdf</i>	vAKkddWYj/9qwk05gu17JvfG9OAT7VH7S1NR/mToi7A=
Навчальний план за ОП	<i>Навчальний план ОНП Археологія (ОП магістр).pdf</i>	eMJ3HRO4rtFE977KH/tTIjYxZpNXe824/43Vl1nm8Jg=

1. Проектування та цілі освітньої програми

Якими є цілі ОП? У чому полягають особливості (унікальність) цієї програми?

Основною метою ОП є надати освіту з історії та археології з широким доступом до працевлаштування у профільних інституціях; сформувані фахові компетентності для реалізації професійних завдань, підготувати фахівців в галузі археології, музейництва та пам'яткоохоронної справи, наукових співробітників у сфері археології.

Це єдина в КНУ освітньо-наукова програма з підготовки професіоналів-археологів. В Україні лише дві ОНП спрямовані на підготовку магістрів-археологів: КНУ та НаУКМА.

Особливістю ОНП є дослідницький характер програми, що передбачає постійне вивчення археологічної спадщини з залученням студентів до польової, лабораторної та реконструктивної складових наукового процесу та подальшим впровадженням результатів досліджень в освітній процес. Обов'язковим елементом навчання за освітньо-науковою програмою є практичні заняття у фондах Археологічного музею КНУ, у археологічних фондах інших наукових та

музейних закладах України, участь в археологічних експедиціях.

Акцент в ОНП «Археологія» КНУ зроблено на процеси культурної динаміки в Східній Європі від найдавніших часів до доби середньовіччя, особливостях дослідницької роботи з археологічними колекціями, інтердисциплінарних дослідженнях археологічних пам'яток. Випускники мають здатності до науково-дослідної роботи в галузі археології, створення реконструкцій з використанням археологічних джерел, здійснювати експертизу археологічних пам'яток з метою їх охорони й можливого подальшого використання та інші необхідні в професійній діяльності археолога.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні документи ЗВО, що цілі ОП відповідають місії та стратегії ЗВО

Місія та стратегія КНУ викладені в Статуті (<https://knu.ua/pdfs/statut/statut-22-11-28.pdf>) та Стратегічному плані розвитку Університету на період 2018-2025 року (<https://knu.ua/pdfs/official/Development-strategic-plan-22-12-12.pdf>). Вчена Рада КНУ проаналізувала виконання Стратегічного плану розвитку на період 2018-2025 рр. та ухвалила Завдання на 2022/2023 н.р. <http://senate.univ.kiev.ua/?p=2071>.

Цілі ОП відповідають місії та стратегії КНУ, сприяють формуванню національної еліти України, підготовці висококваліфікованих кадрів для наукових, освітніх та виробничих установ, органів державної влади та місцевого самоврядування, інтеграції України у світовий економічний простір як рівноправного партнера; співпадають із стратегічним планом розвитку КНУ: забезпечення різнобічного розвитку здобувачів освіти, формування широкого світогляду здобувачів освіти у відповідності до сучасних тенденцій розвитку інформаційного суспільства та утвердження національних, культурних і загальнолюдських цінностей як важливої передумови до розвитку держави.

В цілях ОНП відображена стратегічна мета розвитку КНУ – реалізація освітнього процесу на новому рівні, з поєднанням освітньої та наукової діяльності.

Набуті компетентності дозволять працювати за обраним фахом в наукових установах, музеях, українських та міжнародних експедиціях і проектах, державних установах та громадських організаціях, які займаються вивченням та збереженням культурної спадщини України.

Опишіть, яким чином інтереси та пропозиції таких груп заінтересованих сторін (стейкхолдерів) були враховані під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП: - здобувачі вищої освіти та випускники програми

Під час формулювання цілей та програмних результатів навчання були враховані інтереси здобувачів у набутті навичок та практичних умінь, необхідних для проведення польових та лабораторних археологічних досліджень, для проведення фіксації руйнувань об'єктів археологічної спадщини, і пов'язаних з основними напрямками та формами роботи в наукових, освітніх, музейних та пам'яткоохоронних установах. Враховано зацікавленість здобувачів в перспективах міжнародного співробітництва та можливостях інтеграції до міжнародних наукових програм, що передбачає оволодіння спеціальною англійською термінологією та понятійним апаратом.

Перегляд ОНП з метою удосконалення проходив, зокрема, при проведенні Міжнародної наукової конференції «Археологія та музеєзнавство в системі освіти і науки», з нагоди 75-річчя кафедри археології та музеєзнавства (24-25 жовтня 2019 р.) (<https://bit.ly/3ustV9J>), в рамках якої відбувся Круглий стіл з проблем викладання археології та музеєзнавства (запрошувались учасники конференції, студенти та випускники кафедри).

Збір інформації про навчання на кафедрі археології та музеєзнавства здійснюється через добровільне анкетування випускників на сторінці кафедри <https://bit.ly/3Kv6ke3>.

Кафедра перебуває у постійному зв'язку з здобувачами та випускниками, що дозволяє оперативно враховувати їхні інтереси.

- роботодавці

Зацікавленість роботодавців у фахових спеціалістах-археологах, що мають навички атрибуції та експертизи археологічних пам'яток, їх використання, здатності до науково-дослідної роботи, відображена у її орієнтованості на фундаментальну теоретичну та практичну підготовку студентів та відповідному змісті програми. Зокрема, кафедра археології та музеєзнавства довгий час підтримує контакти з різними науковими, освітніми, культурними установами України, укладено низку договорів/меморандумів про співпрацю. Під час розробки та удосконалення ОП були проведені консультації з потенційними роботодавцями (Інститут археології НАН України, Національний музей історії України, Міністерство культури та інформаційної політики України, Український державний інститут культурної спадщини МКІП України тощо), було враховано побажання цих установ щодо підготовки спеціалістів зі спеціальності «Археологія». Із більшістю партнерів налагоджено стабільні робочі контакти, враховуються побажання щодо навчання та практичної підготовки магістрів, під час проходження практики студенти активно співпрацюють зі спеціалістами-археологами.

Загалом, пропозиції зацікавлених сторін (в тому числі, висловлені під час згаданого вище Круглого столу 2019 р.) були враховані у змісті навчальних дисциплін ОНП для реалізації її цілей та кінцевих програмних результатів.

- академічна спільнота

При укладанні ОНП враховувався досвід підготовки в КНУ фахівців-археологів. До складу групи розробників входять викладачі Історичного факультету, в тому числі, ті, які мають значний досвід наукової роботи в якості археологів-практиків, преісториків, музеєзнавців та співробітників у сфері охорони пам'яток. Проект ОНП та її редакції обговорювались і затверджувались на засіданні кафедри археології та музеєзнавства, науково-методичної комісії та Вченої ради історичного факультету, НМК КНУ та Вченої ради КНУ.

- інші стейкхолдери

Гарант ОНП П.С. Шидловський, а також інші викладачі кафедри археології та музеєзнавства, історичного факультету, завідувачка Археологічного музею КНУ є членами Міжнародної ради музеїв (ICOM). Крім того, П.С. Шидловський є дійсним членом Європейської асоціації археологів, асоційованим дослідником Національного природничого музею (Франція), заступником голови Експертної комісії з питань обліку об'єктів культурної спадщини при Міністерстві культури та інформаційної політики (<http://surl.li/ewhsh>), членом міжгалузевої Кваліфікаційної ради з питань видачі кваліфікаційних документів (прот. засід. Вченої Ради Інституту археології НАН України №7 від 03.11.2020, <https://iananu.org.ua/struktura/kvalifikatsijna-rada?id=1033>), Головою наукової ГО “Центр палеоекологічних досліджень” (<http://vovkcenter.org.ua/en/main/>).

Доцент кафедри Є.В. Синиця є Головою правління ВГО “Спілка археологів України” (<http://vgosau.kiev.ua/pro-nas/kerivni-orgnanu>).

Кафедра археології та музеєзнавства підтримує стосунки з випускниками кафедри, що є членами Міжнародної ради з охорони пам'яток та історичних місць (ICOMOS).

Викладачі кафедри археології та музеєзнавства регулярно беруть участь у Днях відкритих дверей, LEGIO Historica (<https://ru-ru.facebook.com/legiohistorica/>) та інших майданчиках для комунікації щодо можливих пропозицій з боку громадськості.

Продемонструйте, яким чином цілі та програмні результати навчання ОП відбивають тенденції розвитку спеціальності та ринку праці

У процесі розробки та перегляду ОНП були враховані сучасні підходи розвитку археологічної науки та охорони археологічної спадщини. Програмні результати навчання складені відповідно до вимог Стандарту ВО та потреб археологічної практики, передбачають формування навиків до аналізу сучасних теоретичних та методологічних питань в археології, розробляти наукові проекти тощо. Ці результати в повній мірі є базовими для інтеграції випускників у професійній діяльності в наукових, освітніх, культурних, пам'яткоохоронних установах. При розробці ОНП враховувались політичні та інші процеси, що відбуваються в Україні та світі: актуальна нормативна база, реалізація реформи державного управління, процеси децентралізації та приватизації землі, що загострюють питання збереження археологічних пам'яток. Проблеми моніторингу стану пам'яток набули особливого значення внаслідок ведення воєнних дій, питання збереження культурного надбання та аналізу збитків від війни стоїть як ніколи актуально. Спостерігається тенденція до поглиблення вивчення та фіксації втрат археологічної спадщини під час війни та постає необхідність залучення значної кількості спеціалістів з метою проведення експертизи та археологічного моніторингу постраждалих територій. Співробітники кафедри та студенти ОНП «Археологія» активно долучились до ініціативи «Група моніторингу археологічних ландшафтів» спільно з представниками Інституту археології НАН України, Національного музею історії України, УДІКС МКІП України тощо.

Продемонструйте, яким чином під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано галузевий та регіональний контекст

У державному класифікаторі професій “археолог” визначається в якості окремої професії. Програмні результати ОНП передбачають формування науковця, який на високому рівні орієнтується у археологічній проблематиці, вміє проводити експертизу, класифікацію, обробку об'єктів археологічної спадщини, застосовувати методи та заходи щодо її збереження. ОК сформовані таким чином, що при навчанні студент має можливість отримати детальні знання про всі періоди розвитку людства від найдавніших часів до епохи середньовіччя. Під час навчання студенти ознайомлюються з основними закладами археологічної науки, які розташовані в м. Київ та користуються ресурсами цих організацій - Науковими фондами, Науковим архівом, Науковою бібліотекою, Археологічним музеєм Інституту археології НАН України; фондами та експозиціями Національного музею історії України, Національного науково-природничого музею НАН України, лабораторіями та приміщеннями цих організацій тощо.

При викладанні ОК фокус робиться на археологію Європи, переважно археологічних культур та явищ Східної Європи. Така регіональна орієнтація зумовлена необхідністю уніфікації та інтернаціоналізації знань про археологію, з огляду на входження галузі у загальноєвропейський науковий контекст, участі викладачів та студентів у міжнародних проєктах, конференціях, публікаціях у міжнародних виданнях.

Регіональний контекст передбачає можливість вивчення археології Києва та околиць у вибірково блоці “Галузева археологія”.

Продемонструйте, яким чином під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано досвід аналогічних вітчизняних та іноземних програм

Тривалий час кафедра археології та музеєзнавства КНУ була єдиною в Україні, що забезпечувала підготовку фахівців-археологів. Багато випускників кафедри працюють в Інституті археології НАН України. У 2000 р. було створено при кафедрі історії НаУКМА спеціалізацію “Археологія та давня історія України”. Аналіз ОНП “Археологія” НаУКМА (<https://www.ukma.edu.ua/ects/index.php/fgn/122-2018-06-13-07-02-15/istoriya/253-2018-11-01-09-37-38>) показав, що значна частина вказаної програми суголосна з ОПП “Археологія та преісторія” ОР бакалавр КНУ.

При перебуванні в Інституті археологічних наук Бернського університету та стажуванні в Національному музеї природничих наук Франції, гарант П. Шидловський вивчив досвід цих програм https://www.iaw.unibe.ch/studium/studienprogramme/index_ger.html для розробки тематики лекцій по ОК “Природа і суспільство в первісній Європі” та “Теоретична антропологія”. Досвід реалізації міжнародного освітнього проєкту “Nature and Society in Prehistoric Europe” став основою для створення відповідного курсу лекцій. При викладанні археології Європи активно використовуються матеріали означеного проєкту (<http://vovkcenter.org.ua/en/naturesociety/>).

При стажуванні доцента С. Рижова за програмою Erasmus+ у Загребському університеті (Хорватія) було

використано досвід для формування навчального курсу ОК «Археологія антропогену» та низки вибіркових дисциплін (тематика лекцій, навчальна література тощо).

Продемонструйте, яким чином ОП дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти

Стандарт ВО спеціальності 032 Історія та археологія за магістерським рівнем затверджено Наказом МОН № 603 від 31.05.2021 р.

Вимоги Стандарту досягаються шляхом опанування теоретичних знань та практичних навичок студентами, обов'язкові компоненти повністю забезпечують оволодіння загальними та фаховими компетентностями, програмними результатами навчання.

ПР 1-10 ОНП повністю відповідають ПР1-10 Стандарту ВО. Додатково в ОНП було сформульовано ПР11-16.

Всі програмні результати навчання забезпечуються обов'язковими компонентами, зміст яких відповідає цілям ОНП та спеціальності.

ПР 1 – Методологія й організація археологічних досліджень: видобуток та інтерпретація археологічних джерел та інші (ОК 1, 6, 9, 10, 14, 16, 18, 19, 21).

ПР 2 – Професійна та корпоративна етика історика-дослідника з основами інтелектуальної власності тощо (ОК 2, 5, 10, 11, 13, 14, 19).

ПР 3 – Методологія й організація археологічних досліджень: видобуток та інтерпретація археологічних джерел, Менеджмент і маркетинг в музейній справі та ін (ОК 1, 10, 14, 17).

ПР 4 – Археологічна типологія та класифікація, Менеджмент і маркетинг в музейній справі тощо (ОК 1, 7, 8, 11, 12, 17).

ПР 5 – Археологія антропогену, Соціально-економічні реконструкції за археологічними джерелами тощо (ОК 1, 10, 12, 14, 15, 18, 21).

ПР 6 – Правові аспекти охорони культурної спадщини тощо (ОК 8, 11, 15, 16, 20).

ПР 8 – Археологічна типологія та класифікація, Археологічна практика та ін (ОК 1, 7, 10 - 12, 14).

ПР 7, 9, 10 – Професійна та корпоративна етика історика-дослідника з основами інтелектуальної власності, Педагогіка вищої школи та педагогічна майстерність викладача, Психологія вищої школи, Методика викладання історії, Асистентська практика.

Заявлені в програмі програмні результати навчання також досягаються підготовкою курсових робіт, кваліфікаційних робіт та участю у наукових проектах. Уся інформація міститься в структурно-логічній схемі, матриці відповідності результатів навчання відповідним компонентам ОП

(http://www.archaeology.univ.kiev.ua/home/images/pdf_doc/Magistry_arch/OPP_Master_2021_LST.pdf), а також таблиці з відомостей самооцінювання.

Для досягнення визначених цілей і програмних результатів навчання застосовуються відповідні методи, засоби навчання та викладання, використовуються необхідне обладнання та матеріально-технічна база.

Якщо стандарт вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти відсутній, поясніть, яким чином визначені ОП програмні результати навчання відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня?

Стандарт вищої освіти спеціальності 032 «Історія та археологія» за другим (магістерським) рівнем затверджено Наказом МОН України № 603 від 31.05.2021 р.

2. Структура та зміст освітньої програми

Яким є обсяг ОП (у кредитах ЄКТС)?

120

Яким є обсяг освітніх компонентів (у кредитах ЄКТС), спрямованих на формування компетентностей, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності)?

90

Який обсяг (у кредитах ЄКТС) відводиться на дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти?

30

Продемонструйте, що зміст ОП відповідає предметній області заявленої для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)?

Зміст ОП «Археологія» відповідає предметній області, визначеній в Стандарті вищої освіти.

Обов'язкові компоненти сприяють реалізації цілі навчання «підготовка фахівців, здатних розв'язувати складні задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері історії та/або археології», відповідають предметній області спеціальності, об'єктами вивчення якої визначено «минуле людства, зокрема, України та інших країн, в усіх

його проявах».

Теоретичний зміст предметної галузі розглядаються в таких комплексних ОК як «Давні культури в археологічному відображенні», «Природа і суспільство в первісній Європі (англійською мовою)», «Археологія антропогену (англійською мовою)», «Етнічні процеси за археологічними джерелами», «Соціально-економічні реконструкції за археологічними джерелами», «Теоретична антропологія» тощо (ОК 1, 6, 9, 15, 18, 19, 21).

Методи, методики і технології викладаються в таких ОК як «Методологія й організація археологічних досліджень: видобуток та інтерпретація археологічних джерел», «Природа і суспільство в первісній Європі (англійською мовою)», «Археологічна типологія та класифікація» «Правові аспекти охорони культурної спадщини» та іншими (ОК 1, 6 – 9, 15, 20).

Навчання за освітньою програмою відбуваються у приміщеннях Археологічного музею КНУ (<https://youtu.be/StiXuNaYLI8>) (експозиція, фонди) та в мультимедійних аудиторіях історичного факультету. При проведенні занять та під час написання курсових і кваліфікаційних робіт студентам надається можливість користуватись археологічними колекціями Археологічного музею та науковою літературою громадської бібліотеки кафедри археології та музеєзнавства. Крім того, заняття проводяться з використанням приміщень та інструментів Навчальної лабораторії «Центр підводної археології, археологічних та етнологічних досліджень».

Здобувачі освіти під час навчання на ОНП мають право користуватись мережевими корпоративними ресурсами КНУ імені Тараса Шевченка: обліковим записом у Google Workspace (mail.knu.ua); доступом до мережі eduoam у приміщеннях університету; доступом до наукометричних та реферативних баз наукової періодики, відкритих для університету тощо.

Практики відбуваються на базах археологічних експедицій та в лабораторіях як КНУ, так і Інституту археології НАН України. Експедиції кафедри (<https://bit.ly/3leGuKT>) забезпечені необхідним інструментарієм (оптичні нівеліри, теодоліти тощо) для фіксації археологічних об'єктів та реманентом (намети, каремати тощо).

Загальні та фахові компетентності ОНП, програмні результати навчання відповідають вказаним у Стандарті ВО: ЗК1-9, ФК1-11, ПР1-10 ОНП повторюють формулювання Стандарту. Всі загальні та фахові компетентності, програмні результати навчання досягаються через опанування обов'язкових компонент.

Загалом, освітні компоненти ОНП спрямовані на теоретичну, методологічну, практичну підготовку фахівця-археолога.

Яким чином здобувачам вищої освіти забезпечена можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії?

Формування індивідуальної освітньої програми студентів гарантує Положення про організацію освітнього процесу у КНУТШ (п.5.2.3, п.9.4) (https://www.knu.ua/pdfs/official/Polozhennia-pro-organizatsiyu-osvitniogo-procesu-11_04_2022.pdf), а також регулює Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка (процедура 3.7): <https://knu.ua/pdfs/official/Quality-assurance-system-of-education-and-educational-process.pdf>.

25% дисциплін навчального плану є вибірковими. Студенти самостійно, відповідно до своїх наукових інтересів, обирають тему курсової та магістерської роботи. Також студенти можуть самостійно обрати базу, де вони будуть проходити практики.

Студенти також мають право брати участь в програмах академічної мобільності (внутрішньої та зовнішньої) відповідно до Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність КНУ ім. Тараса Шевченка (затверджено 29.06.2016) https://mobility.univ.kiev.ua/?page_id=804&lang=uk.

Яким чином здобувачі вищої освіти можуть реалізувати своє право на вибір навчальних дисциплін?

Вибір студентами дисциплін гарантує Положення про організацію освітнього процесу у КНУТШ (https://www.knu.ua/pdfs/official/Polozhennia-pro-organizatsiyu-osvitniogo-procesu-11_04_2022.pdf).

Згідно з цим положенням (п.5.2.3) та навчальним планом ОНП «Археологія» не менше 25% дисциплін є вибірковими (30 кредитів). Вибіркові дисципліни поділені на 2 частини. Студенти обирають один з блоків вибору та одну дисципліну з загальнофакультетського каталогу дисциплін вільного вибору студента. Дисципліни вибіркових блоків об'єднані у два дослідницькі спрямування: 1 «Археологічні дослідження: джерела, методика, реконструкції» та 2 «Галузева археологія», кожне з яких забезпечується низкою відповідних освітніх компонентів. Дисципліни першого спрямування мають переважно методологічний характер і забезпечують формування у студентів навичок та вмінь, пов'язаних з процедурами археологічних досліджень від збору емпіричних даних до створення інтерпретацій загальноісторичного рівня. Друге спрямування передбачає аналіз в широкому хронологічному та культурному контекстах різноманітних явищ матеріальної культури давнини.

Згідно з п.9.4 зазначеного Положення здобувачі освіти мають безумовне право обрати навчальні дисципліни з обов'язкових та вибіркових частин навчальних планів інших спеціальностей того самого рівня, а за умови погодження із деканом факультету / директором інституту - з програм іншого рівня.

Вибіркові дисципліни на ОНП викладаються протягом третього семестру. Вибір здійснюється в другому семестрі навчального року (не пізніше квітня) у двох формах: паперовій (подання заяв до деканату історичного факультету) та електронній (через інформаційну систему «Тритон»).

Для прийняття виваженого усвідомленого рішення здобувачі можуть ознайомитись з інформацією про запропоновані вибіркові дисципліни на сайті кафедри археології та музеєзнавства

http://www.archaeology.univ.kiev.ua/home/index.php?option=com_content&view=category&id=220&Itemid=101 та отримати консультацію (за бажанням) з викладачами та гарантом ОП.

Опишіть, яким чином ОП та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності

Відповідно до ОНП обов'язковими компонентами є археологічна практика (3 кредити), науково-дослідна виробнича

практика (музейна археологія) (7 кред.), асистентська практика (9 кред.).

Археологічна практика передбачає ознайомлення студентів з методикою польових археологічних досліджень, традиційними та неінвазивними методами дослідження пам'яток, сучасними цифровими методами фіксації археологічних об'єктів, GIS технологіями, принципами складання польових описів та планів при розкопках, методами картографії та планіграфії тощо;

Науково-дослідна виробнича практика (музейна археологія) - ознайомлення здобувачів з археологічними колекціями, методами їх дослідження, атрибуції та експертизи, особливостями обліку та режимів зберігання археологічних зібрань, використання археологічних матеріалів в освітній та експозиційній діяльності музеїв, сучасними методами оцифрування музейних археологічних предметів тощо.

Асистентська практика передбачає закріплення та поглиблення, конкретизацію змісту основних понять, ідей та закономірностей методики викладання історії та археології; формування навичок та вмінь необхідних для проведення занять у ЗВО на високому науково-методичному рівні викладання археології.

Проведення практики є логічним продовженням відповідних теоретичних освітніх компонентів. Послідовність проведення практик на ОП забезпечує одержання необхідного обсягу практичних знань і умінь.

Продемонструйте, що ОП дозволяє забезпечити набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills) упродовж періоду навчання, які відповідають цілям та результатам навчання ОП результатам навчання ОП

ОНП передбачає формування у студентів загальних компетентностей через опанування обов'язкових компонент. У здобувачів виробляються система цінностей, серед яких особливе місце займає етичність, повага до моральних норм, інтелектуальної власності, навички комунікації, креативність, завдяки ОК «Психологія вищої школи», «Педагогіка вищої школи та педагогічна майстерність викладача», «Методика викладання історії у закладах вищої освіти».

«Правові аспекти охорони культурної спадщини» - юридична обізнаність у сфері охорони пам'яток, повага до світової та національної спадщини тощо. Практичні компоненти (ОК 11 – 13) передбачають групову роботу, навички автономності, міжособистісного спілкування, відповідальності, розробки самостійних проєктів, уміння вирішувати проблеми, спільного вирішення поставлених дослідницьких завдань; «Менеджмент і маркетинг в музейній справі» - навички розробки та управління проєктами.

ОНП передбачає навчання англійською мовою на заняттях з «Природа і суспільство в первісній Європі» та «Археологія антропогену», що сприяє формуванню вміння спілкуватись на наукову проблематику та здатності реалізовувати міжнародні проєкти. Виконання індивідуальних завдань в рамках навчальних дисциплін формує навички самоорганізації та управління часом та інформацією, вміння логічно та системно мислити, вирішення складних завдань. Презентація доповідей дозволяє розвинути у здобувача ораторські здібності, навички до самопрезентації, уміння формувати та обстоювати власну думку.

Яким чином зміст ОП ураховує вимоги відповідного професійного стандарту?

Професійні стандарти археолога та молодшого наукового співробітника відсутні.

В Законі України “Про охорону археологічної спадщини” подається наступне визначення терміну “археолог”: дослідник археологічної спадщини (далі - археолог) - вчений (громадянин України, іноземець або особа без громадянства), який має відповідну фахову освіту і кваліфікацію, професійно здійснює археологічні дослідження із складанням наукової звітності та публікацією наукових результатів. Отримання необхідних навичок здобувачами відбувається через опанування таких обов'язкових ОК Методологія й організація археологічних досліджень: видобуток та інтерпретація археологічних джерел, Природа і суспільство в первісній Європі, Археологічна типологія та класифікація, Класична археологія, Давні культури в археологічному відображенні, Археологія антропогену, Археологія Європейського Барбарікуму, Правові аспекти охорони культурної спадщини та ін. Вибіркові компоненти поглиблюють знання про види археологічних джерел та методи досліджень. Апробація знань та вмінь здобувачів відбувається під час проходження археологічної та навчально-виробничої практик при виконанні завдань з польових та лабораторних досліджень, складанням наукової звітності, підготовкою публікацій результатів та кваліфікаційної роботи.

Професійна кваліфікація молодшого наукового співробітника, забезпечується через формування навичок самостійної науково-дослідної роботи (описано в Критерії 4).

Який підхід використовує ЗВО для співвіднесення обсягу окремих освітніх компонентів ОП (у кредитах ЄКТС) із фактичним навантаженням здобувачів вищої освіти (включно із самостійною роботою)?

Самостійна робота студентів включає ту, що виконується в рамках навчальних дисциплін, варіюється для дисциплін, представлена індивідуальними завданнями для самостійної роботи;

підготовки курсових робіт;
виконання кваліфікаційної роботи.

Відповідно до Положення про організацію освітнього процесу https://knu.ua/pdfs/official/Polozhennia-pro-organizatsiyu-osvitniogo-procesu-11_04_2022.pdf обсяг часу, що відведений для самостійної роботи студента в рамках навчальної дисципліни, визначається рівнем Освітньої програми за Національною рамкою кваліфікацій, становить (для денної форми навчання, у відсотках від загального обсягу навчального часу дисципліни) за освітнім ступенем магістра від 67 до 75 %.

Співвідношення обсягу окремих компонентів ОП із фактичним навантаженням здобувачів ВО визначається колегіальним рішенням проєктної групи та узгоджується зі науково-методичною комісією та, за потреби, Вченою радою факультету, до складу яких також входять представники здобувачів.

Якщо за ОП здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти, продемонструйте, яким чином структура освітньої програми та навчальний план зумовлюються завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

Підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти не здійснюється.

3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Наведіть посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про правила прийому на навчання та вимоги до вступників ОП

Приймальна комісія КНУ <https://vstup.knu.ua/>

Сторінка для абітурієнтів історичного факультету
<http://www.history.univ.kiev.ua/masters-degree/>

опис програми для абітурієнтів на сторінці кафедри археології та музеєзнавства
http://www.archaeology.univ.kiev.ua/home/index.php?option=com_content&view=category&id=282&Itemid=181.

Поясніть, як правила прийому на навчання та вимоги до вступників ураховують особливості ОП?

Правила прийому на ОНП сформовані відповідно до наказів МОН України. До 2022 року вступ відбувався на основі документів про вищу освіту, в тому числі диплому бакалавра, здобутого за іншою спеціальністю, за умови успішного проходження вступних випробувань. При вступі на ОНП "Археологія" передбачалось складання Єдиного вступного випробування з іноземної мови та Фахового вступного випробування. Вступ на ОНП абітурієнтів, що отримали ступінь бакалавра за іншою ОП чи навіть спеціальністю, зокрема:

бакалаврів КНУ (А. Дяченко, М. Кучменко, Є. Уяздовський - ОП Американістика та європейські студії, О. Іванова - Східноєвропейські історичні студії, перевелась на ОНП в другому семестрі, Т. Волинський - ННЦ "Інститут біології та медицини", спеціальність "біологія")

К. Галушко, Клайпедський університет (Литва), ОП History of Europe,

М. Орлик - Кіровоградський національний технічний університет, бакалавр спеціальності «Облік і аудит»,

Ю. Сухорукова - ХНУ ім. Каразіна, ОП Історія та археологія,

М. Жиленко - КНУКІМ, спеціальність "музеєзнавство, пам'яткознавство"

засвідчує інтерес до ОНП "Археологія" з боку потенційних абітурієнтів.

У 2022 році правила прийому були відкориговані відповідно до умов воєнного стану в Україні. Вступ відбувався на основі Фахового вступного випробування або розгляду мотиваційного листа в передбачених Правилами прийому випадках.

Правила прийому затверджуються щорічно.

Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах вищої освіти регулюються:

Положенням про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка (п. 11) https://knu.ua/pdfs/official/Polozhennia-pro-organizatsiyu-osvitniogo-procesu-11_04_2022.pdf,

Наказом ректора Про затвердження Порядку проведення в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка атестації для визнання здобутих кваліфікацій, результатів навчання в системі вищої освіти, здобутих на тимчасово окупованій території України після 20 лютого 2014 року

http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Nakaz_atestaciya_PK_2016.jpg,

Положення про порядок перезарахування результатів навчання у КНУТШ: http://mobility.univ.kiev.ua/?page_id=798&lang=uk,

Порядком поновлення та переведення здобувачів вищої освіти (студентів, слухачів, курсантів) у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка <http://vstup.univ.kiev.ua/userfiles/files/instruction.pdf>,

Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність КНУ ім. Тараса Шевченка

http://mobility.univ.kiev.ua/?page_id=804&lang=uk.

В КНУ діє окремий Відділ академічної мобільності, який здійснює консультування студентів з приводу визнання їхніх результатів навчання, забезпечує документальний супровід; представник цього відділу є на історичному факультеті. Інформування про доступні програми та заходи здійснюється через веб-сторінку

<http://mobility.univ.kiev.ua/?lang=uk> та соціальні мережі <https://www.facebook.com/mobility.knu>.

Опишіть на конкретних прикладах практику застосування вказаних правил на відповідній ОП (якщо такі були)?

Практики застосування вказаних правил на ОНП не було.

Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих у

неформальній освіті? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

МОН розроблено наказ Про затвердження порядку визнання у вищій та фаховій передвищій освіті результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти (zareestrovaniy 16.03.2022 p.) <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-poryadku-viznannya-u-vishij-ta-fahovij-peredvishij-osviti-rezultativ-navchannya-zdobutih-shlyahom-noformalnoyi-ta-ablo-informalnoyi-osviti>.

В КНУ було розроблено і введено в дію наказом ректора №86-32 від 07.02.2023 Положення про валідацію і визнання результатів навчання здобутих у процесі неформальної та/або інформальної освіти у програмах вищої та фахової передвищої освіти Київського національного університету імені Тараса Шевченка <http://senate.univ.kiev.ua/?p=2271>.

До затвердження зазначеного положення КНУ не обмежував академічної свободи НПП щодо внесення до РПНД рекомендацій щодо можливого опанування окремих результатів навчання шляхом неформальної чи інформальної освіти. Визнання і оцінювання рівня опанування результатів в таких випадках здійснювалося НПП в межах тієї складової оцінки, яка відведена для поточного контролю та згідно правил і процедур визначених у робочій програмі освітнього компоненту.

КНУ не обмежує права здобувачів освіти на розвиток своїх компетентностей поза освітніми програмами шляхом неформального та/або інформального навчання в Університеті і за його межами, сам розробляє і пропонує такі програми.

Опишіть на конкретних прикладах практику застосування вказаних правил на відповідній ОП (якщо такі були)

На ОП не виникало потреби застосовувати правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті.

Наразі О. Іванова відвідує онлайн курс Cultural and Heritage Studies в Центральноевропейському університеті (CEU), А. Кармаза відвідує курс Archaeological Sciences and Human Evolution у Eberhard Karls Universität Tübingen (Німеччина). Визнання результатів навчання на вказаних програмах буде відбуватись відповідно до вказаного вище Положення КНУ.

4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Продемонструйте, яким чином форми та методи навчання і викладання на ОП сприяють досягненню програмних результатів навчання? Наведіть посилання на відповідні документи

Відповідно до розділу 4 «Положення про організацію освітнього процесу» https://knu.ua/pdfs/official/Polozhennia-pro-organizatsiyu-osvitniogo-procesu-11_04_2022.pdf, передбачено застосування таких форм навчання: лекції, семінарські та практичні заняття, самостійна робота (виконання індивідуальних завдань, підготовка рефератів, проектів та презентацій), консультації з викладачами.

Основною формою занять є лекції (набуття теоретичних знань), семінарські та практичні заняття (формування здатності самопрезентації, комунікації, висловлювати та обґрунтовувати особисту думку, колективні обговорення, вміння формулювання та обстоювання власної позиції, набуття практичних навичок).

Ефективному засвоєнню знань студентами сприяють словесні методи (бесіда, розповідь та пояснення), наочні (ілюстрація, демонстрація), різні практичні методи (обговорення, розв'язування кейс-завдань), індивідуальні завдання. Значна частина аудиторних занять проводиться з використанням інтерактивних методів, використанням відео та ілюстративних матеріалів, а також археологічних колекцій Археологічного музею КНУ.

Метою самостійної роботи студентів є формування навиків бути активним учасником освітнього процесу, автономно опановувати певні теми дисципліни, вчасно виконувати поставлені завдання.

Співвідношення результатів навчання за дисципліною з ПРН за ОП наведені у відповідних розділах РП кожної ОК, а також у матриці забезпечення ПРН.

Продемонструйте, яким чином форми і методи навчання і викладання відповідають вимогам студентоцентрованого підходу? Яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти методами навчання і викладання відповідно до результатів опитувань?

Студентоцентричний принцип є пріоритетним у КНУ, студент виступає рівноправним учасником навчального процесу. Здобувачі освіти представлені у Вченій раді Історичного факультету, приймають участь в обговоренні освітніх програм, створені органи студентського самоврядування.

Здобувач має всі можливості для формування індивідуальної освітньої траєкторії, обирає теми курсової та кваліфікаційної робіт відповідно до своїх наукових інтересів, а також базу практики.

Навчальний процес побудований таким чином, щоб враховувати потреби студентів, використовуються різноманітні методи навчання, педагогічні прийоми та засоби. Форми і методи навчання і викладання передбачають кореляцію різних способів подачі матеріалу, при якому надається увага розвитку автономності та відповідальності студента. Консультавання здобувачів відбувається як очно, так і за допомогою електронних засобів.

Згідно з Положенням про опитування здобувачів освіти і науково-педагогічних працівників КНУТШ http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Polozh_Oputuvannya_2020.pdf в КНУ впроваджена практика щорічного опитування студентів. В ході опитування їм пропонується оцінити якість викладання та внести свої пропозиції по їх вдосконаленню. Планується в системі «Тритон» додати модуль опитування студентів щодо якості викладання дисципліни <http://senate.univ.kiev.ua/?p=2061>.

Також здобувачі можуть звернутися до гаранта чи адміністрації факультету особисто.

Продемонструйте, яким чином забезпечується відповідність методів навчання і викладання на ОП принципам академічної свободи

Відповідність методів навчання і викладання на ОП принципам академічної свободи забезпечується як для науково-педагогічних працівників, так і для здобувачів.

Відповідно до п. 6 «Положення про організацію освітнього процесу у КНУ», на основі вимог навчального плану та освітньої програми, НПП складають робочі навчальні програми дисциплін (які затверджуються на засіданнях кафедр та НМК факультетів). Викладачі, відповідно до визначених цілей та результатів навчання ОП, обирають доцільні для опанування кожної конкретної навчальної дисципліни форми та методи викладання та навчання, критерії та порядок оцінювання знань і вмінь. Під час перегляду ОП та формуванні каталогу дисциплін вільного вибору студента НПП можуть запропонувати авторські курси.

Яскравим прикладом академічної свободи студентів є формування власної траєкторії навчання, індивідуальний підхід при виконанні практичних, курсових, кваліфікаційних робіт, індивідуальних завдань самостійної роботи. Це сприяє підвищенню рівня підготовки фахівців за ОП, розкриттю здібностей здобувачів освіти та формування у них м'яких та практичних навичок, що можуть бути використані в подальшій професійній діяльності.

Опишіть, яким чином і у які строки учасникам освітнього процесу надається інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів *

Інформація про цілі, зміст, очікувані результати навчання, порядок та критерії оцінювання знань та вмінь студентів міститься в описі освітньої програми та в робочих програмах навчальних дисциплін, що оприлюднені на сайті кафедри археології та музеєзнавства (http://www.archaeology.univ.kiev.ua/home/index.php?option=com_content&view=category&id=282&Itemid=181).

Робочі програми навчальних дисциплін затверджуються до початку навчального року і оприлюднюються на сайті кафедри http://www.archaeology.univ.kiev.ua/home/index.php?option=com_content&view=category&id=220&Itemid=101.

На першому аудиторному занятті кожної дисципліни викладач інформує здобувачів про цілі, зміст та очікувані результати, а також про форму підсумкового оцінювання. Критерії підсумкового оцінювання за дисципліною повідомляються на першому занятті та повторюються перед сесією. Під час годин консультацій студенти також можуть отримати інформацію про дисципліну. За потреби, кожен студент може отримати індивідуальну консультацію викладача через електронну пошту.

Графік навчального процесу Київського національного університету затверджується до початку навчального року та оприлюднюється на сайті Університету <https://www.univ.kiev.ua/news/12326>.

Розклади занять та консультацій, атестаційних тижнів (сесій) та можливі зміни у них оприлюднюються на сайті <http://www.history.univ.kiev.ua/>, фейсбук-сторінці та телеграм-каналі історичного факультету, на стенді факультету, кафедри археології та музеєзнавства.

Опишіть, яким чином відбувається поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП

Положення про організацію освітнього процесу <https://bit.ly/3k8umDA>, а також Положення про науково-дослідну роботу в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка <https://bit.ly/3lBdEGp> вказують, що одним з основних напрямів науково-дослідної роботи студентів в Університеті є науково-дослідна робота в освітньому процесі. 17 січня 2021 року Вчена рада КНУ ухвалила комплекс заходів для активізації науково-дослідної роботи в Університеті <http://senate.univ.kiev.ua/?p=1990>.

Певні ОК («Методологія й організація археологічних досліджень: видобуток та інтерпретація археологічних джерел», «Професійна та корпоративна етика історика-дослідника з основами інтелектуальної власності») формують у студентів уявлення про наукову роботу та вміння проведення власних наукових досліджень.

Під час проведення археологічної та науково-дослідної виробничої (музейна археологія) практик, практичних, семінарських занять, виконання завдань самостійної роботи студенти отримують досвід вирішення науково-практичних завдань.

Відповідно до вимог Опису ОП студенти не допускаються до захисту кваліфікаційних робіт без наявності виступів на конференціях та наукових публікацій. Факультет створює можливості для виконання цих вимог та наукової діяльності студентів через щорічну конференцію для студентів Шевченківська весна <https://bit.ly/3xvldXP>, інші наукові заходи, в яких можуть брати участь студенти <http://bit.ly/3KfZAU1>, видання факультету <http://bit.ly/3YV2Bxi>, здобувачі мають можливість виступати з доповідями на міжнародних наукових конференціях. Студенти долучаються до виконання наукових проектів (зокрема: <http://surl.li/exstt>) та до публікацій у виданні VITA ANTIQUA, серед завдань якого є організація взаємозв'язку між науковими дослідженнями та освітою <http://vitaantiqua.org.ua/uk/>.

Деякі публікації здобувачів виконані на високому рівні, наприклад: Д. Желаги: <http://bit.ly/3XHETno>, Д. Дудник <https://bit.ly/3Sqr6EH>, О. Науменко <http://bit.ly/3xu4p3g> та ін.

Вже у 2022/23 н.р. участь у конференціях та міжнародних семінарах брали студенти О. Іванова, Ю. Сухорукова, М. Орлик. Так, О. Іванова виступила з доповіддю «Порівняння проблем охорони археологічної спадщини під час російсько-української війни та конфлікту на Балканах» на Міжнародному семінарі «Охорона та збереження археологічної спадщини України» (Київ, 23.11.2022) <https://doi.org/10.5281/zenodo.7424472> та є учасником програми Гете-інституту «Archaeological Landscapes Monitoring – презентація діяльності та результатів» <http://surl.li/eujcb>. М. Орлик брав участь IX Нумізматичному форумі Польща-Україна.

Низка магістрів ОП «Археологія» продовжила своє навчання на освітньому рівні «доктор філософії» у наукових інститутах та інших ЗВО: М. Андрійович, К. Валентирова, А. Москаленко, І. Чечуліна, Д. Желага, М. Чимириш, М.

Коваленко, Д. Дудник, Д. Дяченко, С. Погоржельський, О. Науменко (2018-2022 рр. випуску). Зокрема, успішно захистили дисертації К. Валентинова, І. Чечуліна, М. Андрійович (Бернський університет).

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, яким чином викладачі оновлюють зміст навчальних дисциплін на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Робочі навчальні програми в КНУ розробляються самостійно науково-педагогічним працівником, що викладає дисципліну. Погодження та затвердження програм відбувається на засіданні кафедри та Науково-методичної комісії факультету. Вже затвержені Робочі програми щорічно переглядаються і пролонгуються. Крім того, з ініціативи викладачів чи здобувачів можуть складатись нові робочі програми до завершення дії попередньої, вноситься зміни до діючої.

Оновлення змісту дисциплін відбувається як на основі власних наукових досягнень, так і з врахуванням здобутків вітчизняних та зарубіжних колег. Викладачі, що задіяні в реалізації ОНП, переважно є археологами-практиками, мають досвід професійної діяльності, пов'язаної з археологічними пам'ятками, провадять науково-дослідну роботу та публікуються у періодичних фахових виданнях, видаються навчальні посібники для студентів. Наукові публікації та навчальні посібники викладачів включаються до рекомендованих джерел вивчення дисциплін.

Гарант ОНП П. Шидловський з 2010 р. керує археологічними дослідженнями первісних пам'яток Середньої Наддніпряни, з фокусом на вивченні пам'ятки археології національного значення "Межирицька стоянка" в рамках низки міжнародних проектів. На базі Межирицької експедиції відбуваються археологічні практики для студентів ОНП. У 2017-2018 виконувався проект ДФФД "Межирицька стоянка: археологічні дослідження та музеєфікація" (<http://surl.li/exdps>). Результати його досліджень стали основою для навчальних посібників "Мисливці на мамонтів басейну Дніпра" та "Природа і суспільство в ранньому голоцені Східної Європи".

Доцент Рижов С.М. використовує власні дослідження та результати міжнародних наукових проектів під час викладання ОК "Археологія антропогену (англійською мовою)", а також вибірково дисциплін. Результати наукових досліджень було викладено у співавторстві у праці "Давня людина: палеогеографія та археологія" (К.: 2013), яка використовується при викладанні низки відповідних дисциплін.

Археологічні дослідження проф. Р.В. Терпиловського та доц. Є.В. Синиці увійшли в навчальний посібник "Давні слов'яни. Археологія та історія" (К., 2012); за участю доцента Є.В. Синиці в якості члена редколегії видано книгу "Археологія України за роки Незалежності" (К., 2022), у якій подаються матеріали археологічних досліджень останніх років.

Асистент Іванисько С.І. під час викладання ОК «Менеджмент і маркетинг в музейній справі» використовує свій досвід завідувача сектору археології науково-фондового відділу музейного закладу, авторка навчального посібника «Етнічні процеси за археологічними джерелами» (К., 2017).

Викладачі ОНП виступають редакторами наукового щорічника VITA ANTIQUA <http://vitaantiqua.org.ua/en/main>, публікації якого рекомендуються студентам.

До літератури, яка рекомендується студентам у межах навчальних курсів, систематично включаються нові підручники, навчальні посібники, монографії та статті.

Опишіть, яким чином навчання, викладання та наукові дослідження у межах ОП пов'язані із інтернаціоналізацією діяльності ЗВО

Здобувачі за ОНП та викладачі мають можливість користуватися програмами академічної мобільності для навчання або стажування за кордоном, роботи в закордонних бібліотеках тощо. Для координації цієї діяльності в КНУ діє Відділ академічної мобільності (<http://mobility.univ.kiev.ua/?lang=uk>).

Викладачі, що задіяні в реалізації ОНП, регулярно проходять стажування в іноземних установах, так, гарант Шидловський П.С. в Національному природничому музеї (Париж, Франція) та Інституті археологічних наук Бернського університету (Берн, Швейцарія), читав відкриті лекції у навчальних закладах Німеччини, Польщі та Македонії, є членом Європейської асоціації археологів та асоційованим дослідником Національного природничого музею (Франція).

Іноземні фахівці залучались до проведення окремих лекцій, зокрема, директор Інституту археологічних наук Бернського університету А. Хафнер, голова Центру преісторичних досліджень Г. Наумов (Північна Македонія), керівник програми NOMADE Національного природничого музею С. Пеан (Франція).

Здобувачі ОНП також залучаються до реалізації міжнародних освітніх та наукових проектів: М. Чимирич – «Mezhyrich International Archaeology Summer School» (2017-2018) <http://surl.li/ejfc>, О. Іванова та А. Дяченко – "Archaeological Landscapes Monitoring – презентація діяльності та результатів" <http://bit.ly/3Ih3mtA>.

Студенти долучаються до міжнародних археологічних експедицій та конференцій.

Детальніше про міжнародну співпрацю кафедри <http://bit.ly/419ZRxS>.

5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Опишіть, яким чином форми контрольних заходів у межах навчальних дисциплін ОП дозволяють перевірити досягнення програмних результатів навчання?

Форми контролю та оцінювання результатів навчання в Київському національному університеті регулюються Положенням про організацію освітнього процесу https://knu.ua/pdfs/official/Polozhennia-pro-organizatsiyu-osvitniogo-procesu-11_04_2022.pdf.

Оцінювання результатів навчання в КНУ здійснюється за єдиною 100-бальною системою. Ця оцінка містить бали за семестр та бали за іспит/залік.

Поточний контроль, що здійснюється під час лекцій та практичних занять і семінарів, має на меті перевірку

засвоєння здобувачами пройденого матеріалу та завдань, виконаних під час самостійної роботи (виконання індивідуальних завдань, підготовка рефератів, есе, презентацій). За необхідності проводяться модульні контрольні роботи в кінці кожного змістового блоку (модулю).

Основними формами контролю знань та вмінь здобувачів на ОНП є усне опитування, бліц-опитування, індивідуальне завдання, практичне завдання, підготовка реферату, презентації, доповіді, есе, контрольна робота, підсумкова контрольна робота (залік), іспит.

Викладач самостійно визначає яким чином оцінюється кожен результат вивчення дисципліни.

Семестровий контроль дозволяє оцінити результати навчання на певних завершених етапах в кінці семестру, здійснюється у формі підсумкової контрольної роботи (заліку) чи іспиту.

В робочих програмах навчальних дисциплін зазначаються всі види робіт та форми їх контролю й оцінювання із зазначенням результатів навчання, які на них мають бути оцінені, а також кількість балів або відсоток у підсумковій оцінці та пороговий рівень позитивної оцінки

Наприклад, залік за ОК 17 "Менеджмент і маркетинг в музейній справі" передбачає підготовку індивідуального завдання «Бізнес план музейного закладу». Сам залік відбувається у формі презентації складеного бізнес-плану, під час якої студенти мають продемонструвати оволодіння теоретичними знаннями та практичними навичками з тем курсу. Сам бізнес план складається з десяти пунктів (сегменти користувачів/споживачів музейного продукту; ключові цінності; канали комунікації та просування продукту; відносини з клієнтами; джерела доходів; ключові ресурси; ключова діяльність; ключові партнери; структура витрат; перспективи розвитку - висновок), робота над кожним з них оцінюється у чотири бали. Таким чином, студент може досягти 40 балів, що є максимумом для заліку. Разом з балами, отриманими за семінарські заняття (20 балів), самостійну роботу (20 балів) та МКР (20 балів), бали отримані за залік формують підсумкову оцінку за курс за 100-бальною шкалою (<https://bit.ly/3Jd2cBe>).

Проходження практик оцінюється у вигляді захисту звітів і оцінюються комісією (диференційований залік).

Розділ 7 вказаного Положення конкретизує основні засади і принципи оцінювання, яких мають дотримуватися у своїй діяльності викладачі, зокрема об'єктивність, відкритість, доступність та зрозумілість методики оцінювання тощо.

Знання та навички з усіх компетентностей та ПРН перевіряються різними формами та методами оцінювання, в тому числі під час іспиту чи заліку.

Яким чином забезпечуються чіткість та зрозумілість форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти?

Документами, що забезпечують чіткість і зрозумілість форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання досягнень студентів, є опис ОНП, навчальний план, робочі програми навчальних дисциплін. У робочих програмах зазначені результати навчання за даною дисципліною, форми, методи навчання, які застосовуються для їх досягнення, методи та критерії оцінювання, а також відсоток оцінки за даним результатом навчання у підсумковій оцінці з дисципліни.

Відсоток кожної форми та методу оцінювання зазначаються у робочій навчальній програмі у вигляді таблиці в якій зазначено зміст уміння (результат навчання), що оцінюється, форми та способи викладання і навчання, методи оцінювання, відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни. Додатково в пункті 7 робочої програми навчальної дисципліни наводяться форми оцінювання, що застосовуються під час поточного (семестрового) та підсумкового контролю, вказано критичний та рекомендований мінімум допуску до іспиту чи заліку. В цьому ж пункті (7.2) перераховані критерії оцінювання для кожної форми поточного і підсумкового контролю та вказана кількість балів, яку може набрати здобувач за виконане ним завдання відповідно до конкретного критерію.

За необхідності, студенти можуть отримати додаткові консультації щодо форм та критеріїв оцінювання.

Яким чином і у які строки інформація про форми контрольних заходів та критерії оцінювання доводяться до здобувачів вищої освіти?

Щороку затверджується графік навчального процесу в КНУ, у якому наведено тривалість навчальних семестрів та вказуються строки проведення семестрового контролю. Відповідно, робочі програми навчальних дисциплін мають бути розроблені та представлені у вільному доступі на початку навчального року, щоб здобувачі могли із ними ознайомитись (http://www.archaeology.univ.kiev.ua/home/index.php?option=com_content&view=category&id=220&Itemid=101).

На першому аудиторному занятті кожної дисципліни викладач інформує здобувачів про цілі, зміст та очікувані результати, а також про форми контрольних заходів, критерії оцінювання. Критерії підсумкового оцінювання за дисципліною повідомляються на першому занятті та повторюються перед сесією. Під час годин консультацій студенти також можуть отримати інформацію про дисципліну. За потреби, кожен студент може отримати індивідуальну консультацію викладача через електронні засоби.

На початку навчального року затверджуються графіки проходження практик, студентів ознайомлюють з строками проведення практик. Під час настановної конференції з практик студенти інформуються про строки подання звітів про проходження практики та графіки захистів практик.

На початку другого семестру навчального року затверджуються і оприлюднюються графіки захистів курсових робіт, проведення підсумкових атестацій.

Яким чином форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)?

Стандарт ВО передбачає атестацію у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи. На історичному факультеті КНУ для випускників ОР «магістр» було запроваджено додаткову форму атестації у формі кваліфікаційного іспиту з метою перевірки рівня засвоєння теоретичних знань, необхідних у майбутній професійній діяльності.

Відповідно ОНП «Археологія» передбачає 2 форми підсумкової атестації:

1. кваліфікаційний іспит з археології
2. захист кваліфікаційної роботи.

Кваліфікаційний іспит передбачає перевірку результатів навчання: аналізувати теоретичні та методологічні проблеми сучасної археології, критично оцінювати стан проблеми та результати останніх досліджень; планувати і виконувати наукові дослідження у сфері археології, висувати та перевіряти гіпотези, обирати методи дослідження, аналізувати результати тощо. Структура та зміст іспиту встановлюється Програмою кваліфікаційного іспиту <http://www.history.univ.kiev.ua/studentam/>.

Кваліфікаційна робота має передбачати розв'язання складної задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері історії та/або археології. Кваліфікаційна робота повинна відповідати принципам академічної доброчесності, не повинна містити плагіату, фабрикації, фальсифікації. Кваліфікаційні роботи розміщуються у репозитарії. Підготовка кваліфікаційної роботи сприяє перевірці ПРН 1-3, 5, 8, 10. Додатковою умовою для захисту роботи є наявність відгуку. Публічний захист роботи здійснюється відкрито і гласно. Попередньо здійснюється перевірка на плагіат запропонованої роботи.

Яким документом ЗВО регулюється процедура проведення контрольних заходів? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Процедура проведення контрольних заходів в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка регламентується Положенням про організацію освітнього процесу https://knu.ua/pdfs/official/Polozhennia-pro-organizatsiyu-osvitniogo-procesu-11_04_2022.pdf, а також (в частині, що не суперечить зазначеному положенню) Положенням про порядок створення та організацію роботи Екзаменаційної комісії в КНУТШ від 3 листопада 2014 року: <http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Polojennya%20pro%20DEK.doc>.

Крім того, з метою належної організації навчального процесу в умовах карантинних обмежень з урахуванням рекомендацій МОН щодо впровадження змішаного навчання наказом ректора КНУ затверджено Тимчасовий порядок проведення заліково-екзаменаційної сесії та підсумкової атестації з використанням технологій дистанційного навчання у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Poryadok%20zal_ekz%20sesii%20dyst_techn.pdf.

Про процедуру проведення контрольних заходів здобувачі інформуються викладачем протягом семестру та перед сесією.

Яким чином ці процедури забезпечують об'єктивність екзаменаторів? Якими є процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів? Наведіть приклади застосування відповідних процедур на ОП

Відповідно до вказаного вище Положення про організацію освітнього процесу

https://knu.ua/pdfs/official/Polozhennia-pro-organizatsiyu-osvitniogo-procesu-11_04_2022.pdf (пп. 7.1.7-7.1.9):

- оцінювання здобувачів проводиться більш ніж одним оцінювачем, а у випадку виникнення конфлікту інтересів оцінювачі мають можливість не брати участь в оцінюванні; екзаменаційні роботи здобувачів зберігаються протягом наступного семестру (пп. 7.1.7);
- критерії і методи оцінювання, висвітлення оцінок оприлюднюються заздалегідь (пп. 7.1.8);
- здобувачі мають право оскаржувати результати оцінювання (п. 7.2) (розроблено Порядок вирішення конфліктних ситуацій у КНУТШ <https://www.knu.ua/pdfs/official/Procedure-for-resolving-conflict-situations-in-University.pdf>).

За період існування ОП випадки звертання студентів з приводу необ'єктивного оцінювання, конфлікту інтересів та оскарження результатів приводів не траплялися.

Яким чином процедури ЗВО урегулюють порядок повторного проходження контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП

Питання процедури розгляду звернень здобувачів щодо оцінювання та порядку повторного проходження контрольних заходів регульовані пп. 7.2, 7.3 Положення про організацію освітнього процесу

https://knu.ua/pdfs/official/Polozhennia-pro-organizatsiyu-osvitniogo-procesu-11_04_2022.pdf.

Ліквідувати академзаборгованість дозволяється до початку наступного семестру. Повторне складання іспитів допускається не більше двох раз з кожної дисципліни: один раз – викладачу, другий – комісії. До складу такої комісії викладача, який приймав іспит (виставляв залік), не включають. Практики повторного проходження контрольних заходів за останні п'ять років не було.

Яким чином процедури ЗВО урегулюють порядок оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП

Порядок оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів регулюється наступними документами:

Положення про організацію освітнього процесу у КНУТШ (розділ 4, 8 та інші):

https://knu.ua/pdfs/official/Polozhennia-pro-organizatsiyu-osvitniogo-procesu-11_04_2022.pdf;

Положення про Апеляційну комісію – щодо вступних іспитів на ОП

<https://vstup.knu.ua/userfiles/files/Appellate%20Commission.pdf>;

Положення про порядок створення та організацію роботи Екзаменаційної комісії в КНУТШ (від 3 листопада 2014 року) nmc.univ.kiev.ua/docs/Polojennya%20pro%20DEK.doc.

Приклади застосування процедур на ОП відсутні.

Які документи ЗВО містять політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності?

Політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності КНУ містяться в

- Положенні про організацію освітнього процесу https://knu.ua/pdfs/official/Polozhennia-pro-organizatsiyu-osvitniogo-procesu-11_04_2022.pdf;
- Етичному кодексі <http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/ethical-code/Ethical-code-of-the-university-community.pdf>;
- Положенні про забезпечення якості освіти та освітнього процесу <https://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/Quality-assurance-system-of-education-and-educational-process.pdf> ;
- Положенні про систему виявлення та запобігання академічному плагіату <http://senate.univ.kiev.ua/?p=1352/>;
- Ухвалі Вченої ради КНУ “Про репутаційну політику КНУТШ”: <http://senate.univ.kiev.ua/?p=937>;
- Ухвалі ВР КНУ “Вимоги етичної компетентності та запобігання неетичної поведінки представників університетської спільноти” <http://senate.univ.kiev.ua/?p=1733>;
- Положенні про забезпечення дотримання академічної доброчесності у КНУТШ: <http://senate.univ.kiev.ua/?p=2104> .

Які технологічні рішення використовуються на ОП як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності?

В Положенні про організацію освітнього процесу у КНУТШ (зокрема в розділах 7, 9 та 10) https://knu.ua/pdfs/official/Polozhennia-pro-organizatsiyu-osvitniogo-procesu-11_04_2022.pdf та в Положенні про забезпечення дотримання академічної доброчесності у КНУТШ <http://senate.univ.kiev.ua/?p=2104> містяться визначення порушень академічної доброчесності, порядок перевірки робіт та види відповідальності за порушення академічної доброчесності тощо.

Постійний моніторинг за дотриманням академічної доброчесності здійснюють викладачі при проведенні поточного контролю та семестрового контролю.

Відповідно до Наказу ректора КНУ №84-32 від 6 лютого 2020 р., а також Положення про систему виявлення та запобігання академічному плагіату у КНУТШ: <https://knu.ua/pdfs/official/Detection-and-prevention-of-academic-plagiarism-in-University.pdf>, в Університеті перевірка кваліфікаційних робіт, монографій, авторефератів здійснюється за допомогою системи Unicheck.

Призначені адміністратор системи, що координує роботу з перевірки робіт та надає інформацію щодо загального стану процесу перевірки та оператори системи, що призначаються за поданням структурного підрозділу, які здійснюють оприлюднення та перевірку. На історичному факультеті розпочато створення репозитарію кваліфікаційних робіт, на сайті кафедри оприлюднені магістерські роботи, починаючи з 2020 р.

http://www.archaeology.univ.kiev.ua/home/index.php?option=com_content&view=article&id=744&catid=819&Itemid=101

Яким чином ЗВО популяризує академічну доброчесність серед здобувачів вищої освіти ОП?

Академічна доброчесність серед здобувачів ОП популяризується низкою способів.

У вимогах до курсових та кваліфікаційних робіт зазначених в Типовому положенні про курсові та кваліфікаційні роботи <https://drive.google.com/file/d/1X7SQP3jXoofCBgl7wpqrHAc8ijgAsrZM/view>, наводяться види порушень та форми академічної відповідальності.

В рамках ОК «Професійна та корпоративна етика історика-дослідника з основами інтелектуальної власності» розглядаються питання порушення прав інтелектуальної власності, санкцій за виявлені випадки плагіату.

На необхідності дотримання академічної доброчесності, неприпустимості плагіату наголошують керівники студентських наукових робіт, викладачі навчальних дисциплін. Здобувачів інформують про санкції, що можуть виникнути в результаті виявлення факту плагіату.

КНУ є учасником проекту «Ініціатива академічної доброчесності та якості освіти» (Academic Integrity and Quality Initiative – Academic IQ) від Американських Рад з міжнародної освіти, який має на меті об'єднати професійну спільноту освітян для обміну досвідом та співпраці задля підтримки академічної доброчесності та якості освіти й сприяння розвитку культури академічної доброчесності. <https://academiciq.org.ua/pro-proekt/>.

Яким чином ЗВО реагує на порушення академічної доброчесності? Наведіть приклади відповідних ситуацій щодо здобувачів вищої освіти відповідної ОП

Питання санкцій за виявлення факту порушення академічної доброчесності регулюється п. 9.8.3. Положення про організацію освітнього процесу https://knu.ua/pdfs/official/Polozhennia-pro-organizatsiyu-osvitniogo-procesu-11_04_2022.pdf, Етичним кодексом КНУ та Положенням про систему виявлення та запобігання академічному плагіату.

За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента ОП; відрахування з КНУ (крім осіб, які здобувають загальну середню освіту в ліцеї і коледжах); позбавлення академічної стипендії; позбавлення наданих КНУ пільг з оплати навчання; інші додаткові та/або деталізовані види академічної відповідальності здобувачів освіти за конкретні порушення академічної доброчесності визначають спеціальні закони та окремі Положення КНУ, які затверджує Вчена Рада КНУ та погоджують органи самоврядування здобувачів освіти.

На ОНП «Археологія» подібної ситуації не виникало.

Питання дотримання академічної доброчесності НПП регулюється п.10.7 зазначеного положення.

За порушення академічної доброчесності НПП можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: відмова у присудженні або позбавлення наукового ступеня чи вченого звання, педагогічного звання, кваліфікаційної категорії; позбавлення права брати участь у роботі органів КНУ чи займати посади; інші додаткові види академічної відповідальності.

6. Людські ресурси

Яким чином під час конкурсного добору викладачів ОП забезпечується необхідний рівень їх професіоналізму?

Конкурсний відбір претендентів на посаду науково-педагогічного працівника кафедри відбувається згідно з Порядком, нова редакція якого затверджена в жовтні 2021 р. <http://senate.univ.kiev.ua/?p=1863>, Положення про порядок проведення конкурсу на заміщення вакантних наукових посад у КНУТШ <https://science.knu.ua/upload/iblock/35d/35d232242b24a0d67b42a49bea2b2ea7.pdf> та з урахуванням Положення про порядок розроблення і затвердження посадових інструкцій НПП КНУ <http://senate.univ.kiev.ua/?p=2046>. Заяви про участь у конкурсі мають право подавати особи з науковим ступенем або вченим званням, які за своїми освітньо-кваліфікаційними якостями відповідають вимогам. Претенденти подають документи на підтвердження відповідності посаді (копії дипломів про вищу освіту, науковий ступінь, присвоєне вчене звання), список наукових та науково-популярних публікацій, доповідей, інформацію про пройдене підвищення кваліфікації та стажування. Для оцінки рівня професійної кваліфікації претендент, який працює в Університеті, проводить відкрите заняття (лекцію, семінар тощо). Претендент, який не працює в Університеті, виступає перед науково-педагогічними працівниками кафедри з науковою доповіддю. Обговорення та затвердження кандидатур відбуваються в кілька етапів: на засіданні кафедри, Вченої ради історичного факультету, Вченої ради Університету (за необхідності).

Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином ЗВО залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

Кафедра підтримує постійну комунікацію з партнерами-роботодавцями на всіх етапах функціонування програм: від проектування ОНП до випуску. Роботодавці залучались під час підготовки ОНП та для покращення в рамках круглих столів та міжнародних наукових конференцій («Археологія та музеєзнавство в системі освіти і науки», з нагоди 75-річчя кафедри, 2019 р. <https://bit.ly/3ustV9J>, на які запрошувались колеги з інших ЗВО, представники Інституту археології НАН України тощо). Відповідно до договорів та меморандумів між історичним факультетом та партнерами, роботодавці можуть бути залучені для проведення окремих занять (в якості викладачів або аудиторної бази) так і виробничих практик. Маємо досвід успішної співпраці з Інститутом археології НАН України, Національним музеєм історії України, Українським державним інститутом культурної спадщини МКІП України та іншими установами. Студенти проходять практики в експедиціях та лабораторіях Інституту археології НАН України під безпосереднім керівництвом фахівців - практикуючих археологів. Під час навчання та практик студенти спілкуються з потенційними роботодавцями з Інституту археології, інших наукових, освітніх, культурних установ. Залучення до освітнього процесу професійних археологів сприяло подальшому працевлаштуванню здобувачів Гарант ОНП П. Шидловський працює (0,5 ставки) провідним н.с. Українського державного інституту культурної спадщини МКІП України, входить до дорадчих органів МКІП та Інституту археології НАН України.

Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином ЗВО залучає до аудиторних занять на ОП професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

Викладачі ОП, які забезпечують археологічні дисципліни мають досвід практичної роботи: є керівниками експедицій та ведуть власні археологічні дослідження в складі дослідницьких груп. П.С. Шидловський та Р.В. Терпиловський регулярно отримують Кваліфікаційні документи та Дозволи від МКІП на право проведення досліджень археологічної спадщини України. Гарант Шидловський П.С. – має досвід роботи в Інституті археології НАН України та у низці пам'яткоохоронних закладів; доц. Рижов С.М. - виконавець низки міжнародних проєктів, доц. Синиця Є.В. - голова правління Спільки археологів України. Заняття відбуваються в приміщенні Археологічного музею КНУ, завідувачка музею на прохання викладачів долучається до викладання. В рамках міжнародної співпраці до викладання залучались фахівці з Швейцарії, Франції, Хорватії, Північної Македонії тощо (професори А. Хафнер, С. Пеан, Г. Наумов, М. Ворніку, Н. Вукосавлевич). В ході виконання проєкту "Nature and Society in Prehistoric Europe" у 2021 р. студенти мали змогу слухати онлайн лекції вчених європейських ЗВО, а самі лекції є у вільному доступі та використовуються при викладанні на ОНП <http://bit.ly/3xAlvgo>. Університет забезпечує можливість залучення професіоналів-практиків (представників роботодавців) до викладання шляхом погодинної оплати їх праці або на безоплатній основі. Регулярно до процесу викладання залучаються співробітники Інституту археології НАН України (В. Усик, Я. Володарець-Урбанович, І. Зоценко, В. Івакін тощо).

Опишіть, яким чином ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів ОП? Наведіть конкретні приклади такого сприяння

КНУ застосовує комплекс матеріальних та нематеріальних заохочень для сприяння професійному розвитку викладачів. Було розроблено і прийнято Положення про заохочувальні відзнаки КНУ <http://senate.univ.kiev.ua/?p=2043>. Відповідно до Положення про підвищення кваліфікації НПП КНУ (<http://senate.univ.kiev.ua/?p=1997>) науково-педагогічні працівники Київського національного університету імені Тараса Шевченка регулярно проходять

підвищення кваліфікації. Підвищення кваліфікації викладачів передбачає ознайомлення з досвідом інших ЗВО, навчально-методичними матеріалами, вдосконалення педагогічної майстерності (через відвідування навчальних завдань інших НПП та проведення навчальних занять поза межами КНУ).

В Університеті розроблені загальноуніверситетські програми підвищення кваліфікації, питання підвищення кваліфікації курує Інститут післядипломної освіти КНУ <http://www.ipe.knu.ua/> та Навчально-методичний відділ <http://nmc.univ.kiev.ua/doc.htm>, відділ забезпечення якості освіти, (<https://www.facebook.com/department.quality>, <https://knu.ua/ua/departments/eqad>).

КНУ створив платформу для розвитку професійних компетентностей освітян KNU professionals <https://www.facebook.com/KNUprofessionals> в рамках яких проводять тренінги для гарантів ОП та НПП (наприклад, KNU Teach Week).

Продемонструйте, що ЗВО стимулює розвиток викладацької майстерності

Під час процедури продовження контракту науково-педагогічних працівників обговорюється викладацька майстерність претендента на посаду. Для оцінки рівня професійної кваліфікації проводяться відкриті заняття. На історичному факультеті Університету з метою стимулювання розвитку викладацької майстерності проводиться щорічний рейтинг «Кращий викладач року». У 2020/2021 н.р. кращим викладачем історичного факультету визнано гаранта ОНП П. Шидловського <http://surl.li/ffvks>.

В КНУ, відповідно до наказу Ректора № 71-32 від 31.01.2014 р. «Про затвердження Положення про стимулювання співробітників Київського національного університету імені Тараса Шевченка за результатами наукової діяльності» та розпорядження ректора «Про створення комісії з матеріального заохочення» від 10.12.2018р. за №113 <http://science.univ.kiev.ua/news/official/3247/> запроваджено преміювання НПП за наукові та освітні досягнення. Університет є учасником програми вдосконалення викладання у вищій освіті України (Ukraine Higher Education Teaching Excellence Programme) та проекту «Якісне навчання через якісне викладання», мета якого є покращити якість викладання навчальних дисциплін та підвищити ефективність навчального процесу за допомогою впровадження сучасних методик і технік. За результатами участі в проекті Університет вдосконалив Положення про підвищення кваліфікації НПП; вдосконалює власні сертифікатні програми; проводить тематичні воркшопи на платформі професійного розвитку викладачів KNU professionals.

7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Продемонструйте, яким чином фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення ОП забезпечують досягнення визначених ОП цілей та програмних результатів навчання?

Навчання за ОП відбуваються в Червоному корпусі КНУ з необхідною кількістю аудиторного фонду, комп'ютерними класами, вільним доступом до WIFI.

Серед аудиторій в яких проводяться заняття – приміщення Археологічного музею КНУ (фонди, експозиція), де вони можуть ознайомитись з археологічними колекціями різних хронологічних періодів, навчатись опису, камеральній обробці, методикам консервації та реставрації археологічних предметів.

За домовленістю заняття проводяться також в інших музеях м. Києва, також практики відбуваються на базах та в лабораторних приміщеннях Інституту археології НАН України.

В аудиторних приміщеннях використовується необхідна мультимедійна апаратура, в лабораторіях кафедри наявні мікроскопи для проведення спеціальних археологічних аналізів, для проведення практичних польових занять використовуються оптичні нівеліри та теодоліти.

В структурі Київського національного університету імені Тараса Шевченка є Наукова бібліотека ім. М. Максимовича до якої є вільний і безкоштовний доступ усіх викладачів та студентів. Бібліотека

<http://www.library.univ.kiev.ua/ukr/title4.php3> забезпечує доступ до електронних до баз даних SCOPUS, Web of Science та інших. На кафедрі археології та музеєзнавства є громадська бібліотека, що нараховує біля 5000 одиниць зберігання необхідної навчальної, фахової літератури та періодичних видань.

Продемонструйте, яким чином освітнє середовище, створене у ЗВО, дозволяє задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти ОП? Які заходи вживаються ЗВО задля виявлення і врахування цих потреб та інтересів?

Освітнє середовище, створене в КНУ, включає соціально-побутову інфраструктуру (гуртожитки, клініка, їдальні, служба психологічної допомоги, навчально-спортивний комплекс), первинну профспілкову організацію, Центр іноземних мов, молодіжний центр культурно-естетичного виховання, Наукове товариство студентів та аспірантів тощо. Здобувачі освіти під час навчання на ОНП мають право користуватися мережевими корпоративними ресурсами КНУ: обліковим записом у Google Workspace (mail.knu.ua); доступом до мережі eduoam у приміщеннях університету.

На історичному факультеті відбуваються різноманітні заходи для задоволення освітніх потреб студентів (відкриті лекції запрошених фахівців, презентації книг тощо) та культурного дозвілля (концерти, день історичного факультету та ін.).

Для виявлення потреб і інтересів здобувачів освіти, оцінки стану та якості забезпечення освітнього процесу в КНУ проводяться опитування UNIDOS <http://unidos.univ.kiev.ua/?q=uk>, результати яких аналізуються на засіданнях ректорату (в цілому по КНУ) і доводяться до деканів і директорів (в розрізі структурних підрозділів), за необхідності вживаються заходи для вирішення ситуації.

Вченою радою КНУ ухвалено комплекс заходів для покращення виявлення потреб здобувачів

<http://senate.univ.kiev.ua/?p=2061>.

В Університеті також створена «Навчальна лабораторія соціологічних та освітніх досліджень» <https://bit.ly/3U1EVp5>, що має забезпечувати зворотній зв'язок між керівництвом університету та здобувачами вищої освіти.

Опишіть, яким чином ЗВО забезпечує безпечність освітнього середовища для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти (включаючи психічне здоров'я)?

Безпечність життя та здоров'я НПП та здобувачів забезпечуються через функціонування служб охорони праці та протипожежної безпеки, а також чітке дотримання правил. Стратегічний план розвитку Університету містить заходи з соціально-педагогічного супроводу для забезпечення сприятливих умов навчання <https://bit.ly/3KkTDFj>. Норми Правил внутрішнього розпорядку КНУ <http://surl.li/aruux>, Правил внутрішнього розпорядку в студентських гуртожитках університету <http://bit.ly/3EjTqhZ> спрямовані на гарантування належних умов праці та навчання відповідно до вимог законодавства.

В структурі КНУ функціонують Клініка <https://clinic.knu.ua/> та Інститут психіатрії <https://ipsycho.knu.ua/>, що забезпечують охорону фізичного та психічного здоров'я студентів. Фахівці Психологічної служби КНУ (<https://psyservice.knu.ua/>), проводили заходи для покращення ментального здоров'я у квітні 2022 р., здійснюють цілодобове консультування та психологічну допомогу, розроблено план заходів щодо інформаційної безпеки <http://senate.univ.kiev.ua/?p=2088>.

В корпусі, де відбуваються заняття є Медичний кабінет для надання здобувачам і працівникам невідкладної медичної допомоги.

Під час пандемії COVID-19 навчальний процес був пристосований до карантинних умов (онлайн-навчання, змішана форма).

Після запровадження режиму воєнного стану навчання відбувались у формі онлайн-навчання.

У головному корпусі створено "пункт незламності" з безперебійним постачанням електроенергії та функціонує укриття в цокольному поверсі корпусу.

Опишіть механізми освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів вищої освіти? Яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти цією підтримкою відповідно до результатів опитувань?

Підтримка здобувачів здійснюється на кількох рівнях: кафедри (гарант ОНП, лаборанти та завідувача кафедри), історичного факультету (методисти деканату, заступники декана), КНУ.

Створенням ефективної системи внутрішніх комунікацій Університету опікується Центр комунікацій КНУ <https://knu.ua/ua/departments/dc/>.

Центр іноземних мов <http://langcenter.knu.ua/> сприяє розвитку мовних компетентностей здобувачів, проводить підготовку до іспитів.

Відділ академічно мобільності <http://mobility.univ.kiev.ua/?lang=uk> оприлюднює актуальну інформацію про міжнародні програми, грантові пропозиції, літні школи, курси та стажування, перелік університетів-партнерів. КНУ є учасником Еразмус+.

Відділ сприяння працевлаштуванню <http://jobs.knu.ua/> надає інформацію про вакантні посади, які пропонують компанії-роботодавці та рекрутингові компанії, організовує фестивалі, ярмарки вакансій, спеціалізовані «Дні кар'єри» на факультетах.

Наукове товариство студентів та аспірантів сприяє науково-дослідній роботі студентів.

В структурі Університету функціонує Молодіжний центр культурно-естетичного виховання <https://www.knu.ua/ua/dep/molod-center>, основною метою діяльності якого є створення максимально сприятливих умов для розвитку особистості, розкриття її здібностей, формування національної самосвідомості, гуманістичних цінностей і творчого мислення, в тому числі створення умов для організації дозвілля, залучення студентів до різноманітних вітчизняних та міжнародних культурних проектів та акцій.

На базі кафедри функціонує наукова ГО Центр палеоетнологічних досліджень <http://bit.ly/3YUaYZQ>, в рамках якого відбувається взаємодія науковців з різних інституцій в галузі археології, антропології, преісторії, охорони спадщини. ГО надає студентам можливість консультування, неформального спілкування, публікаційної діяльності через видання VITA ANTIQUA <http://vitaantiqua.org.ua/en/main>.

Організаційна підтримка досягається складанням графіків занять, сесійного, підсумкового контролів тощо.

Основними напрямками роботи з соціальної підтримки студентів є соціальний захист, поліпшення побутових умов у гуртожитках, надання необхідної медичної допомоги тощо. В КНУ діє Етична комісія, яку очолює викладач історичного факультету проф. В.М. Мордвінцев.

Інформаційна підтримка здійснюється на рівні всіх структурних підрозділів КНУ через власні сайти та сторінки у соцмережах. Електронні ресурси інформують про освітню, наукову, організаційну роботу, а також про заходи, що проводяться в межах структурного підрозділу. Інформаційно-консультаційну підтримку здійснюють НПП як в процесі навчання, так і в позааудиторний час, в т.ч. індивідуальних консультацій через електронну пошту.

Університетське опитування проводиться лабораторією соціологічних та навчальних досліджень, їх результати обговорюються на ректораті і доводяться до декана. Результати опитування <https://bit.ly/3lEzzmW> свідчать, що здобувачі в цілому задоволені освітньою, організаційною, інформаційною, консультативною та соціальною підтримкою.

Яким чином ЗВО створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами? Наведіть посилання на конкретні приклади створення таких умов на ОП (якщо такі були)

Відповідно до п. 12.3.8. Положення про організацію освітнього процесу https://knu.ua/pdfs/official/Polozhennia-pro-organizatsiyu-osvitniogo-procesu-11_04_2022.pdf Київський національний університет імені Тараса Шевченка

забезпечує учасникам освітнього процесу (у т. ч. іноземним громадянам і здобувачам освіти з особливими потребами) безперешкодний доступ до навчально-методичного забезпечення, бібліотечних ресурсів, наукометричних баз даних, надання їм фахової консультаційної підтримки, тощо, а також належне технічне оснащення аудиторного фонду та гуртожитків, надає підтримку випускникам у працевлаштуванні. В грудні 2019 р. проаналізованого індекс інклюзії головного корпусу КНУ на вул. Володимирській, 60 (де відбуваються навчання за ОП), проведено ремонтні роботи, влаштовано пандуси при вході, ліфт для маломобільних осіб, спеціалізовані санвузли.

В КНУ затверджені Концепція розвитку інклюзивної освіти <https://www.univ.kiev.ua/pdfs/equal-opportunities/Concept-of-inclusive-education-development.pdf>, Пам'ятка про правила комунікації із людьми з інвалідністю <https://www.knu.ua/pdfs/equal-opportunities/Pamyatka-pro-pravyla-komunikaciyi-iz-lyudmy-z-invalidnistyu.pdf> та Порядок супроводу осіб з інвалідністю <https://www.knu.ua/pdfs/equal-opportunities/Poryadok-suprovodu-osib-z-invalidnistyu.pdf>.

На ОНП «Археологія» не навчаються студенти з особливими потребами.

Яким чином у ЗВО визначено політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій (включаючи пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією)? Яким чином забезпечується їх доступність політики та процедур врегулювання для учасників освітнього процесу? Якою є практика їх застосування під час реалізації ОП?

Питання вирішення конфліктних ситуацій регулюються

Етичним кодексом університетської спільноти <http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/ethical-code/Ethical-code-of-the-university-community.pdf>,

Положенням про організацію освітнього процесу https://knu.ua/pdfs/official/Polozhennia-pro-organizatsiyu-osvitniogo-procesu-11_04_2022.pdf,

Пам'яткою норм етичної поведінки для учасників освітнього процесу Київського національного університету імені Тараса Шевченка введено в дію наказом ректора від 10.11.2021 № 897-32 <http://senate.univ.kiev.ua/?p=1885>,

Порядком вирішення конфліктних ситуацій <http://senate.univ.kiev.ua/?p=1335>,

Порядком запобігання та протидії дискримінації, булінгу, гендерно-обумовленому насильству в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка, введений в дію наказом ректора від 08.02.2022 № 79-32 <http://senate.univ.kiev.ua/?p=2008>.

З метою запобігання корупції в КНУ введено в дію Антикорупційну програму <https://www.univ.kiev.ua/official/preventing-corruption/#p2>.

Розгляд порушень забезпечує керівник підрозділу Університету, до складу якого належить звинувачена в порушенні особа чи група осіб. Будь-який член університетської спільноти може поскаржитися на порушення етичних принципів чи норм, зафіксованих у Кодексі. Керівник у встановленому порядку організовує розгляд справи по суті. Для врегулювання конфліктних ситуацій діє Постія на комісія Вченої ради КНУ з питань етики.

Під час реалізації ОНП «Археологія» не зафіксовано конфліктних ситуацій.

8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Яким документом ЗВО регулюються процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП? Наведіть посилання на цей документ, оприлюднений у відкритому доступі в мережі Інтернет

Порядок перегляду, внесення змін та затвердження освітніх програм в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка регулюється

- Положенням про організацію освітнього процесу https://knu.ua/pdfs/official/Polozhennia-pro-organizatsiyu-osvitniogo-procesu-11_04_2022.pdf,

- Наказом ректора від 11.08.2017 р. за №729-32 «Про запровадження в освітній та інформаційний процес форм опису освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми, структурних вимог до інформаційного пакету, форм робочої навчальної програми дисципліни і форми представлення інформації про кваліфікацію науково-педагогічного працівника» http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Nakaz_Form_Doc-729-32_11-08-2017.pdf.

- Положенням про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка <http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Quality-2020.pdf>.

Опишіть, яким чином та з якою періодичністю відбувається перегляд ОП? Які зміни були внесені до ОП за результатами останнього перегляду, чим вони були обґрунтовані?

В КНУ, за прикладом провідних європейських університетів, терміни планового перегляду ОНП становлять від 2 до 5 років. Упродовж цього часу програма може бути змінена з підстав визначених процедурою 2.2. Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в КНУТШ <https://www.knu.ua/pdfs/official/Quality-assurance-system-of-education-and-educational-process.pdf> та назвіть ці підстави.

На рівні гаранта відбувається щорічний моніторинг ОНП: вивчаються рекомендації стейкхолдерів, частіше виявляється необхідність корекції окремих ОК, а не ОНП в цілому.

На даний момент існує 2 редакції освітньої програми.

1) Освітня програма «Археологія» введена в дію в 2018 р. (перша редакція Опису ОНП). ОНП розроблялась без затвердженого Стандарту ВО, враховуючи вимоги НРК та орієнтуючись на десятилітній досвід підготовки фахівців-археологів.

2) На Міжнародній науковій конференції «Археологія та музеєзнавство в системі освіти і науки», з нагоди 75-річчя

кафедри археології та музеєзнавства (2019) (<https://bit.ly/3ustV9J>), в рамках Круглого столу з проблем викладання археології та музеєзнавства, відбулись консультації з стейкхолдерами (співробітниками Інституту археології, КНУ, НПП, випускниками та здобувачами).

В 2020 р. розроблено Концепцію вивчення іноземних мов студентами неспеціальних факультетів КНУ, що потребувало корекції ОНП. 2021 р. було затверджено Стандарт вищої освіти за спеціальністю 032 Історія та археологія, другого (магістерського) рівня освіти.

З метою приведення Опису ОНП у відповідність до Стандарту ВО (формулювання компетентностей та програмних результатів навчання) та впровадження Концепції викладання іноземної мови, врахування пропозицій стейкхолдерів, було розроблено нову редакцію ОНП <http://surl.li/ffweg>. В останній редакції ОНП, також було введено викладання двох дисциплін англійською мовою (для врахування порад та потреб стейкхолдерів), запроваджено додаткові дисципліни теоретичного, реконструктивного напрямку («Давні культури в археологічному відображенні»), видалено дисципліни, знання та вміння з яких перевірялись під час складання іспиту з фаху при вступі до магістратури («Археологія Київської Русі»).

Також, при підготовці та реалізації міжнародного освітнього проекту Nature and Society in Prehistoric Europe (<http://vovkcenter.org.ua/en/naturesociety/>) було висловлено побажання викладачів з різних університетів Європи залучити цей курс до навчального процесу з метою об'єднання науки та освіти шляхом передачі науково значимої та актуальної інформації від науковців–практиків до студентів та молодих вчених (<http://doi.org/10.37098/VA-2020-12-91-105>). Реалізація проекту стала актуальною в час запровадження дистанційних форм і методів навчання в багатьох країнах світу.

Для громадського обговорення проект опису був оприлюднений на сторінці історичного факультету <http://www.history.univ.kiev.ua/>

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як здобувачі вищої освіти залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості, а їх позиція береться до уваги під час перегляду ОП

В КНУ проводиться низка опитувань здобувачів освіти, результати яких можуть бути використані для вдосконалення ОП. Зокрема, це щорічне моніторингове опитування UNIDOS <https://bit.ly/3lEzzmW>, опитування здобувачів, що проводяться факультетом соціології. Результати цих опитувань були проаналізовані у доповіді проректора з науково-педагогічної роботи А. Гожики <http://senate.univ.kiev.ua/?p=2061>.

Відповідно до Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка <http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Quality-2020.pdf> здобувачі освіти можуть стати ініціаторами внесення змін до ОП. Також представники студентів включені до Науково-методичної комісії та Вченої ради історичного факультету на яких відбувається обговорення та затвердження освітніх програм.

Зі студентами постійно відбувається діалог щодо якості ОНП та освітнього процесу загалом, проводяться індивідуальні зустрічі з викладачами, організовуються зустрічі здобувачів зі стейкхолдерами, під час яких акцентується увага на можливостях покращення ОНП та освітнього процесу. Як наслідок такої взаємодії після всебічного обговорення і було виключено деякі дисципліни, запроваджено викладання дисциплін англійською мовою, розширено перелік дисциплін вільного вибору студента.

Яким чином студентське самоврядування бере участь у процедурах внутрішнього забезпечення якості ОП

Відповідно до Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка <http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Quality-2020.pdf> здобувачі освіти, а саме органи студентського самоврядування, можуть стати ініціаторами внесення змін до освітньої програми.

У Положенні про студентське самоврядування КНУТШ <https://cutt.ly/jYVxgFT> визначено права і можливості студентів вирішувати питання навчання і побуту, захисту прав та інтересів студентів, брати участь в управлінні університету, бути делегованими до дорадчих та робочих органів, вносити пропозиції щодо змісту навчальних планів і програм, освітнього процесу тощо. Крім того, рішення адміністрації не пізніше, ніж за 10 днів до прийняття, мають повідомлятися органам студентського самоврядування для їх своєчасного реагування.

У студпарламенті КНУ був створений Департамент соціологічних досліджень <http://sp.knu.ua/wp-content/uploads/2021/06/розпорядження-114.pdf>, який безпосередньо може ініціювати збір інформації про якість ОП, викладання дисциплін тощо.

Представники студентів включені до Науково-методичної комісії та Вченої ради історичного факультету, на яких відбувається обговорення та затвердження ОП. Органи студентського самоврядування здійснюють опитування здобувачів, вносять свої пропозиції на засіданнях вченої ради, здійснюють інформування студентів щодо освітнього процесу, беруть активну участь в наукових ініціативах тощо.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як роботодавці безпосередньо або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості

Історичний факультет має тісні та тривалі стосунки з різними науковими, освітніми, культурними організаціями, що підтверджується низкою укладених договорів та меморандумів. Також провадяться неформальні консультації проектної групи з роботодавцями в ході реалізації наукових проектів, круглих столів та проведення спільних заходів <http://surl.li/exgwk>.

Роботодавці мають безпосередній вплив на процес забезпечення якості ОП, через пряму участь НПП у наукових та громадських організаціях: ВГО Спілка археологів України, ГО Центр палеоетнологічних досліджень, Кваліфікаційна рада при Інституті археології НАН України, Експертна комісія з питань обліку об'єктів культурної спадщини при МКІП України, Український державний інститут культурної спадщини МКІП України тощо. Враховується також

думка керівництва музеїв, де працюють наші випускники (наприклад, Національний музей історії України). Під час спілкування з роботодавцями виявляються актуальні потреби в галузі археології (наприклад, володіння фаховою англійською термінологією) та вносяться корективи до ОНП.

Опис освітньої програми оприлюднений на сайті кафедри археології і музеєзнавства

http://www.archaeology.univ.kiev.ua/home/index.php?option=com_content&view=category&id=282&Itemid=181.

Для громадського обговорення проект опису був оприлюднений на сторінці історичного факультету

<http://www.history.univ.kiev.ua/>

Гарант ОП та проектна група відкриті до зовнішніх пропозицій, що будуть обговорені та розглянуті належним чином.

Опишіть практику збирання та врахування інформації щодо кар'єрного шляху та траєкторій працевлаштування випускників ОП

Гарант ОНП та НПП проводять постійний моніторинг кар'єрного шляху випускників через неформальне спілкування та наукові зв'язки. Значна частина випускників працює в наукових установах (Інститут археології НАН України), музеях, установах, що опікуються охороною та збереженням археологічної спадщини.

Кафедра археології та музеєзнавства також збирає інформацію про своїх випускників, проводиться добровільне опитування випускників http://www.archaeology.univ.kiev.ua/home/index.php?option=com_content&view=article&id=74&Itemid=113.

В Ухвалі Вченої ради КНУ «Про системне налагодження двосторонньої комунікації з випускниками Київського національного університету імені Тараса Шевченка та оптимальні шляхи взаємодії з цією цільовою аудиторією» (<http://senate.univ.kiev.ua/?p=2051>) міститься ряд заходів, спрямованих на покращення взаємодії з випускниками Університету.

Які недоліки в ОП та/або освітній діяльності з реалізації ОП були виявлені у ході здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості за час її реалізації? Яким чином система забезпечення якості ЗВО відреагувала на ці недоліки?

За час існування ОНП було виявлено певні недоліки і розроблено заходи з їх усунення:

- Серед недоліків було визнано відсутність достатнього ознайомлення здобувачів з спеціалізованою англійською термінологією, що створювало труднощі для здобувачів під час слухання лекцій запрошених з-за кордону спеціалістів, при участі здобувачів на міжнародних конференціях, та під час підготовки до занять при використанні англійської літератури. В результаті відповідно до Концепції викладання іноземних мов студентами неспеціальних факультетів КНУ і за побажаннями студентів, запроваджено викладання курсів англійською мовою.
- Опитування показало, що студенти не завжди своєчасно отримували інформацію про різні освітні заходи. Це було пов'язано з тим, що використовувались сайт факультету, сторінка facebook та email-розсилка для інформування здобувачів, однак ці засоби виявились недостатньо ефективними. У зв'язку з цим було створено Telegram-канали, як ще один засіб комунікації зі студентами;
- Певні складнощі в освітньому процесі виникли у зв'язку з запровадженням карантину, було здійснено перехід на навчання застосуванням технологій дистанційного навчання. Керівництвом Університету було ініційовано проведення загальноуніверситетських заходів, спрямованих на вироблення навичок роботи з платформами для онлайн навчання, залученням онлайн заходів для проміжного та підсумкового контролю (створення тестів, швидких опитувань тощо).

Продемонструйте, що результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти беруться до уваги під час удосконалення ОП. Яким чином зауваження та пропозиції з останньої акредитації та акредитацій інших ОП були ураховані під час удосконалення цієї ОП?

В 2022 році (другому семестрі 2021/22 навчального року), в умовах режиму воєнного стану, відбувалась акредитація ОП «Музеєзнавство, пам'яткознавство» відповідно до Постанови КМУ від 16 березня 2022 № 295. Було отримано рішення про умовну (відкладену) акредитацію за фактом подання відомостей про самооцінювання. Пропозицій та рекомендацій для покращення ОП не отримано. В 2022/23 н.р. відбулась повторна акредитація ОП «Музеєзнавство, пам'яткознавство».

В 2020 році на історичному факультеті проходили акредитації ОП «Музеєзнавство, пам'яткознавство» магістерського рівня та «Історія та археологія» (доктор філософії).

Вченою радою Київського національного університету імені Тараса Шевченка розглядалися результати акредитації освітніх програм університету за всіма рівнями вищої освіти у 2019/2020 н.р. (<http://senate.univ.kiev.ua/?p=1640>), в 2020/2021 н.р. (<http://senate.univ.kiev.ua/?p=1894>) та у 2021/2022 н.р. <http://senate.univ.kiev.ua/?p=2123>, які були взяті до уваги.

Відповідно, до рекомендацій, було формалізовано співпрацю з деякими установами-партнерами (укладено договори чи меморандуми про співпрацю), в КНУ розроблено або доповнено існуючі нормативні документи (зокрема, Положення про виявлення та запобігання академічному плагіату у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка, Концепція розвитку інклюзивної освіти, Порядок визнання у вищій та фаховій передвищій освіті результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, затверджено нову редакцію Положення про організацію освітнього процесу, Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу тощо).

Відповідно до рекомендацій ЕГ та ГЕР було доповнено інформацію про діяльність кафедри на сайті кафедри.

Опишіть, яким чином учасники академічної спільноти змістовно залучені до процедур внутрішнього забезпечення якості ОП?

Учасники академічної спільноти (зокрема, науково-педагогічні працівники) залучені до процедури внутрішнього

забезпечення якості в рамках діяльності Вченої ради історичного факультету та КНУ (Р. Терпиловський, Є. Синиця), навчально-методичної комісії факультету, навчально-методичної ради КНУ, кафедр факультету, у складі проектних груп, на засіданнях яких обговорюються ОП та освітній процес.

Представники академічної спільноти залучаються на етапах розробки, затвердження та обговорення ОП, робочих програм навчальних дисциплін, методичних розробок, навчальних посібників тощо, в екзаменаційних комісіях, на підсумковій атестації.

Здобувачі знаходяться на постійному зв'язку з НПП, що викладають на програмі, є керівниками курсових та магістерських робіт. Зустрічі, неформальне спілкування, наукові проекти забезпечують зворотній зв'язок, дають можливість удосконалити окремі дисципліни, ОП чи загалом освітній процес.

Викладачі мають свободу впроваджувати нові практики та результати своїх наукових досліджень у викладання своїх дисциплін, чому сприяє регулярний перегляд робочих програм. Крім того, гарант та адміністрація факультету проводять неформальні консультації з викладачами, збираючи інформацію для удосконалення ОП.

Опишіть розподіл відповідальності між різними структурними підрозділами ЗВО у контексті здійснення процесів і процедур внутрішнього забезпечення якості освіти

Питання забезпечення якості освіти та освітнього процесу регулюються Положенням про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу <http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Quality-2020.pdf>.

Частина 1, розділ 3. Положення визначає основними інституційними рівнями системи забезпечення якості освіти:

- здобувачі освіти та їх ініціативні групи (ініціювання та моніторинг інформаційного супроводу студентів),
- кафедри, гарант ОП, проектні групи, НПП (реалізація освітніх програм, їх моніторинг);
- факультети, їх керівництво, науково-методичні комісії, органи студентського самоврядування (впровадження та адміністрування освітніх програм, моніторинг галузі, залучення випускників та роботодавців);
- загальноуніверситетські органи: Науково-методичний центр організації освітнього процесу, відділ моніторингу якості освіти, Науково-методична рада КНУ та ін. (розробка та апробація загальноуніверситетських процедур та положень організації та моніторингу освітнього процесу, експертиза освітніх програм, аналіз якості викладацького складу, необхідних ресурсів, стану освітньої діяльності та якості вищої освіти в Університеті, науково-методичне супроводження академічної мобільності тощо);
- Наглядова рада, Ректор, Вчена рада (прийняття загальноуніверситетських рішень щодо формування стратегії і політик забезпечення якості, затвердження нормативних актів, програм дій і конкретних заходів, затвердження і закриття освітніх програм).

9. Прозорість і публічність

Якими документами ЗВО регулюється права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу? Яким чином забезпечується їх доступність для учасників освітнього процесу?

Права та обов'язки учасників освітнього процесу регулюються

Статутом Київського національного університету імені Тараса Шевченка <https://knu.ua/pdfs/statut/statut-22-11-28.pdf>,

Положенням про організацію освітнього процесу https://knu.ua/pdfs/official/Polozhennia-pro-organizatsiyu-osvitniogo-procesu-11_04_2022.pdf,

Положенням про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу <https://knu.ua/pdfs/official/Quality-assurance-system-of-education-and-educational-process.pdf>,

Етичним кодексом університетської спільноти <https://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/ethical-code/Ethical-code-of-the-university-community.pdf>,

Порядком вирішення конфліктних ситуацій у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка <https://www.knu.ua/pdfs/official/Procedure-for-resolving-conflict-situations-in-University.pdf>,

Положенням про гарант освіти в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка <http://senate.univ.kiev.ua/?p=1678>,

Правилами внутрішнього розпорядку у студентських гуртожитках Київського національного університету імені Тараса Шевченка <https://studmisto.knu.ua/management/documents/regulation-documents/257-pravya-vnutrishnoho-rozporiadku>

що оприлюднені на сайті КНУ.

Наведіть посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про оприлюднення на офіційному веб-сайті ЗВО відповідного проекту з метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін (стейкхолдерів). Адреса веб-сторінки

<http://www.history.univ.kiev.ua/>

Наведіть посилання на оприлюднену у відкритому доступі в мережі Інтернет інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти)

http://www.archaeology.univ.kiev.ua/home/index.php?option=com_content&view=category&id=282&Itemid=181

Якими загалом є сильні та слабкі сторони ОП?

Сильні сторони обумовлені практиками забезпечення якості освіти, що протягом багатьох років втілюються в КНУ. Університет надає освітні, наукові, культурні, соціальні, особистісні можливості для всебічного розвитку здобувачів освіти. ОП продовжує розвивати багаторічні традиції підготовки кадрів, що успішно працюють в наукових, культурних, освітніх закладах.

Сильними сторонами вважаємо:

- ОП розроблялась з врахуванням досвіду підготовки археологів групою професіоналів-практиків;
 - інтегрованість НПП у сучасний науковий контекст та ведення досліджень на європейському рівні, результатом чого є актуальність змісту занять, застосування у навчальних матеріалах результатів власних досліджень;
 - високий рівень інтернаціоналізації ОП: участь НПП та студентів у міжнародних товариствах, конференціях, спільних публікаціях, реалізації проєктів, результатом чого є знайомство з практиками європейських ЗВО, отримання міжнародного досвіду в дослідницькій та освітній діяльності, гідної репрезентації здобутків вітчизняної археології на загальноєвропейському рівні;
 - створення належних умов для представлення здобувачами результатів своїх досліджень, наявність фахової періодики; проведення наукових конференцій та науково-популярних заходів тощо;
 - громадська активність НПП та студентів в галузі популяризації та збереження археологічної спадщини, зокрема, участь у організаціях громадянського суспільства, програмах збереження спадщини. Результатом залученості акторів ОП до суспільної діяльності є можливості неформального спілкування з фахівцями в галузі археології, висловлення власної позиції з суспільно значущих проблем, формування у студентів громадянської свідомості та створення сталих горизонтальних зв'язків у сферах науки та освіти;
 - високий рівень реагування НПП та здобувачів на актуальні виклики сьогодення: долучаються до проєктів зі збереження археологічної спадщини під час війни (<http://surl.li/eybdr>, <https://bit.ly/3ZzqnPR>), інформують наукові кола та громадськість країн Європи та Америки про стан збереження спадщини під час війни в Україні (<http://surl.li/exxzb>, <http://surl.li/exxze>, <http://surl.li/exxzk>, <http://surl.li/exxzv>, <http://surl.li/exyab>, <http://surl.li/exyaf>, <http://surl.li/exyax>).
 - забезпеченість програми засобами для проведення власних археологічних досліджень на високому рівні. На базі кафедри працюють експедиції, участь в яких дозволяє студентам отримати знання про особливості досліджень пам'яток різних типів та хронології. Студенти долучаються до процесу камеральної обробки матеріалів в рамках практичних, семінарських занять, виробничої практики. Матеріали поповнюють фонди музею і є доступними для опрацювання в рамках написання курсових, кваліфікаційних та наукових робіт. Громадська бібліотека передбачає швидкий доступ до спеціальної археологічної літератури.
- В результаті проведеного аналізу виявлені певні недоліки, про що зазначено вище, та визначені перспективи розвитку, які окреслені в наступному питанні.

Якими є перспективи розвитку ОП упродовж найближчих 3 років? Які конкретні заходи ЗВО планує здійснити задля реалізації цих перспектив?

Аналіз тенденцій в галузі археології, музеєзнавства та охорони пам'яток вказує на стійкий брак молодих кадрів, які можуть працювати в наукових, освітніх, музейних та пам'яткоохоронних інституціях, що створює позитивні перспективи розвитку ОП. Впродовж наступних 3 років планується розвивати та підтримувати сильні сторони ОП та усувати виявлені у ході самооцінювання недоліки.

З цією метою планується:

- Перегляд вибіркової дисципліни, які пропонує факультет – будуть вилучатися дисципліни, які здобувачі не обирали, можливе додавання в ОП вибіркової дисципліни, що б розширило можливості студентів у формуванні власної освітньої траєкторії.
- Розробити новий ОК з робочою назвою “Археологічна спадщина в умовах війни”, метою якого стане навчання студентів практикам моніторингу, фіксації втрат, визначення збитків та можливостей консервації і збереження пам'яток археологічної спадщини в умовах війни на прикладах останніх воєнних конфліктів в Україні та світі. В умовах конфлікту та післявоєнного відновлення цей курс стане основою для підготовки майбутніх фахівців до проведення археологічних досліджень з допомогою космічного та аеромоніторингу зруйнованих ландшафтів, натурального обстеження пошкоджених ділянок археологічних об'єктів, ознайомлення студентів з методами підрахунку збитків завданих археологічній спадщині внаслідок воєнних дій.
- Відповідні зміни будуть внесені у програми дисциплін “Правові аспекти охорони культурної спадщини” та “Менеджмент і маркетинг в музейній справі”, до тематики яких планується включити особливості управління нерухомою і рухомою культурною спадщиною в умовах воєнних конфліктів.
- З огляду на актуальність питання діджиталізації музейних колекцій, особливо в час COVID-кризи та масштабного воєнного вторгнення, буде посилена увага до методів оцифрування та 3D візуалізації археологічних предметів та об'єктів, створення віртуальних екскурсій в рамках Науково-дослідної виробничої практики (музейна археологія).
- Створити базу даних щодо перспективних наукових проєктів в археологічній та пам'яткоохоронній галузі, в яких є освітня складова та існує можливість залучення студентів у якості виконавців; розширення міжнародної співпраці в галузі археології та охорони пам'яток, з огляду на актуальність проблем та необхідності застосування міжнародного досвіду у справі збереження та реставрації археологічних об'єктів під час війни та у повоєнний час.
- В останні роки помітною є тенденція на покращення матеріально-технічної бази факультету (встановлення сучасного мультимедійного обладнання в аудиторіях), що сприятиме вдосконаленню методів викладання.
- Позитивним для подальшого розвитку програми також є розширення можливостей НПП щодо проходження підвищення кваліфікації, стажування, у т.ч. закордонного.

Запевнення

Запевняємо, що уся інформація, наведена у відомостях та доданих до них матеріалах, є достовірною.

Гарантуємо, що ЗВО за запитом експертної групи надасть будь-які документи та додаткову інформацію, яка стосується освітньої програми та/або освітньої діяльності за цією освітньою програмою.

Надаємо згоду на опрацювання та оприлюднення цих відомостей про самооцінювання та усіх доданих до них матеріалів у повному обсязі у відкритому доступі.

Додатки:

Таблиця 1. Інформація про обов'язкові освітні компоненти ОП

Таблиця 2. Зведена інформація про викладачів ОП

Таблиця 3. Матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання

Шляхом підписання цього документа запевняю, що я належним чином уповноважений на здійснення такої дії від імені закладу вищої освіти та за потреби надам документ, який посвідчує ці повноваження.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом/кваліфікованою електронною печаткою.

Інформація про КЕП

ПІБ: Бугров Володимир Анатолійович

Дата: 10.03.2023 р.

Таблиця 1. Інформація про обов'язкові освітні компоненти ОП

Назва освітнього компонента	Вид компонента	Силабус або інші навчально-методичні матеріали		Якщо освітній компонент потребує спеціального матеріально-технічного та/або інформаційного забезпечення, наведіть відомості щодо нього*
		Назва файла	Хеш файла	
Давні культури в археологічному відображенні	навчальна дисципліна	<i>00.09_Давні культури в археологічному відображенні_2.pdf</i>	3QyBflqx3LuVlADBd bjv1J8FtTfo/O5aSsU LpFRqWMU=	Експозиція та фонди Археологічного музею КНУ, реставраційна лабораторія, TV-монітори (2), проектори (2). Достатньо для реалізації ОНП
Підготовка та захист кваліфікаційної роботи	підсумкова атестація	<i>Як написати наукову роботу Демчук СА.pdf</i>	WHXXdaPAUFNicD 18SP85oPocCSovZrx C6wGzbMyZhFw=	Експозиція та фонди Археологічного музею КНУ, реставраційна лабораторія, громадська бібліотека. Достатньо для реалізації ОНП
Курсова робота	курслова робота (проект)	<i>Типове положення про курсові.pdf</i>	mgx8m2m/v194COzs /ZsnO8fLNactMIToK WtfMLwNkgU=	Експозиція та фонди Археологічного музею КНУ, реставраційна лабораторія, громадська бібліотека. Достатньо для реалізації ОНП
Класична археологія	навчальна дисципліна	<i>00.08_Класична археологія.pdf</i>	S+q13EzqQ2rUL/7l9 SR8PwjXLpoFZbBjO e9fFNrApm4=	Експозиція та фонди Археологічного музею КНУ, реставраційна лабораторія, TV-монітори (2), проектори (2). Достатньо для реалізації ОНП
Методологія й організація археологічних досліджень: видобуток та інтерпретація археологічних джерел	навчальна дисципліна	<i>00.01_Методологія й організація археологічних досліджень.pdf</i>	CTNjZDMdfLFIFJGz 6gcatt4X8nwGMISry 5VgRvMYg2Y=	Експозиція та фонди Археологічного музею КНУ, реставраційна лабораторія, TV-монітори (2), проектори (2), оптичні нівеліри (2), рейки (2), штангенциркулі тощо. Достатньо для реалізації ОНП
Етнічні процеси за археологічними джерелами	навчальна дисципліна	<i>00.21_Етнічні процеси за археологічними джерелами.pdf</i>	/K9i5Tz7q2VHHNHX ETXXO4ZO4Mn8FZ 5wyd9Rj6LoXjjs=	Експозиція та фонди Археологічного музею КНУ, комп'ютерні класи, реставраційна лабораторія, TV-монітори (2), проектори (2). Достатньо для реалізації ОНП
Правові аспекти охорони культурної спадщини	навчальна дисципліна	<i>00.20_Правові аспекти охорони культурної спадщини.pdf</i>	zM/hblLqbPUtZb7pr uKCaddpTbu6gJg/u TADlq8wyfA=	Експозиція та фонди Археологічного музею КНУ, комп'ютерні класи, реставраційна лабораторія, TV-монітори (2), проектори (2). Достатньо для реалізації ОНП
Теоретична антропологія	навчальна дисципліна	<i>00.19_Теоретична антропологія.pdf</i>	2iwM/8XCnnK8DqT zCX7nKC/Cc9at4G9v 8CIEsPoJTEw=	Експозиція Археологічного музею КНУ, TV-монітори (2), проектори (2). Достатньо для реалізації ОНП
Соціально-економічні реконструкції за археологічними джерелами	навчальна дисципліна	<i>00.18_Соціально-економічні реконструкції.pdf</i>	RqqO2QQ4+Dq/RA XTVev/cs5CYvYJPi9z 3Dj5eqHfl68=	Експозиція та фонди Археологічного музею КНУ, реставраційна лабораторія, TV-монітори (2), проектори (2). Достатньо для реалізації ОНП
Археологічна практика	практика	<i>00.11_Археологічна практика_2.pdf</i>	T5JyVoIfNWvvoCdQ 9+E8EyfDHctg7hoT DXB+8gJNiyE=	Експозиція та фонди Археологічного музею КНУ, реставраційна лабораторія, проектори (2), оптичні нівеліри (2), рейки (2), штангенциркулі тощо. Достатньо для реалізації ОНП
Менеджмент і маркетинг в музейній справі	навчальна дисципліна	<i>00.17_Менеджмент і маркетинг в музейній справі.pdf</i>	8beRZZ/XNXcQFYs pfoYSg3kZneVYtUe4 WWH7tadFSMI=	Експозиція та фонди Археологічного музею КНУ, реставраційна лабораторія, TV-

				монітори (2), проектори (2). Достатньо для реалізації ОНП
Археологія антропогену / Archaeology of Anthropogen	навчальна дисципліна	00.15_Археологія антропогену.pdf	EjBCToNTXA5BkGu9J2iqMJ3Ix+Mi7knVhZFalBYtAYU=	Експозиція та фонди Археологічного музею КНУ, реставраційна лабораторія, TV-монітори (2), проектори (2), штангенциркулі тощо. Достатньо для реалізації ОНП
Асистентська практика	практика	00.13_Асистентська практика.pdf	l4DUQPw8b+jg1f2pMWmXZ7lEqLg2esGpRFNjATgdIqY=	Експозиція та фонди Археологічного музею КНУ, реставраційна лабораторія, TV-монітори (2), оптичні нівеліри (2), рейки (2), штангенциркулі тощо. Достатньо для реалізації ОНП
Науково-дослідна виробнича практика (музейна археологія)	практика	00.12_Науково-дослідна виробнича практика.pdf	/xYq72KN8dWG5/Ce4mFGGywWMXIGt/a1DkXkNWRtrPQ=	Експозиція та фонди Археологічного музею КНУ, реставраційна лабораторія, TV-монітори (2), оптичні нівеліри (2), рейки (2), штангенциркулі тощо. Достатньо для реалізації ОНП
Археологічна типологія та класифікація	навчальна дисципліна	00.07_Археологічна типологія та класифікація.pdf	E4FPJWTrzbr764rXBVDkUOFXn81PPhzRVsyo1hADFAI=	Експозиція та фонди Археологічного музею КНУ, реставраційна лабораторія, TV-монітори (2), проектори (2), штангенциркулі тощо. Достатньо для реалізації ОНП
Природа і суспільство в первісній Європі (англійською мовою)	навчальна дисципліна	00.06_Природа і суспільство в первісній Європі.pdf	qspbSB2yv93eu8dwY9J5tdaYeiCTt9HfiLDRT79sJ6E=	Експозиція та фонди Археологічного музею КНУ, реставраційна лабораторія, TV-монітори (2), проектори (2). Достатньо для реалізації ОНП
Методика викладання історії у закладах вищої освіти	навчальна дисципліна	00.05_Методика викладання історії.pdf	RN1h9EMzrS72y3XcTHDuzC+21Bu4+4NHjm+V1tker8w=	Комп'ютерні класи, TV-монітори (2), Достатньо для реалізації ОНП
Педагогіка вищої школи та педагогічна майстерність викладача	навчальна дисципліна	00.04_Педагогіка вищої школи.pdf	oU4VNNGUp64PD5Fh7u2NkoUsLoyVxMgrsTfXA4/MUFo=	Комп'ютерні класи, TV-монітори (2), Достатньо для реалізації ОНП
Психологія вищої школи	навчальна дисципліна	00.03_Психологія вищої школи.pdf	2NWQpPqCowo/3hqIHZe9s2EkdMSzAlBP8G9yxxeQAIU=	Комп'ютерні класи, TV-монітори (2), Достатньо для реалізації ОНП
Професійна та корпоративна етика історика-дослідника з основами інтелектуальної власності	навчальна дисципліна	00.02_Професійна та корпоративна етика.pdf	YJIbckybf7IXeN2Xd3Whb3FqX5iOsRV/5oJmXqICDuQ=	Комп'ютерні класи, TV-монітори (2). Достатньо для реалізації ОНП
Археологія Європейського Барбарікуму	навчальна дисципліна	00.16_Археологія Європейського Барбарікуму.pdf	3ffZTcQ6MUKaW9/GVhSXnLX+lhVI75XLnAzWKGibgM=	Експозиція та фонди Археологічного музею КНУ, реставраційна лабораторія, TV-монітори (2), проектори (2), штангенциркулі тощо. Достатньо для реалізації ОНП

* наводяться відомості, як мінімум, щодо наявності відповідного матеріально-технічного забезпечення, його достатності для реалізації ОП; для обладнання/устаткування – також кількість, рік введення в експлуатацію, рік останнього ремонту; для програмного забезпечення – також кількість ліцензій та версія програмного забезпечення

Таблиця 2. Зведена інформація про викладачів ОП

ІД викладача	ПІБ	Посада	Структурний підрозділ	Кваліфікація викладача	Стаж	Навчальні дисципліни, що їх викладає	Обґрунтування
--------------	-----	--------	-----------------------	------------------------	------	--------------------------------------	---------------

						викладач на ОП	
4777	Іванисько Світлана Іванівна	Асистент кафедри археології та музеєзнавства, Основне місце роботи	Історичний факультет	Диплом магістра, Київський університет імені Тараса Шевченка, рік закінчення: 1999, спеціальність: 030301 Історія, Диплом кандидата наук ДК 050393, виданий 28.04.2009	24	Менеджмент і маркетинг в музейній справі	<p>Закінчила кафедру археології та музеєзнавства Київського національного університету імені Тараса Шевченка в 1999 р. По закінченню КНУТШ працювала в музейних закладах України: в 1998-1999 – історико-архітектурній пам'ятці-музеї «Київська фортеця», 2000-2001 р. – Національному музеї історії України, в 2001-2004 р. – Національному заповіднику «Софія Київська», у відділах екскурсійної, експозиційно-виставочної, фондової роботи (останнє місце роботи в НЗ «СК» - завідувач сектору археології науково-фондового відділу). З грудня 2004 р. працює на кафедрі археології та музеєзнавства КНУТШ, перебувала на посадах старшого лаборанта, спеціаліста 1 категорії, з 1 вересня 2009 р. – асистент кафедри археології та музеєзнавства. Член ІСОМ (Міжнародної ради музеїв) з 2019 року.</p> <p>У 2008 р. захистила дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата історичних наук на тему «Софія Київська в духовному, культурному та науковому житті України (1917-1941 рр).», в якій розкриті питання дослідження, охорони, збереження, музеєфікації пам'ятки всесвітнього значення.</p> <p>Гарант ОПП «Музеєзнавство, пам'яткознавство» ОР «бакалавр».</p> <p>В 2020 році входила до складу групи, яка в співпраці Українським інститутом національної пам'яті, Інститутом археології НАН України підготувала вуличну виставку «Наказано</p>

не знати: українські археологи в лещатах тоталітаризму». Виставка проходила в м. Києві, (м. Контрактова площа, Археологічний музей НАН України), м. Дніпро (Національний історичний музей ім. Яворницького) протягом 2020-2021 років. Матеріали виставки опубліковані на сайті Українського інституту національної пам'яті <https://uinp.gov.ua/vystavki-proekty/vystavka-nakazano-ne-znaty-ukrayinski-arheology-v-leshchatah-totalitaryzmu> та Інституту археології НАН України <https://iananu.org.ua/novini/vistavki/999-nakazano-ne-znati-ukrajinski-arkheologi-v-leshchatakh-totalitarizmu>.

Основні наукові публікації за напрямом:
Софія Київська в духовному, культурному та науковому житті України (1917-1941 рр). Автореф. дис... канд. іст. наук. 07.00.01 - історія України.-К., 2008 <https://www.academia.edu/36012771/>
Створення "Софійського музею" та його доля в роки Другої світової війни // Вісник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. – Серія "Історія". – 2006. – № 82-84. – С. 103-106. <https://www.academia.edu/36002776/>
Київська Софія в пам'яткоохоронній діяльності 1918-1934 рр.: стан споруди та проблеми збереження // Софійські читання: Матеріали III міжнар. наук.-практ. конф. "Пам'ятки Національного заповідника "Софія Київська" та сучасні тенденції музейної науки", (Київ, 24-25 лист. 2005 р.) / Національний заповідник "Софія Київська". – К., 2007. – С. 287-299. <https://www.academia.edu/>

edu/36003619/
Старокиївська
парафія Української
автокефальної
православної церкви
та збереження Софії
Київської // Вісник
Київського
національного
університету ім.
Тараса Шевченка. –
Серія “Історія”. –
2010. - № 102.. – С.
17-20.
<https://www.academia.edu/36010655/>
Доля культових
цінностей, вилучених
із Софії Київської в 20-
х роках ХХ століття //
Культурологічна
думка. – 2012. - № 5. –
С. 150-156.
<https://www.academia.edu/36011153/>
Спроба створення
Муніципального
музею міста Києва на
базі Митрополичого
будинку Софії
Київської у 20-х роках
ХХ століття // Праці
центру
пам’яткознавства. –
2016, вип.. 29 – С. 218-
230
<https://www.academia.edu/36011423/>
Київська крайова
інспектура охорони
пам’яток культури та
збереження
Софійського собору в
Києві // Вісник
Київського
національного
університету ім.
Тараса Шевченка. –
Серія “Історія”. – 2016.
- № 4 (131) – С. 17-20
<https://www.academia.edu/36011485/>

а також за останні 5
років
Іванисько, С.І.,
Шидловський, П.С.,
Синиця, Є.В.
Запровадження
спеціальності
«Музезнавство,
пам’яткознавство» в
Київському
національному
університеті імені
Тараса Шевченка. //
VITA ANTIQUA. –
2019. – № 11.
Археологія,
музезнавство,
пам’яткознавство:
освітній та
дослідницький
аспекти. - С. 39-52.
http://vitaantiqua.org.ua/wp-content/uploads/2020/09/VA-2019_Ivanysko_Sh_Syn.pdf
Берлінський

музейний острів // Велика українська енциклопедія. URL: [https://vue.gov.ua/Берлінський_музейний_острів_\(електронний_ресурс\)](https://vue.gov.ua/Берлінський_музейний_острів_(електронний_ресурс))
Іванисько, С.І., Шидловський, П.С.
Рецензія на навчальний посібник «Вступ до музеєзнавства і пам'яткознавства» // Вісник Київського національного університету культури і мистецтва. Серія: Музеєзнавство і пам'яткознавство. – 2021, № 4 (1-2). – С. 79-85.

виступи на конференції (за останні 5 років):
Археологічні дослідження та збереження Софійського собору в 1920–30-ті роки: проблеми та відсутність перспектив. // VII Міжнародна наукова конференція «Історія археології: взаємодія науки із суспільством (до 120-річчя Маркіяна Смішка). – К., Львів. – 1-2 жовтня 2020

Підвищення кваліфікації та стажування:
Український центр розвитку музейної справи, сертифікат учасника семінарської програми «Створення та промоція музейного продукту: практичний досвід та навички тренера», вересень 2014-квітень 2015 р.
Інститут післядипломної освіти КНУТШ, «Діяльність ВНЗ в умовах єдиного європейського освітнього простору», 22.02-09.06.2017 р., свідоцтво № КН 02070944/000291-17
Державний меморіальний музей Михайла Грушевського у Львові, 18.05.2018 р., Форум музейних інновацій «Роль гарантів освітніх програм у розбудові внутрішньої системи забезпечення якості освіти», м. Київ, КНУ, березень 2021 р. KNU Teach Week (2022), сертифікат №

						<p>91-22 від 07.02.2022 Музейні рефлексії. Можливості від ICOM. 04.10.2022 (організатор Мистецький арсенал, форма участі online). Краща практика діджиталізації (оцифрування) музейних колекцій у Польщі / Dobre praktyki w digitalizacji muzealiów w Polsce (szkolenie dla muzealników z Ukrainy). 27- 28.10.2022, Національний інститут музейництва та охорони колекцій / Narodowy Instytutu Muzealnictwa i Ochrony Zbiorów (NIMOŻ), форма участі online «АБВ польських музеїв», 22-24.11.2022, Національний інститут музейництва та охорони колекцій / Narodowy Instytutu Muzealnictwa i Ochrony Zbiorów (NIMOŻ), форма участі online «АБВ польських музеїв», 29-30.11.2022, Національний інститут музейництва та охорони колекцій / Narodowy Instytutu Muzealnictwa i Ochrony Zbiorów (NIMOŻ), форма участі очна KNU Teach Week (2023), сертифікат учасник від 20.01.2023 .</p>	
554	Шидловський Павло Сергійович	доцент, Основне місце роботи	Історичний факультет	<p>Диплом спеціаліста, Київський університет імені Тараса Шевченка, рік закінчення: 1997, спеціальність: 7.02030204 історія, Диплом кандидата наук ДК 050382, виданий 28.04.2009, Атестат доцента ДЦ 040635, виданий 22.12.2014</p>	39	<p>Природа і суспільство в первісній Європі (англійською мовою)</p>	<p>Досвід практичної роботи за спеціальністю: 1991 – лаборант Рятувально- розвідкової експедиції Лабораторії охоронних археологічних досліджень Міністерства культури України 1993 – робітник Кримської палеолітичної експедиції Кримського філіалу Інституту археології АН України 1996 – лаборант Овруцької експедиції Інституту археології НАН України 1999 – старший лаборант Подільської експедиції Інституту археології НАН України 1999-2000 – старший, провідний науковий</p>

співробітник
Київського обласного
центру з охорони
пам'яток історії,
археології та
мистецтва
2000-2002 – науковий
співробітник НДІ
пам'ятоохоронних
досліджень
Міністерства культури
і мистецтв України
з 09. 2022 - провідний
науковий
співробітник відділу
містобудування та
документації
Українського
державного інституту
культурної спадщини
Міністерства культури
та інформаційної
політики України (0,5
ставки).
Більше 20 років керує
написанням курсових,
дипломних,
бакалаврських,
магістерських робіт.
Науковий доробок
складає більше 100
наукових та
навчально-
методичних праць.
Досліджує проблеми
первісної археології
Східної Європи,
взаємодію природи і
суспільства в
преісторії, культурну
адаптації населення в
час верхнього
палеоліту, мезоліту,
неоліту та енеоліту.
Керівництво (second
supervisor)
дисертацією PhD
студентки Бернського
університету
(Швейцарія) Марти
Андрійович (2018-
2021) за темою
"Cultural context of
ceramic from the
Neolithic Mariupol type
cemeteries of the Lower
Dnieper Region,
Ukraine" в рамках
Swiss Government
Excellence Scholarship
for Foreign Scholars
from the State
Secretariat for
Education, Research
and Innovation.
Захист відбувся 24
лютого 2022 р. в
Інституті
археологічних наук,
філософсько-
історичний факультет
Бернського
університету,
Швейцарія.
1. Офіційний опонент
на захисті дисертації
Кононенко О.М.
«Стоянка Радомишль
I та її місце у
верхньому палеоліті
України» поданої на

здобуття наукового ступеня кандидата історичних наук на засіданні спеціалізованої вченої ради Д 26.234.01 по захисту докторських дисертацій при Інституті археології НАН України 6 листопада 2018 р.

2. Офіційний опонент на захисті дисертації Васильєва П.М. «Пам'ятки пушкарівського типу у верхньому палеоліті північної України» поданої на здобуття наукового ступеня кандидата історичних наук на засіданні спеціалізованої вченої ради Д 26.234.01 по захисту докторських дисертацій при Інституті археології НАН України 27 травня 2020 р.

3. Офіційний опонент на захисті дисертації Вотякової О.Л. «Пам'ятки шарантського типу в середньому палеоліті Закарпаття» поданої на здобуття наукового ступеня кандидата історичних наук на засіданні спеціалізованої вченої ради Д 26.234.01 по захисту докторських дисертацій при Інституті археології НАН України 5 травня 2021 р.

4. Член Кваліфікаційної ради з питань видачі кваліфікаційних документів (прот. засід. Вченої Ради Інституту археології НАН України №7 від 03.11.2020) <https://iananu.org.ua/struktura/kvalifikatsijna-rada?id=1033> ; Основні публікації за темою за останні п'ять років:
Popova, L.V., Maul, L.C., Zagorodniuk, I.V., Veklych, Yu.M., Shydlovskiy, P.S. et al. 2019. 'Good fences make good neighbours': Concepts and records of range dynamics in ground squirrels and geographical barriers in the Pleistocene of the Circum-Black Sea area. Quaternary International, Vol. 509 (10 March 2019), p. 103-120. <https://doi.org/10.1016/j.quaint.2018.03.023> . (Scopus, WoS)

Demay, L., Vasyliiev, P.M., Koulakovska, L.V., Stupak, D.V., Shydlovskiy, P.S., Belyaeva, V.I. 2020. Palaeolithic Human Societies During the Upper Pleniglacial through their relations with other animals in Ukrainian Archaeological Sites. *Archaeology and Early History of Ukraine*, 37(4), p. 82-93. <https://doi.org/10.37445/adiu.2020.04.06> .

Demay, L., Julien, M.A., Anghelinu, M., Shydlovskiy, P.S. et al. 2021. Study of human behaviors during the Late Pleniglacial in the East European Plain through their relation to the animal world. *Quaternary International*, Vol. 581–582 (20 April 2021), p. 258-289. <https://doi.org/10.1016/j.quaint.2020.10.047> . (Scopus, WoS)

Shydlovskiy, P., Morozova, Y. 2020. Regional Introduction: Neolithic of Ukraine. Report on Activities in Kyiv 2016-2017. Bern Working Papers on Prehistoric Archaeology, 3, 115–130. <https://doi.org/10.5281/zenodo.4271358> , <http://dx.doi.org/10.7892/boris.146724> .

Shydlovskiy, P., Péan, S., Crépin, L., Tsvirkun, O. 2018. Investigating a Prehistoric mammoth bone dwelling: from field and lab research to education: Project 1804S: Mezhyrich International Archaeology Summer School, interdisciplinary study of an Upper Pleistocene site. *Quaternary Perspectives*, the INQUA Newsletter, 25 (2), pp. 18-19, <https://hal.science/hal-02265158> .

Шидловський, П.С., Мамчур, Б.В., Чмирис, М.В., Пеан, С. 2020. Остеологічні матеріали з господарської ями 6 Межиріцької стоянки: інтерпретація об'єкту. *Археологія і давня історія України*, 37(4), с. 299-309. <https://doi.org/10.37445/adiu.2020.04.25> .

Посібники та монографії:

Шидловський, П.
2020. Мисливці на
мамонтів басейну
Дніпра : навч. посіб.
К.: ВПЦ Київський
університет, 144 с.
<https://doi.org/10.5281/zenodo.5515482> .

Шидловський, П.С.
2017. Природа і
суспільство в
ранньому голоцені
Східної Європи: навч.
посіб. К.: ВПЦ
Київський
університет, 111 с.
<https://doi.org/10.5281/zenodo.2549561> .

Шидловський, П.С.
2021. Палеогеографія
регіону. В: Моця, О.П.
(ред.). Подсення в
історії України. К.:
Інститут археології
НАН України.
[https://www.researchgate.net/publication/356565015_ \(роздл_монографii\)](https://www.researchgate.net/publication/356565015_(роздл_монографii))

Шидловський, П.,
Синиця, Є., Тарахан-
Берега, З. 2018.
Археологічне минуле
Канівщини. В:
Тарахан-Берега З.
Святиня : Чернеча
гора та стародавній
монастир Канівський,
с. 7–16. In: *IntroligaTOR*.
<https://doi.org/10.5281/zenodo.1432771>

(частина монографії).
Hafner, A., Dolbunova,
E., Mazurkevich, A.,
Morozova, Y., Naumov,
G., Nielsen, E.,
Shydlovskiy, P.,
Todoroska, V. 2020.
Network in Eastern
European Neolithic and
Wetland Archaeology.
Bern: Bern Open
Publishing (BOP);
Institute of
Archaeological
Sciences.
<https://doi.org/10.7892/boris.146724> .

Shydlovskiy, P.S.,
Tsvirkun, O.I., Péan, S.,
Chumyryy, M.V. 2022.
Spatial Distribution of
Mezhyrichian Objects
(Eastern
Epigravettian): A Model
of Seasonal Mobility.
In: Sobkowiak-Tabaka,
I., Diachenko, A.,
Wiśniewski, A. (eds)
Quantifying Stone Age
Mobility. Quantitative
Archaeology and
Archaeological
Modelling. Springer,
Cham.
https://doi.org/10.1007/978-3-030-94368-4_8 . (роздл_монографії)

Редаговані збірники:
Гладких, М.,
Шидловський, П.,

Рижов, С. (ред.). 2021. Житла первісної Європи: соціальна адаптація у змінному середовищі. Збірка наукових статей Vita Antiqua 13. К.: Центр палеоетнологічних досліджень, 2020, 168 с., <https://www.doi.org/10.37098/VA-2021-13>.

Терпиловський, Р., Шидловський, П. (ред.). 2019. Археологія, музеєзнавство, пам'яткознавство: освітній та дослідницький аспекти. Збірка наукових статей Vita Antiqua 11. К.: Центр палеоетнологічних досліджень, 220 с., <https://doi.org/10.37098/VA-2019-11>.

Терпиловський, Р., Шидловський, П. (ред.). 2019. Міжнародна наукова конференція «Археологія та музейна справа в системі освіти і науки» з нагоди 75-річчя заснування кафедри археології та музеєзнавства (24-25 жовтня 2019, Київ, Україна): Тези доповідей. К.: Центр палеоетнологічних досліджень, 85 с. (бібліотека Vita Antiqua), <https://doi.org/10.37098/LVA-2019-902:069>.

Шидловський, П.С., Корнієнко, М.В., Івакін, В.Г. (ред.). 2022. Науково-практичний семінар «Охорона та збереження археологічної спадщини України» (23 листопада 2022 р., Київ, Україна): Тези доповідей. К.: КЗ Центр консервації предметів археології, 26 с. <https://doi.org/10.5281/zenodo.7424472>.

Shydlovskyi, P. (ed.). 2018. Prehistoric Networks in Southern and Eastern Europe. Collection of scientific works, Vita Antiqua 10, Kyiv: Center for Paleoethnological Research, 212 p. <http://vitaantiqua.org.ua/en/archives/8650#more-8650>.

Shydlovskyi, P., Hafner, A., Andriiovych, M. (eds.). 2020. Climate Impact on East

European Neolithic Societies. Vita Antiqua 12. Kyiv: Center for Paleoethnological Research, <http://doi.org/10.37098/VA-2020-12> .

Англомовний навчальний курс Nature and Society in Prehistoric Europe (2021) (організатор Міжнародного освітнього проекту «Природа і суспільство в первісній Європі») Сайт - <http://vovkcenter.org.ua/en/naturesociety/> , <http://vovkcenter.org.ua/en/2021/01/29/topics/>

YouTube - <https://youtube.com/playlist?list=PL7Q74aWPLwfgFifgxE8BvaTatRIwIXkqu>

2015-2018 рр. – науковий керівник з української сторони проекту наукового співробітництва між країнами Східної Європи та Швейцарією (SCOPE5), за темою «Мережа по вивченню східноєвропейського неоліту та археології річок і озер» (NEENAWA) <http://vitaantiqua.org.ua/en/archives/960> ; https://www.academia.edu/44486684/2020_ ; 2018 - Міжнародна спілка з питань вивчення четвертинного періоду (INQUA, комісія Humans and Biosphere). Керівник проекту 1804S “Mezhyrich Archaeology Summer School, Interdisciplinary study of an Upper Pleistocene site” <http://vovkcenter.org.ua/en/2018/12/01/mezhyrich-2018-summer-school/> ;

2017-2018 рр. – науковий керівник проекту «Межиріцька стоянка мисливців на мамонтів: археологічні дослідження та музеєфікація», Державний фонд фундаментальних досліджень, проект № Ф77/38811

2021 – Міжнародний освітній проект Nature and Society in Prehistoric Europe, що підтримується

Європейським Союзом за програмою House of Europe <http://vovkcenter.org.ua/en/naturesociety/> , <http://doi.org/10.37098/VA-2020-12-91-105> . 2021 - Muséum National d'Histoire Naturelle, visiting lecturer-researcher in Département Homme et Environnement (UMR 7194 HNHP, research team NOMADE), Франція, 2021.

2022 - учасник проекту 3D History for Ukraine. <http://vovkcenter.org.ua/en/2022/09/04/3830/>

2022 - учасник проекту Archaeological Landscapes Monitoring Group за підтримки Німецького археологічного інституту (DEUTSCHES ARCHÄOLOGISCHES INSTITUT) в рамках програми «Ukrainian Archaeological Heritage threatened by War: saving and protection» <http://vovkcenter.org.ua/en/projects/archaeolandsapes/> .

Голова наукової громадської організації «Центр палеоетнологічних досліджень» <http://vovkcenter.org.ua/en/main/> , <https://www.facebook.com/th.vovk.center/> ,

- Дійсний член Європейської Асоціації Археологів (ЕАА, Palaeolithic and Mesolithic Community);
- Дійсний член Міжнародної спілки по вивченню четвертинного періоду (INQUA, Humans and Biosphere Commission),
- Дійсний член Міжнародної ради музеїв ІСОМ-Україна,
- Дійсний член Спілки археологів України,
- співорганізатор громадської ініціативи “Група моніторингу археологічних ландшафтів” по фіксації збитків археологічній спадщині, завданих воєнними діями в Україні <http://vovkcenter.org.ua/en/projects/archaeolandsapes/>

4876	Синиця Євген Валентинович	Доцент кафедри археології та музеєзнавства, Основне місце роботи	Історичний факультет	Диплом спеціаліста, Київський університет імені Тараса Шевченка, рік закінчення: 1996, спеціальність: 7.02030204 історія, Диплом кандидата наук ДК 024864, виданий 30.06.2004	23	Давні культури в археологічному у відображенні	Має близько 30 років досвіду участі в польових археологічних дослідженнях різних типів археологічних пам'яток, досвід практичної роботи щодо пам'яткоохоронної діяльності, а також участі в розробках щодо удосконалення пам'яткоохоронного законодавства. Протягом 15 років був керівником Канівської археологічної експедиції, останні 10 років регулярно співпрацює з різними експедиціями Інституту археології НАНУ не лише як керівник груп практики та співвиконавець досліджень, а й як консультант з методичних питань. Протягом 2017 – 2018 рр. брав участь у реалізації науково-дослідних проектів, що фінансувалися на конкурсній основі Державним фондом фундаментальних досліджень (38766 «Розвиток системи охорони та дослідження археологічної спадщини: український та європейський досвід»; 38811 «Межиріцька стоянка мисливців на мамонтів: археологічні дослідження та музеєфікація»); у 2020 р. був членом команди, що реалізовувала проект «Посилення спроможності професійної спільноти задля адвокації археологічної спадщини України», що виконувала ВГО «Спілка археологів України» за підтримки УКФ. Посібники: Абашина Н.С., Козак Д.Н., Синиця Є.В. Терпиловський Р.В. Давні слов'яни. Археологія та історія: навчальний посібник. – К., 2012. – 366 с. Співавтор у термінологічному довіднику: Гончар Б., Заболотна І., Калакура Я. та ін. Історія в термінах і поняттях: довідник: Навч. посіб. /За загал,
------	---------------------------	--	----------------------	---	----	--	--

ред. Орлової Т. В. — Вишгород: ПП Сергійчук М. І., 2014. — 732 с.
<https://doi.org/10.5281/zenodo.2629639> .
Основні публікації:
Археологічні дослідження пам'яток раннього середньовіччя на території Канівського природного заповідника: історія, здобутки, перспективи. // Археологія та давня історія України. — Вип. 1: Проблеми давньоруської та середньовічної археології. — К., 2010 (у співавторстві).
Поле битви - Україна. Від "володарів степу" до "кіборгів". Военна історія України від давнини до сьогодення. — Харків: "Клуб сімейного дозвілля", 2016 (у співавторстві).
Тіні згаданих предків. Від склавинів до русинів. Прадавня Україна, Русь і походження українців. — Харків: "Клуб сімейного дозвілля", 2016 (у співавторстві).
Історія українського війська. — Харків: "Клуб сімейного дозвілля", 2016 (у співавторстві).
Розкопки північної частини поселення в Софійській Борщагівці // Археологічні дослідження в Україні 2016. — К.: «Стародавній Світ», 2018. (у співавторстві)
Пастирське городище: дослідження внутрішніх оборонних ліній у 2017-2018 рр. // I Всеукраїнський археологічний з'їзд (Ніжин Чернігівської обл., 23 – 25 листопада 2018 р.). Тези доповідей. — К., 2018. (у співавторстві)
Археологічне минуле Канівщини // Тарахан-Берега 3. Святиня. Чернеча гора та стародавній монастир Канівський. Науково-історичний літопис Чернечої гори — Черкаси: ІнтролігаТор, 2018. (у співавторстві)
Криза як можливість. В: Міжнародна наукова конференція «АРХЕОЛОГІЯ ТА

МУЗЕЄЗНАВСТВО В СИСТЕМІ ОСВІТИ І НАУКИ» з нагоди 75-річчя заснування кафедри археології та музеєзнавства (24-25 жовтня 2019, Київ, Україна). - К.: 2019. (Бібліотека Vita Antiqua). – С. 9-12. <https://doi.org/10.37098/LVA-2019-902:069> . Вивчення північної периферії селища Ходосівка-Рославське // Археологічні дослідження в Україні 2017. – Київ: ІА НАН України, 2019 (у співавторстві). Продовження розкопок південної частини поселення Софіївська Борщагівка // Археологічні дослідження в Україні 2017. – Київ: ІА НАН України, 2019 (у співавторстві). Запровадження спеціальності «Музеєзнавство, пам'яткознавство» в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка. VITA ANTIQUA 11. Археологія, музеєзнавство, пам'яткознавство: освітній та дослідницький аспекти, с. 39-52. <https://doi.org/10.37098/VA-2019-11-39-52> . (у співавторстві) Археологічні джерела // Енциклопедія історії України. Том «Україна – українці», кн. 2. Подвійний ювілей (до 70-річчя Ростислава Всеволодовича Терпиловського) // «Археологія», № 3, 2019 Зарубинецьке житло з урочища Фіалки в Ходосівці // Археологічні дослідження в Україні 2018. – К.: «Стародавній Світ», 2020. Піт-стоп – 2 (до 70-річчя Р.В. Терпиловського) // In Sclavenia terra. – Вип. 3. – К., 2020 Бортництво слов'ян Східної Європи на початку Середньовіччя // «Бортництво Полісся». – К.: «Мистецтво», 2020 «Кущі поселень» у

східноєвропейських археологічних культурах I тис. н.е.: інтерпретаційна модель та археологічні реалії (до постановки проблеми). В: Шидловський, П.С. (ред.). Міжнародна наукова конференція «ЛЮДИНА ТА ЛАНДШАФТ: географічний підхід в первісній археології»: Тези доповідей. К.: Бібліотека Vita Antiqua, с. 84. <http://vitaantiqua.org.ua/en/archives/200#more-200> .

Шидловський, П.С., Синиця, Є.В. 2016. Вступ. В: Міжнародна наукова конференція «ЛЮДИНА ТА ЛАНДШАФТ: географічний підхід в первісній археології»: Тези доповідей. К.: Бібліотека Vita Antiqua, с. 7-13. <http://vitaantiqua.org.ua/en/archives/200#more-200> .

Участь в редколегіях: Альманах VITA ANTIQUA, К.: Центр палеоетнологічних досліджень, <http://vitaantiqua.org.ua/en/editorial-board> .

“Археологія України за роки Незалежності” (К., 2022), Археологія, музеєзнавство, пам’яткознавство: освітній та дослідницький аспекти (VITA ANTIQUA 11). К.: Центр палеоетнологічних досліджень, 2019, 220 с. <https://doi.org/10.37098/VA-2019-11>

Науково-практичний семінар «Охорона та збереження археологічної спадщини України». К.: Центр консервації предметів археології, 2022, 23 с. <https://doi.org/10.5281/zenodo.7424472> .

Співорганізатор Міжнародної наукової конференції «ЛЮДИНА ТА ЛАНДШАФТ: географічний підхід в первісній археології» (3-5 лютого 2016, Київ, КНУ імені Тараса Шевченка, Україна), <http://vovkcenter.org.ua/en/2016-hl/> .

						<p>Співорганізатор Міжнародної наукової конференції «АРХЕОЛОГІЯ ТА МУЗЕЄЗНАВСТВО В СИСТЕМІ ОСВІТИ І НАУКИ» з нагоди 75-річчя заснування кафедри археології та музеєзнавства (24-25 жовтня 2019, Київ, КНУ імені Тараса Шевченка, Україна) http://vovkcenter.org.ua/en/2020/08/20/2019-conf-2/ .</p> <p>Співорганізатор Науково-практичного семінару «Охорона та збереження археологічної спадщини України» (23 листопада, 2 грудня 2022 р., Київ, КНУ імені Тараса Шевченка, Україна) http://vovkcenter.org.ua/en/2022/12/28/seminar-protection-and-preservation-of-the-archaeological-heritage-of-ukraine/</p> <p>Підвищення кваліфікації: В 2017 році на базі Північної постійнодіючої експедиції Інституту археології НАНУ в рамках підвищення кваліфікації пройшов стажування за програмою «Функціонування археологічної пам'ятки у сучасному соціокультурному середовищі».</p>	
283948	Пшеничний Тарас Юрійович	Асистент кафедри археології та музеєзнавства, Сумісництво	Історичний факультет	<p>Диплом магістра, Київський національний університет імені Тараса Шевченка, рік закінчення: 2005, спеціальність: 030301 Історія, Диплом доктора наук ДД 009329, виданий 16.12.2019, Диплом кандидата наук ДК 051373, виданий 28.04.2009</p>	5	Правові аспекти охорони культурної спадщини	<p>Доктор історичних наук. Брав участь у спільному проєкті кафедри археології та музеєзнавства історичного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка та Українського інституту національної пам'яті в підготовці виставки "Зруйнована віра", присвяченої знищеним більшовицьким режимом храмів м. Києва, в організації виставки «До світла Воскресіння крізь терни катакомб», приуроченої 75-річчю псевдособору 1946 р. на базі КТДС УГКЦ; Спікер на наукових заходах по роботі з архівними</p>

						<p>документами та їхньому збереженні. Зокрема, участь у щорічних наукових семінарах на тему «Відкриті архіви для молодих науковців», що традиційно проходять на базі Національного музею-меморіалу «Тюрма на Лонцького».</p> <p>Короткострокове стажування в Музеї окупації та боротьби за свободу м. Вільнюс (Литовська Республіка) (грудень 2018 р.).</p> <p>Співорганізатор Науково-практичного семінару «Охорона та збереження археологічної спадщини України» (23 листопада, 2 грудня 2022 р., Київ, КНУ імені Тараса Шевченка, Україна) http://vovkcenter.org.ua/en/2022/12/28/seminar-protection-and-preservation-of-the-archaeological-heritage-of-ukraine/, https://doi.org/10.5281/zenodo.7424472.</p>	
172149	Коцур Анатолій Петрович	професор, Основне місце роботи	Історичний факультет	<p>Диплом доктора наук ДД 001831, виданий 13.06.2001, Диплом кандидата наук КД 043029, виданий 04.09.1991, Атестат доцента ДЦ 001778, виданий 29.12.1993, Атестат старшого наукового співробітника (старшого дослідника) АС 006426, виданий 13.02.2008</p>	34	<p>Методика викладання історії у закладах вищої освіти</p>	<p>Наукові публікації:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Psycholinguistic Analysis of the Structure of the Asociacion Area of the Stimulus Competence. Psycholinguistics. Pereiaslav-Khmelnytskyi. 2018. No 24 (2). P. 340-358 (Web of Science). 2) Historical Interpretation of the Past: The Way of Mental Enslavement or Liberation? Український історичний журнал. 2020. Ч. 2. С. 187-197 (Web of Science). 3) Bukovinian Ukrainians on the pages of the Ukrainian biweekly magazine the «Dnieper Waves» (1910-1913). Codrul Cosminului. Romania. 2020. Vol. XXVI. No 1. P. 31-44 (Scopus). <p>Конференції:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Europa Środkowa i Wschodnia: sto lat przemian, 1918-2018. 5-6 July 2018. The East European State Higher School in Przemyśl, Poland, Państwowa Wyższa Szkoła Wschodnioeuropejska w Przemyślu. Тези опубліковано. 2. XII Буковинська міжнародна історико-

красназнавча конференція, присвячена 185-й річниці від дня народження Юрія Федьковича та 160-й річниці від дня народження Степана Смалья-Стоцького, Чернівці, 1-2 листопада 2019 р. Тези опубліковано.

3. 3 Results of Modern Scientific Research and Development. The 9th International Scientific and Practical Conference. November 14-16, 2021. Barca Academi Publisching, Madrid, Spain. Тези опубліковано.

Член оргкомітету з проведення 2-х міжнародних наукових конференцій «Історико-культурний туризм: український та зарубіжний досвід» (2019, 2022) Член редакційної колегії збірників матеріалів цих міжнародних наукових конференцій.

Головний редактор фахових видань (категорія Б) «Часопис української історії» та «Етнічна історія народів Європи».

Опонування дисертації з тематики методики викладання історії у закладах вищої освіти (окремий підрозділ): Романцова Н. І.

Наукова діяльність Михайла Грушевського в українській історіографії: дис. ...доктора іст. наук / 07.00.06 – історіографія, джерелознавство та спеціальні історичні дисципліни. – Переяслав, 2021. – 686 с. (Наук. консультант – д.і.н., проф. О. П. Реснт)

Рецензування монографії: Корзун О.В.

Сільськогосподарська дослідна справа в Україні в роки Другої світової війни (1939-1945): монографія. Вінниця: ТОВ «Твори», 2019. 440 с.

Стажування:
- Danubius University, Sladkovicovo (Slovak Republik), 26-28 грудня 2016 р. (Certificate)
- Національний

						<p>історико-етнографічний заповідник «Переяслав», 7 лютого – 28 березня 2022 р. (Довідка, № 107/1 від 28.03.2022).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Член Національної спілки краєзнавців України • Член Всеукраїнського історико-культурного товариства ім. П. Калнишевського • Член Українського Історичного товариства. <p>Відзнаки: Відзнака Київського міського голови (2005, 2006, 2007), Відмінник аграрної освіти та науки України (2007), Подяка Київського національного університету імені Тараса Шевченка (2008), Подяка Міністерства освіти та науки України (2008, 2009), нагороджений знаком «Петро Могила» МОН України (2012), Почесний краєзнавець України (2012), Подяка Національної академії наук України (2015), Почесна грамота Сумської ОДА (2019), Премія імені академіка П. Тронька (2021). Автор і співавтор понад 650 наукових і навчально-методичних праць.</p>	
132162	Іваницька Лілія Василівна	доцент, Основне місце роботи	Історичний факультет	<p>Диплом спеціаліста, Київський національний університет імені Тараса Шевченка, рік закінчення: 1991, спеціальність: 7.02030201 історія, Диплом кандидата наук ДК 022913, виданий 14.04.2004, Аттестат доцента 12/ДЦ 023207, виданий 17.06.2010</p>	20	Професійна та корпоративна етика історика-дослідника з основами інтелектуальної власності	<p>Публікації: The role of figurative sources in ethnographic science as a separate component of historical sources / Theory and practice of social, economic and technological changes. Monograph, Prague, 2018. с.157-164. Життєвий шлях та творчість Проперції де Россі в круговерті понять "середньовічна жінка", "мистецтво", "суспільство" // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Історія. – К., 2018. №4 с.35-41. Розвиток університету від середини 1960-х до початку 1990-х років / Історія Київського університету: монографія: у 2-х т. – К., 2019 - Т.2 С.893-1060.</p>

						<p>Войцехівська І., Іваницька Л., Крутляков В. Джерела української естетичної думки. Середньовічна доба (X-XIII ст.). Навчальний посібник. – Корсунь-Шевченківський, 2022. – 312</p> <p>Стажування: 1. Інститут Східної Європи Віденського університету (березень 2019 р.) 2. Стажування в наукових і освітніх установах Ради Європи, Європейського парламенту, Європейської комісії, Ради міністрів та Європейської Ради (72 години) (9.02-16.02.2020 р.). 3. KNU TEACH WEEK Підвищення кваліфікації та розвитку педагогічних компетентностей викладачів 1 кредит (09/06/2021) 4. International Educational Programme on Parliamentarism in the Kingdom of Spain (72 hours) (№01/11-2022, date 23/01/2022)</p>
71003	Маслікова Ірина Ігорівна	завідувач кафедри, Основне місце роботи	Філософський факультет	<p>Диплом спеціаліста, Київський національний університет імені Тараса Шевченка, рік закінчення: 2000, спеціальність: 030101 Філософія, Диплом доктора наук ДД 009222, виданий 26.02.2020, Диплом кандидата наук ДК 034319, виданий 11.05.2006, Аттестат доцента 12ДЦ 035290, виданий 31.05.2013</p>	16	<p>Менеджмент і маркетинг в музейній справі</p> <p>Тема кандидатської дисертації «Економічна етика в сучасних процесах раціоналізації господарства», тема докторської дисертації «Спільне благо в контексті інституціоналізації соціальних практик: етико-філософський аналіз». Наукові публікації: Маслікова І.І. (2018). У пошуках спільного блага: етичні колізії соціальних практик: монографія. Київ: Вид. «Міленіум», розділ V. Етичні колізії економічної практики. С.218-263. Маслікова І.І. (2019). Колективна діяльність та загрози «інституційного зла» Гілея: науковий вісник. Збірник наукових праць К.: Видавництво «Гілея», Випуск 141 (2). Ч. 2 Філософські науки С. 87-91. Маслікова І.І. (2020.) Методологічна база досліджень культурних інститутів Українські</p>

культурологічні студії
№ 1(6). К.: ВПЦ
«Київський
університет». С.8-12.
Маслікова І.І. (2021).
Шляхи розвитку
культури якості освіти
та академічної
добросочесності в
сучасному
університеті
Українські
культурологічні студії
№ 2 (9). К.: ВПЦ
«Київський
університет». С.63-67.
Маслікова І.І. (2021).
Сфера культури в
процесах
націотворення та
консолідації
громадян: досвід
культурної політики
Франції та Німеччини
Українські
культурологічні студії
№ 1 (8). С. 50-54.
Maslikova I. (2021).
Moral foundations of
education: non-
economic goals of the
university "The Days of
Science of the Faculty
of Philosophy – 2021",
International Scientific
Conference (2021;
Kyiv): [Abstracts] /
Ed.board: A.Konverskyi
[and other]. Kyiv:
Publishing center "Kyiv
University". p.146-148.
Маслікова І. (2022).
Шляхи розвитку
корпоративної
культури сучасного
університету
Трансформаційні
процеси соціальної
культури в Україні:
матеріали Всеукр.
наук.-практ. конф.
(Київ, 26-27 березня
2022 р.) Київ :
КНУКіМ, С. 207-201.
Підручники:
Візуальні дослідження
у контексті теорії та
історії культури: навч.
посіб. / І. І. Маслікова,
О. Ю. Павлова, А. М.
Тормахова та ін.; заг.
ред. В. І. Панченко. К.:
ВПЦ "Київський
університет", 2021 (у
співавторстві), розділ
5.1.4. Менеджмент
соціокультурної
діяльності.
Професійна та
корпоративна етика:
навч. посібник. В. Г.
Нападиста, О.В.
Шинкаренко, М.М.
Рогожа та ін. наук ред.
В.І. Панченко. Київ:
Вид. ВПЦ «Київський
університет», 2019,
розділ 6.
Корпоративна
соціальна
відповідальність. С.

116-137
Маслікова І.І. (2019)
Навчально-методичний комплекс дисципліни «Менеджмент соціокультурної діяльності» для студентів філософського факультету ОПП «Культурологія». 32 с.
Наукові проекти:
Проект «Ініціатива академічної доброчесності – Academic IQ», що адмініструвався Американськими Радами з міжнародної освіти
Міжнародний проект TEMPUS-SMHES – HESDESPI «Розвиток системи вищої освіти для вдосконалення соціального партнерства з метою підвищення конкурентоспроможності у галузі гуманітарних наук».
Проходила стажування в Болонському університеті (Італія)
Міжнародний проект «Розробка навчального курсу для вищих навчальних закладів відносно культурної обізнаності в Україні» при підтримці посольства Великої Британії та MOM
Стажування:
1. «Академічна доброчесність у системі внутрішнього забезпечення якості освіти» 23-27 листопада, 2020 року Київ, Україна. Сертифікат, 0,5 кр.
2. Програма підвищення кваліфікації «Роль гарантів освітніх програм у розбудові внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти», 23 листопада – 1 грудня 2020, Інститут післядипломної освіти Київського національного університету імені Тараса Шевченка, вул. Васильківська, 36. Сертифікат, 1 кр.
3. Розвиток педагогічних компетенцій викладачів «KNU TEACH WEEK» (Київ, 01.03 2021). Сертифікат, 1кр.
4. "Робота з даними та напрацювання

						<p>стратегій для посилення академічної доброчесності та якості" 6-8 квітня, 2021 року Київ, Україна. Сертифікат, 0,5 кр.</p> <p>5. «Інтерпретація даних для якісних змін» 10,15,18,19 листопада 2021 року Київ, Україна. Сертифікат, 0,4 кр.</p> <p>6. Курс підвищення кваліфікації та розвитку педагогічних компетентностей викладачів KNU TEACH WEEK 3. Сертифікат №166-22 від 7.02.2022. 0.5 кр.</p> <p>7. Всеукраїнська наукова конференція «Трансформаційні процеси соціальної культури в Україні». Київ, 22-23 березня 2022 р. Сертифікат 1,5 кр. ECTS</p> <p>Є гарантом ОПП «Культурологія», Головою науково-методичної комісії філософського факультету, експертом НАЗЯВО, нагороджена Грамотою КНУТШ за успіхи у навчальній, науковій і виховній роботі 2020 р., Подякою ректора КНУТШ за свідому громадянську позицію, сумлінне виконання функціональних обов'язків у період активних бойових дій в м. Києві та Київській області 2022 р.</p>	
172748	Левицька Людмила Анатоліївна	доцент, Основне місце роботи	Факультет психології	Атестат доцента 02/ДЦ 013339, виданий 19.10.2006	25	Педагогіка вищої школи та педагогічна майстерність викладача	<p>Левицька Л.А. офіційно опонувала на захисті дисертації з педагогічних наук, під її керівництвом захищено 3 дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук, веде керівництво магістерськими роботами.</p> <p>Левицька Л.А. має наукові публікації за тематикою викладання педагогіки вищої школи та педагогічної майстерності викладача, зокрема: 1) Lesina T., Kuzmenko N., Malovichko O., Shirobokova O., Levytska L., Sorokina O. (2022) / Information technologies as improving tools of</p>

inclusive social work Practices /Jornal of Theoretical and Applied Information Technology. Volume 100, Issue 14. Pages 5157-5164 (індексування в Scopus).

2) Kuzmenko N., Kichuk Y., Lesina T., Levytska L., Kostytsia N., Masur N. (2022). Management of Educational Projects on the Example of Accreditation of Educational Programs / Journal of Curriculum and Teaching. Volume 11, Issue 1. Pages 264-272 (індексування в Scopus).

3) Левицька Л. (2022). Застосування досвіду формування ціннісних орієнтацій молоді дослідницьких університетів ЄС у ЗВО України // Наука, освіта, інновації: досвід дослідницьких університетів ЄС: монографія у співавторстві / А.А.Марушкевич, О.В.Плахотнік, Н.М.Кузьменко, Є.С.Спіцин та ін. / за заг. ред. докт.пед. наук, проф. А.А.Марушкевич. Київ, ФОП Ямчинський О.В.115 с. С.83-88.

4) Zvarych I., Marushkevych A., Yuvkovetska Y., Poliak O., Levytska L., Grynevych O. (2022). Educational integration of forcibly displaced persons in the EU countries. Apuntes Universitarios, 13 (1), 301-318. (WoS).

5) Ленвицька Л.А. (2020). Культура педагогічної взаємодії в системі професійно-етичних цінностей викладача вищої школи / Психологічний супровід та соціально-педагогічна робота в закладі освіти: теорія та практика: колект. моногр. Київ: ФОП Ямчинський О.В. 376 с. С.43-56.

6) Levytska L.A. (2019). Trends in formation of value orientations of students in higher education institutions (in XX and at the beginning of the XXI century) // Professional and pedagogical training of educational

specialists in classical university of Ukraine: multi-authored monograph / Ed. by Marushkevich A. A.-LAP LAMBERT Academic Publishing (Puga). 147 p. P. 28-45.

7) Levytska L.A. (2019). Theory and practice of forming valuable orientations of student youth in Ukraine's higher education institution (XX – the beginning of the XXI century) // Advanced trends of the modern development of psychology and pedagogy in European countries: Collective monograph. Riga : Izdevnieciba «Baltija Publishing». 392 p. P. 234-250.

8) Levytska L.A., Postoiuk N.V. (2019). Technologies of forming value orientations of students in institutions of higher education of Ukraine // II International scientific conference «Modernization of the educational system : world trends and national peculiarities» : Conference proceedings, February 22th. Kaunas : Izdevnieciba «Baltija Publishing», 596 pages. P. 36-40.

9) Левицька Л.А. (2019). Розвиток ціннісних орієнтацій студентської молоді в історії вищої освіти України (XX-початок XXI ст.) // Scientific and pedagogic internship «Modernisation of pedagogical education in Ukraine : borrowing of the EU experience» : Internship proceedings, July 1-12. Baia Mare, Romania. 88 pages. P. 42-47

10) Levytska L. (2019). Upbringing students' value attitude to future professional activity in scientific-pedagogical heritage of Ukrainian scholars-pedagogues. Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. – Випуск 1 (9). С. 28 – 32.

11) Левицька Л.А. (2018). Взаємовідносини учителя й учня у педагогічній спадщині В.О.Сухомлинського.

Humanitarium: 36. наукових праць // ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди». – Переяслав-Хмельницький (Київ.обл.); Ніжин (Чернігів. обл.) : Лисенко М.М. Том 41, Вип. 2 : Педагогіка. 162 с. С.60 – 66.

12) Левицька Л.А. (2018). Формування гендерної культури студентської молоді у закладах вищої освіти України. Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Випуск 2 (8). 2018. С. 42 – 45.

13) Levytska L.A. (2018). Formation of professional and value orientations of students of humanitarian specialties in the educational process of the university. Norwegian Journal of development of the International Science. №25/ Part 4. 65 s. S. 3-7.

14) Levytska L.A. (2018). Genesis of forming value orientations of student youth in ukraine's higher education bodies (XX - the beginning of the XXI century). Österreichisches Multisience Journal. VOL 1, №13. 61 s. S. 19-29.

15) Levytska L.A. (2018). Features of formation of professional and value orientations of students in the educational process of the university. Virtus: Scientific Journal / Editor-in-Chief M.A. Zhurba – December # 29.145 p. P. 47-51.

16) Левицька Л.А. (2018). Сучасний педагог як носій ціннісних професійних орієнтацій студентської молоді. №26. VOL.1 “The scientific method” (Warszawa, Poland) / 44 s. S. 27-34.

17) Левицька Л.А. (2018). Формування моральних цінностей майбутніх фахівців з управління освітніми закладами в умовах

закладу вищої освіти
// Актуальні питання,
проблеми та
перспективи розвитку
гуманітарного знання
у сучасному
інформаційному
просторі:
національний та
інтернаціональний
аспекти: збірник
наукових праць / За
заг. ред. д.філос.н.
Журби М.А.
Монреаль: СРМ
«ASF». 190 с. С. 68-71.
18) Левицька Л.А.
(2018). Генеза
формування ціннісних
орієнтацій
студентської молоді у
закладах вищої освіти
України (XX -
початок XXI століття)
// International
scientific and practical
conference «Pedagogy
in EU countries and
Ukraine at the modern
stage» : Conference
proceedings, December
21 – 22. Baia Mare :
Izdevnieciba «Baltija
Publishing». 188 pages.
P. 20 – 23.
Конференції:
Левицька Л.А. Фахові
компетенції як засіб
формування ціннісних
орієнтацій
студентської молоді в
закладах вищої освіти
// Педагогіка і
психологія
сьогодення: теорія та
практика: Збірник
наукових робіт
учасників
міжнародної науково-
практичної
конференції (18-19
січня 2019 р., м.
Одеса). – Одеса: ГО
«Південна фундація
педагогіки», 2019. –
Ч.2. – 128 с. – С. 41-44;
Левицька Л.А.
Технології
формування ціннісних
орієнтацій
студентської молоді //
Сучасні тенденції та
фактори розвитку
педагогічних та
психологічних наук:
Матеріали
міжнародної науково-
практичної
конференції (м. Київ,
Україна, 1-2 лютого
2019 року). – К.: ГО
«Київська наукова
організація педагогіки
та психології», 2019. –
Ч.1. –116 с. – С.18-22;
Левицька Л.А.
Ціннісні орієнтації як
запорука життєвого
успіху особистості //
Психологія
національної безпеки

і благополуччя особистості: тези I Міжнародної науково-практичної конференції, 14-15 березня 2019 р. - Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2019. – 220 с. – С. 94-96; Levytska L.A., Postoiuk N.V. Technologies of forming value orientations of students in institutions of higher education of Ukraine // II International scientific conference «Modernization of the educational system : world trends and national peculiarities» : Conference proceedings, February 22th, 2019. Kaunas : Izdevnieciba «Baltija Publishing», 596 pages. – P. 36-40; Левицька Л.А. Розвиток ціннісних орієнтацій студентської молоді в історії вищої освіти України (XX-початок XXI ст.) // Scientific and pedagogic internship «Modernisation of pedagogical education in Ukraine : borrowing of the EU experience» : Internship proceedings, July 1-12, 2019. Baia Mare, Romania. 88 pages. – P. 42-47; Левицька Л.А. Українська мова як цінність у лінгводидактичній спадщині В.О. Сухомлинського // Підготовка педагога XXI століття крізь призму ідей Василя Сухомлинського: зб. наук. праць Всеукр. наук.-практ. конф., 22 травня 2018 р. : [наук. ред. Н.В. Ігнатенко, О.І. Шапран; уклад.: Н.П. Онищенко], Переяслав-Хмельницький (Київ. обл.): Домбровська Я.М., 2018. - 150 с. - С. 60-62; Левицька Л.А. Формування моральних цінностей майбутніх фахівців з управління освітніми закладами в умовах закладу вищої освіти // Актуальні питання, проблеми та перспективи розвитку гуманітарного знання у сучасному інформаційному просторі: національний та інтернаціональний аспекти: збірник

наукових праць / За заг. ред. д.філос.н. Журби М.А. - Монреаль: СРМ «ASF», 2018. – 190 с. – С. 68-71; Левицька Л.А. Формування ціннісних орієнтацій студентської молоді в процесі соціалізації в закладах вищої освіти // Соціалізація і ресоціалізація особистості в умовах сучасного суспільства», 8-9 листопада 2018 р. К.: матеріали УІ Міжнародної науково-практичної конференції /за заг. редакцією Власової О.І., Дембицької Н.М., Запеки Я.Г. – К.: в-во «Віваріо», 2018. - 200 с. - С.79-81; Левицька Л.А. Вплив освітнього середовища на формування ціннісних орієнтацій студентської молоді // Матеріали Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції «Вітчизняна наука на зламі епох: проблеми та перспективи розвитку»: 36. наук. праць. – Переяслав-Хмельницький, 2018. – Вип. 46. – 519 с. – С. 243-246; Левицька Л.А. Ціннісні орієнтації студентської молоді // Особистість, сім'я і суспільство: питання педагогіки та психології: Збірник тез наукових робіт учасників міжнародної науково-практичної конференції (м. Львів, 23-24 листопада 2018 року). – Львів: ГО «Львівська педагогічна спільнота», 2018. – Ч.2. – 120 с. – С. 61-64; Левицька Л.А. Генеза формування ціннісних орієнтацій студентської молоді у закладах вищої освіти України (XX - початок XXI століття) // International scientific and practical conference «Pedagogy in EU countries and Ukraine at the modern stage» : Conference proceedings, December 21 – 22, 2018. Baia Mare : Izdevnieciba «Baltija Publishing», 188 pages. – P. 20 – 23; Левицька Л.А. Професійні цінності у

						<p>формуванні педагогічної культури педагога професійного навчання // Педагог постіндустріального суспільства: компетентність, культура, професіоналізм. Матеріали науково-практичного семінару (м. Київ, 15 лютого 2018 р.) [тези доповідей та виступів] / Відп. ред. Волобуєва С.В., наук. ред. Бахтіярова Х.Ш. – К.: НТУ, 2018. – 80 с. – С. 44 – 47.</p> <p>Стажування: стажування у Північному університетському центрі у Бая-Маре (Румунія), Філологічний факультет (Centrul Universitar Nord din Baia Mare Facultatea de Litere, за підтримки Центру українсько-європейського наукового співробітництва) за фахом «Педагогічні науки», на тему «Модернізація педагогічної освіти в Україні: запозичення досвіду ЄС» м. Бая-Маре, Румунія (сертифікат 2019 р.); підвищення кваліфікації у Східноєвропейському інституті психології: УІІ Міжнародні челпанівські психолого-педагогічні читання, навчально-демонстраційна сесія (інноваційні методи викладання: новітні в європейській освітній практиці; інновації в освітньому менеджменті; комп'ютерні технології в сучасній освіті; психолого-педагогічні засоби і техніки саморозвитку), м. Київ, Україна (Сертифікат про підвищення кваліфікації № 28-05-9 від 20 травня 2019 р.</p>	
192842	Рябчик Ярослав Євгенович	асистент, Основне місце роботи	Факультет психології	Диплом спеціаліста, Вищий навчальний заклад "Відкритий міжнародний університет розвитку людини "Україна", рік	8	Психологія вищої школи	Тема кандидатської дисертації: «Соціально-психологічні чинники пресуїцидальної поведінки підлітків» Наукові публікації: Riabchych I, Trofimov A, Bondar I, Trofimova D, Miljutina K, (2017) Organizational

закінчення:
2009,
спеціальність:
040101
Психологія,
Диплом
кандидата наук
ДК 018291,
виданий
21.11.2013

commitment factors:
role of employee work
engagement. Revista
ESPACIOS 38 (24): 1-
18.
Рябчич Я., Шістко
Л.О., Примаченко С.О.
Психологічні
особливості
емпатійної взаємодії
осіб у юнацькому віці.
Міжнародний
науковий журнал
Науковий огляд., 2019
№ 9 (62). – 148 с. – С.
123-142.
Riabchych I, Shistko L.,
Prokopyvych Y.
Empathic interaction of
adolescents:
psychological and
correlates //
Socialization & Human
Development:
International Scientific
Journal. – 2020. –
Volume 2. No1. / Kyiv
Taras Shevchenko
National University,
University of Szczecin
(Poland), Ukrainian
Association of
Educational and
Developmental
Psychology (Ukraine). –
Szczecin, Kyiv, 2020. –
С. 96-106.
Riabchych I., Karpan
M. The social and
psychological factors of
youth's suicidal
behaviour //
Psychological journal. –
2021. – Volume 1, Issue
1 (45). – P. 9-19.
Дембицька Н., Запека
Я., Рябчич Я.,
Шербина-Прилука В.
Особливості
самопізнання в
економічній сфері як
аспект
самовизначення
підлітків //
Організаційна
психологія.
Економічна
психологія: науковий
журнал Інституту
психології імені Г.С.
Костюка НАПН
України та УАОППП/
за ред. С.Д.
Максименка, Л.М.
Карамушки. – 2022. –
№ 2 (26). – С. 31-38.
Навчально-методичні:
Рябчич Я., Запека Я.
Психологія
обдарованості. –
Методологічні
рекомендації до
вивчення навчальної
дисципліни. –
Навчально-методична
розробка. / Уклад. Я.
Є. Рябчич. – Київ:
«ЦП «КОМПРИНТ»,
2018 – 28 с.
Стажування:
23.10.2017 – 23.11.2017

						<p>рр. Інституту психології імені Г.С.Костюка НАПН України від 28.11.2017 №656-01-26</p> <p>Курси підвищення кваліфікації та розвитку педагогічних компетентностей викладачів KNU Teach Week (0,5 кредиту, сертифікат № 269-22 від 07.02 2022).</p>
20449	Шинкаренко Олена Василівна	доцент, Основне місце роботи	Філософський факультет	<p>Диплом кандидата наук ФС 008821, виданий 22.06.1988, Атестат доцента ДЦ 000067, виданий 06.06.1994</p>	39	<p>Професійна та корпоративна етика історика-дослідника з основами інтелектуальної власності</p> <p>Тема кандидатської дисертації: Моральнісний аспект цілепокладання</p> <p>Наукові публікації: Шинкаренко О.В.Етичні експлікації «візуального повороту» у сучасній культурі /українські культурологічні студії. Збірник наукових праць – Київ, 2020. – №1(6) - С.45-49.</p> <p>Шинкаренко О.В. Мораль та етика в після постмодерній перспективі// Гілея: науковий вісник. Збірник наукових праць. – К.: «Видавництво «Гілея», 2019. – Вип.145. – С.179-182.</p> <p>Шинкаренко О.В. Рецензія на монографію І.І.Маслікової «У пошуках спільного блага: етичні колізії соціальних практик» (К.:Міленіум,2018. – 338 с.) // Українські культурологічні студії. Збірник наукових праць. – Київ, 2019. – №2(5). – С.106-107.</p> <p>Шинкаренко О.В. «Культурний поворот» як запит до культурології // Українські культурологічні студії. Збірник наукових праць. – Київ, 2018. № 1(2) – С. 55-58</p> <p>Шинкаренко О.В. Культура Індії як своєрідний досвід культурної ідентифікації./Українські культурологічні студії. Збірник наукових праць – Київ, 2021. – №1(8) - С. 28-32.</p> <p>Навчально-методичні: - Шинкаренко О.В. Типологія та історія культурних регіонів світу: міжкультурні дослідження (для самостійної роботи та практичних занять студентів). Навчально-методичний комплекс дисципліни для</p>

студентів
філософського
факультету,
спеціальності
«Культурологія», О Р
Магістр / В.І.
Панченко, В.С.
Гриценко, І. В.
Живоглядова. – К.:
Оперативна дільниця
філософського
факультету КНУ імені
Тараса Шевченка,
2019. – 79 с.
Шинкаренко О.В.
Людина в
полікультурному
суспільстві:
Навчально-
методичний комплекс
дисципліни «Людина
в полікультурному
суспільстві» для
студентів
філософського
факультету
спеціальність
«Культурологія» - К.,
Оперативна дільниця
філософського
факультету КНУ імені
Тараса Шевченка, 2014
«Етика»: Навчально-
методичний
комплекс//
Навчально-
методичний комплекс
дисципліни «Етика»
для студентів
філософського
факультету
спеціальність
«Політологія» - К.,
2010
Навчальні посібники:
Шинкаренко О.В.
«Культурний
поворот» у контексті
нових досліджень
сучасного
соціокультурного
буття // Візуальні
дослідження у
контексті теорії та
історії культури / І. І.
Маслікова, О. Ю.
Павлова, А. М.
Тормахова та ін.; заг.
ред. В. І. Панченко. –
К.: ВПЦ "Київський
університет", 2022. –
С. 7-18.
Шинкаренко О.В.
Сутність моралі:
традиційні та сучасні
виміри//Професійна
та корпоративна
етика: навч. посібник
/В.Г.Нападиста,
О.В.Шинкаренко,
М.М.Рогожа та
інш., наук. ред. В.І.Панч
енко – К.: ВПЦ
«Київський
університет», 2019. –
С.26-46.
Шинкаренко О.В.
Професійна етика
політичної та
управлінської
діяльності//

Професійна та корпоративна етика: навч. посібник / В.Г.Нападиста, О.В.Шинкаренко, М.М.Рогожа та інш. Наук. ред. В.І.Панченко. – К.: ВПЦ «Київський університет», 2019. – С.271-297.

Шинкаренко О.В. Мораль. Сутність, структура, функції // Етика. Естетика: навч. п. осіб. за наук. ред. В.І. Панченко – К.: «Центр учбової літератури», 2014. – С.41-57.

Шинкаренко О.В. Політична етика // Прикладна етика: навч. посіб. / За наук. ред. Панченко В.І. – К.: «Центр учбової літератури», 2012 – С.173-206.

Шинкаренко О.В. Антична культура. Культура стародавньої Греції // Історія світової культури: навч. посіб. / Керівник авт. колективу Л. Т. Левчук. – 3-те вид. перероб. і доп. – К.: Центр учбової літератури, 2010, - С.108 – 149.

Шинкаренко О.В. Природа і культура // Історія світової культури: навч. посіб. / Керівник авт. колективу Л.Т. Левчук. – 3-те вид. перероб. і доп. – К.: Центр учбової літератури, 2010 – С.5-34.

Шинкаренко О.В. Культура Індії // Історія світової культури. Культурні регіони: Навч. посіб. / Керівник автор. колективу Л.Т. Левчук – Київ: Либідь, 1997 – С.127-16

Підручники: Шинкаренко О.В. Природа і культура // Культурологія: підручник для студентів вищих навчальних закладів / кол. авторів; за ред. А.Є. Конверського – Харків: Фоліо, 2013 – С.75-100.

Шинкаренко О.В. Античність як тип культури // Культурологія: підручник для студентів вищих навчальних закладів / кол. авторів; за ред. А.Є. Конверського – Харків: Фоліо, 2013 –

						С.346 - 428 Стажування: Розвиток педагогічних компетенцій викладачів «KNUTEACH WEEK 3» (Київ, 07.02 2022) – Сертифікат №357-22 Сертифікат №056/347 про стажування в Науковій бібліотеці ім. М. М. Максимовича з 1.03.2019 по 30.04.2019	
153978	Рижов Сергій Миколайович	Доцент кафедри археології та музеєзнавства, Основне місце роботи	Історичний факультет	Диплом спеціаліста, Київський університет імені Тараса Шевченка, рік закінчення: 1993, спеціальність: 7.02030201 Історія, Диплом кандидата наук ДК 006304, виданий 15.03.2000, Атестат доцента ДЦ 001203, виданий 28.04.2004	27	Археологія антропогену / Archaeology of Anthropogen	Кандидат історичних наук, доцент кафедри археології та музеєзнавства історичного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Більше 25 років керує написанням курсових, дипломних, бакалаврських, магістерських робіт. Під керівництвом було захищено 4 кандидатських роботи. Науковий доробок складає більше 100 наукових та навчально-методичних праць. Досліджує проблеми археології антропогену (четвертинного періоду). Наукові роботи пов'язані з проблемами археології антропогену за останні 5 років: Ryzhov, S. M. M., Karmazinenko, S., Bondar, K., Matviishyna, Z., Veklych, Y., & Tymofeieva, Z. (2017). Preliminary results of geo-archaeological research in the new Lower Paleolithic site of Velykyj Sholes in Ukrainian Transcarpathia. XI International Scientific Conference "Monitoring of Geological Processes and Ecological Condition of the Environment" 11–14 October 2017, Kyiv, Ukraine. EAGE, October, 168–173. https://doi.org/10.3997/2214-4609.201800092 (Scopus, WoS) Ryzhov, S. (2018). Archaeological and geological studies of obsidians in Ukrainian Transcarpathia.

Archeometriai Műhely, XV(3), 225–230.
http://epa.niif.hu/00800/00846/00052/pdf/EPA00846_archeometriai_muhely_2018_03_225-230.pdf (Scopus, WoS)

Hughes, R. E., & Ryzhov, S. (2018). Trace element characterization of obsidian from the Transcarpathian Ukraine. *Journal of Archaeological Science: Reports*, 19(March), 618–624.
<https://doi.org/10.1016/j.jasrep.2018.03.030> (Scopus, WoS)

Terpylovskiy, R., & Ryzhov, S. (2019). Culture and settlement changes in the river Vyshnia Basin in the Bronze and early Iron ages in the context of pre-historical and early medieval oicumen (review on the collective monograph: S. Chopek, K. Trybala-Zavisliak, H. Voitseshchuk, O. Osaulchuk, D. Східноєвропейський Історичний Вісник, 13, 200–203.
<https://doi.org/10.1109/stc-csit.2018.8526665> (WoS)

Гладких, М., & Рижов, С. (2021). Екологічні чинники розвитку первісного суспільства в преісторії. *Vita Antiqua*, 13, 31–42.
<https://doi.org/10.37098/va-2021-13-31-42>

Stepanchuk, V., Ryzhov, S., Veklych, Y., Naumenko, O., Matviishyna, Z., & Karmazynenko, S. (2021). The Lower Palaeolithic assemblage of Medzhibozh 1 layer III (Ukraine) and its palaeoenvironmental context. *Materiale Şi Cercetări Arheologice (Serie Nouă)*, 1(1), 37–69.
<https://doi.org/10.3406/mcarh.2021>. (Scopus, WoS)

Підручники та монографії:
Степанчук, В. М., Матвіїшини, Ж. М., Рижов, С. М., & Кармазиненко, С. П. *Давня людина. Палеогеографія та археологія. Наукова думка. Київ. - 2013.*
http://www.archaeology.univ.kiev.ua/home/images/pdf_doc/rizh_davnja_2013.pdf
Archaeology and

Geology of Ukraine in Regional Context.
Center for Obsidian and Lithic Studies (COLS)
Meiji University
(Tokyo), Taras Shevchenko National University of Kyiv.
Editors of this volume: Masayoshi Yamada and Sergii Ryzhov. Nagano, Japan - 2015.

Навчально-методичний комплекс «Вступ до преісторії»: програма курсу, завдання для самостійної роботи та рекомендована література / С. М. Рижов. – Київ, 2021.
http://archaeology.univ.kiev.ua/home/images/pdf_doc/Вступ%20до%20Преістор_Мет_Програма.pdf
З 2018 року постійний член редакційних колегій наукових журналів: «Історія науки і техніки» (Scopus), «Вісника Київського національного університету», «Етнічна історія народів Європи» (Index Copernicus), «Vita Antiqua».

Участь у міжнародних наукових та/або освітніх проектах: «Моніторинг небезпечних геологічних процесів та екологічного стану довкілля», Київ 11-14 жовтня 2017 р. Київський національний університет імені Шевченка
Crossing the Borders. Interregional and Cross-Cultural Interactions in the Context of Lithic Studies" (15th SKAM Lithic Workshop), 17-19 October 2018 Minsk, Belarus.
International Obsidian Conference 2019, 27–29 May 2019, Budapest and Sárospatak (Hungary) Venue: in Budapest: Hungarian National Museum and in Sárospatak: Rákóczi Museum of the HNM
Reading bifaces. Different approaches to technological analyses of bifacial tools 11th-13th December 2019. 100- years of archaeology at University of Warsaw. Institute of Archaeology, University of Warsaw.

						<p>Міжнародна наукова конференція «Археологія та музейна справа в системі освіти і науки» з нагоди 75-річчя заснування кафедри археології та музеєзнавства (24-25 жовтня 2019, Київ, Україна)</p> <p>Дослідження пам'яток кам'яної доби на території Волині. Конференція присвячує 80-ти річчю від дня народження Валерія Казимировича Пясецького. 29-30 жовтня 2021 р. Пересопниця 2021. Наукові профілі зі списками публікацій: http://orcid.org/0000-0002-3229-1020 https://www.scopus.com/standard/marketing.uri Web of Science ResearcherID ABE-5151-2021 Taras Shevchenko National University of Kyiv, https://scholar.google.com/citations?user=7GBvpIcAAAAJ&hl=uk https://www.researchgate.net/profile/Sergii_Ryzhov</p> <p>- Дійсний член Співки археологів України, - Дійсний член Міжнародної асоціації вивчення обсидіану у Міжнародному товаристві археологічних досліджень (Society of Archaeological Sciences). Стажування: Університет м.Загреб (Хорватія), філософський факультет. Програма ERASMUS+ з 21 по 27 травня 2017 р. , Стажування гарантів, КНУ імені Т.Шевченка, 2021 р.</p>	
4876	Синиця Євген Валентинович	Доцент кафедри археології та музеєзнавства, Основне місце роботи	Історичний факультет	Диплом спеціаліста, Київський університет імені Тараса Шевченка, рік закінчення: 1996, спеціальність: 7.02030204 історія, Диплом кандидата наук ДК 024864, виданий 30.06.2004	23	Класична археологія	Має близько 30 років досвіду участі в польових археологічних дослідженнях різних типів археологічних пам'яток, досвід практичної роботи щодо пам'яткоохоронної діяльності, а також участі в розробках щодо удосконалення пам'яткоохоронного законодавства. Протягом 15 років був керівником Канівської

археологічної експедиції, останні 10 років регулярно співпрацює з різними експедиціями Інституту археології НАНУ не лише як керівник груп практики та співвиконавець досліджень, а й як консультант з методичних питань. Протягом 2017 – 2018 рр. брав участь у реалізації науково-дослідних проектів, що фінансувалися на конкурсній основі Державним фондом фундаментальних досліджень (38766 «Розвиток системи охорони та дослідження археологічної спадщини: український та європейський досвід»; 38811 «Межиріцька стоянка мисливців на мамонтів: археологічні дослідження та музеєфікація»); у 2020 р. був членом команди, що реалізовувала проект «Посилення спроможності професійної спільноти задля адвокації археологічної спадщини України», що виконувала ВГО «Спілка археологів України» за підтримки УКФ.

Посібники:
Абашина Н.С., Козак Д.Н., Синиця Є.В. Терпиловський Р.В. Давні слов'яни. Археологія та історія: навчальний посібник. – К., 2012. – 366 с.
Співавтор у термінологічному довіднику: Гончар Б., Заболотна І., Калакура Я. та ін. Історія в термінах і поняттях: довідник: Навч. посіб. /За загал. ред. Орлової Т. В. – Вишгород: ПП Сергійчук М. І., 2014. – 732 с.
<https://doi.org/10.5281/zenodo.2629639> .

Основні публікації:
Археологічні дослідження пам'яток раннього середньовіччя на території Канівського природного заповідника: історія, здобутки, перспективи. // Археологія та давня

історія України. – Вип. 1: Проблеми давньоруської та середньовічної археології. – К., 2010 (у співавторстві).
Поле битви - Україна. Від "володарів степу" до "кіборгів". Военна історія України від давнини до сьогодення. – Харків: "Клуб сімейного дозвілля", 2016 (у співавторстві).
Тіні згаданих предків. Від склавинів до русинів. Прадавня Україна, Русь і походження українців. – Харків: "Клуб сімейного дозвілля", 2016 (у співавторстві).
Історія українського війська. – Харків: "Клуб сімейного дозвілля", 2016 (у співавторстві).
Розкопки північної частини поселення в Софійській Борщагівці // Археологічні дослідження в Україні 2016. – К.: «Стародавній Світ», 2018. (у співавторстві)
Пастирське городище: дослідження внутрішніх оборонних ліній у 2017-2018 рр. // I Всеукраїнський археологічний з'їзд (Ніжин Чернігівської обл., 23 – 25 листопада 2018 р.). Тези доповідей. – К., 2018. (у співавторстві)
Археологічне минуле Канівщини // Тарахан-Береза З. Святиня. Чернеча гора та стародавній монастир Канівський. Науково-історичний літопис Чернечої гори – Черкаси: ІнтролігаТор, 2018. (у співавторстві)
Криза як можливість. В: Міжнародна наукова конференція «АРХЕОЛОГІЯ ТА МУЗЕЄЗНАВСТВО В СИСТЕМІ ОСВІТИ І НАУКИ» з нагоди 75-річчя заснування кафедри археології та музеєзнавства (24-25 жовтня 2019, Київ, Україна). - К.: 2019. (Бібліотека Vita Antiqua). – С. 9-12. <https://doi.org/10.37098/LVA-2019-902:069> .
Вивчення північної периферії селища Ходосівка-Рославське // Археологічні дослідження в Україні

2017. – Київ: ІА НАН України, 2019 (у співавторстві).
Продовження розкопок південної частини поселення Софіївська Борщагівка // Археологічні дослідження в Україні 2017. – Київ: ІА НАН України, 2019 (у співавторстві).
Запровадження спеціальності «Музеєзнавство, пам'яткознавство» в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка. VITA ANTIQUA 11. Археологія, музеєзнавство, пам'яткознавство: освітній та дослідницький аспекти, с. 39-52. <https://doi.org/10.37098/VA-2019-11-39-52>. (у співавторстві)
Археологічні джерела // Енциклопедія історії України. Том «Україна – українці», кн. 2.
Подвійний ювілей (до 70-річчя Ростислава Всеволодовича Терпиловського) // «Археологія», № 3, 2019
Зарубинецьке житло з урочища Фіалки в Ходосівці // Археологічні дослідження в Україні 2018. – К.: «Стародавній Світ», 2020.
Піт-стоп – 2 (до 70-річчя Р.В. Терпиловського) // In Sclavenia terra. – Вип. 3. – К., 2020
Бортництво слов'ян Східної Європи на початку Середньовіччя // «Бортництво Полісся». – К.: «Мистецтво», 2020
«Куці поселень» у східноєвропейських археологічних культурах I тис. н.е.: інтерпретаційна модель та археологічні реалії (до постановки проблеми). В: Шидловський, П.С. (ред.). Міжнародна наукова конференція «ЛЮДИНА ТА ЛАНДШАФТ: географічний підхід в первісній археології»: Тези доповідей. К.: Бібліотека Vita

Antiqua, с. 84.
<http://vitaantiqua.org.ua/en/archives/200#more-200> .

Шидловський, П.С., Синиця, Є.В. 2016. Вступ. В: Міжнародна наукова конференція «ЛЮДИНА ТА ЛАНДШАФТ : географічний підхід в первісній археології»: Тези доповідей. К.: Бібліотека Vita Antiqua, с. 7-13.
<http://vitaantiqua.org.ua/en/archives/200#more-200> .

Участь в редколегіях:
Альманах VITA ANTIQUA, К.: Центр палеоетнологічних досліджень,
<http://vitaantiqua.org.ua/en/editorial-board> .
“Археологія України за роки Незалежності” (К., 2022),
Археологія, музеєзнавство, пам'яткознавство: освітній та дослідницький аспекти (VITA ANTIQUA 11). К.: Центр палеоетнологічних досліджень, 2019, 220 с.
<https://doi.org/10.37098/VA-2019-11>
Науково-практичний семінар «Охорона та збереження археологічної спадщини України».К: Центр консервації предметів археології, 2022, 23 с.
<https://doi.org/10.5281/zenodo.7424472> .

Співорганізатор Міжнародної наукової конференції «ЛЮДИНА ТА ЛАНДШАФТ : географічний підхід в первісній археології» (3-5 лютого 2016, Київ, КНУ імені Тараса Шевченка, Україна),
<http://vovkcenter.org.ua/en/2016-hl/> .

Співорганізатор Міжнародної наукової конференції «АРХЕОЛОГІЯ ТА МУЗЕЄЗНАВСТВО В СИСТЕМІ ОСВІТИ І НАУКИ» з нагоди 75-річчя заснування кафедри археології та музеєзнавства (24-25 жовтня 2019, Київ, КНУ імені Тараса Шевченка, Україна)
<http://vovkcenter.org.ua/en/2020/08/20/2019-conf-2/> .

Співорганізатор

						<p>Науково-практичного семінару «Охорона та збереження археологічної спадщини України» (23 листопада, 2 грудня 2022 р., Київ, КНУ імені Тараса Шевченка, Україна) http://vovkcenter.org.ua/en/2022/12/28/seminar-protection-and-preservation-of-the-archaeological-heritage-of-ukraine/</p> <p>Підвищення кваліфікації: В 2017 році на базі Північної постійнодіючої експедиції Інституту археології НАНУ в рамках підвищення кваліфікації пройшов стажування за програмою «Функціонування археологічної пам'ятки у сучасному соціокультурному середовищі».</p>	
4876	Синиця Євген Валентинович	Доцент кафедри археології та музеєзнавства, Основне місце роботи	Історичний факультет	<p>Диплом спеціаліста, Київський університет імені Тараса Шевченка, рік закінчення: 1996, спеціальність: 7.02030204 історія, Диплом кандидата наук ДК 024864, виданий 30.06.2004</p>	23	<p>Методологія й організація археологічних досліджень: видобуток та інтерпретація археологічних джерел</p>	<p>Має близько 30 років досвіду участі в польових археологічних дослідженнях різних типів археологічних пам'яток, досвід практичної роботи щодо пам'яткоохоронної діяльності, а також участі в розробках щодо удосконалення пам'яткоохоронного законодавства. Протягом 15 років був керівником Канівської археологічної експедиції, останні 10 років регулярно співпрацює з різними експедиціями Інституту археології НАНУ не лише як керівник груп практики та співвиконавець досліджень, а й як консультант з методичних питань. Протягом 2017 – 2018 рр. брав участь у реалізації науково-дослідних проектів, що фінансувалися на конкурсній основі Державним фондом фундаментальних досліджень (38766 «Розвиток системи охорони та дослідження археологічної спадщини: український та європейський досвід»; 38811 «Межиріцька стоянка мисливців на мамонтів»;</p>

археологічні дослідження та музеефікація»); у 2020 р. був членом команди, що реалізовувала проект «Посилення спроможності професійної спільноти задля адвокації археологічної спадщини України», що виконувала ВГО «Спілка археологів України» за підтримки УКФ.

Посібники:
Абашина Н.С., Козак Д.Н., Синиця Є.В. Терпиловський Р.В. Давні слов'яни. Археологія та історія: навчальний посібник. – К., 2012. – 366 с.

Співавтор у термінологічному довіднику: Гончар Б., Заболотна І., Калакура Я. та ін. Історія в термінах і поняттях: довідник: Навч. посіб. /За загал, ред. Орлової Т. В. – Вишгород: ПП Сергійчук М. І., 2014. – 732 с.
<https://doi.org/10.5281/zenodo.2629639>.

Основні публікації:
Археологічні дослідження пам'яток раннього середньовіччя на території Канівського природного заповідника: історія, здобутки, перспективи. // Археологія та давня історія України. – Вип. 1: Проблеми давньоруської та середньовічної археології. – К., 2010 (у співавторстві).
Поле битви - Україна. Від "володарів степу" до "кіборгів". Воєнна історія України від давнини до сьогодення. – Харків: "Клуб сімейного дозвілля", 2016 (у співавторстві).
Тіні згаданих предків. Від склавинів до русинів. Прадавня Україна, Русь і походження українців. – Харків: "Клуб сімейного дозвілля", 2016 (у співавторстві).
Історія українського війська. – Харків: "Клуб сімейного дозвілля", 2016 (у співавторстві).
Розкопки північної частини поселення в Софійській

Борщягівці // Археологічні дослідження в Україні 2016. – К.: «Стародавній Світ», 2018. (у співавторстві)
Пастирське городище: дослідження внутрішніх оборонних ліній у 2017-2018 рр. // I Всеукраїнський археологічний з'їзд (Ніжин Чернігівської обл., 23 – 25 листопада 2018 р.). Тези доповідей. – К., 2018. (у співавторстві)
Археологічне минуле Канівщини // Тарахан-Берега 3. Святиня. Чернеча гора та стародавній монастир Канівський. Науково-історичний літопис Чернечої гори – Черкаси: ІнтролігаТор, 2018. (у співавторстві)
Криза як можливість. В: Міжнародна наукова конференція «АРХЕОЛОГІЯ ТА МУЗЕЄЗНАВСТВО В СИСТЕМІ ОСВІТИ І НАУКИ» з нагоди 75-річчя заснування кафедри археології та музеєзнавства (24-25 жовтня 2019, Київ, Україна). - К.: 2019. (Бібліотека Vita Antiqua). – С. 9-12. <https://doi.org/10.37098/LVA-2019-902:069> .
Вивчення північної периферії селища Ходосівка-Рославське // Археологічні дослідження в Україні 2017. – Київ: ІА НАН України, 2019 (у співавторстві).
Продовження розкопок південної частини поселення Софіївська Борщягівка // Археологічні дослідження в Україні 2017. – Київ: ІА НАН України, 2019 (у співавторстві).
Запровадження спеціальності «Музеєзнавство, пам'яткознавство» в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка. VITA ANTIQUA 11. Археологія, музеєзнавство, пам'яткознавство: освітній та дослідницький аспекти, с. 39-52. <https://doi.org/10.37098/LVA-2019-11-39-52> . (у співавторстві)
Археологічні джерела

// Енциклопедія історії України. Том «Україна – українці», кн. 2.
Подвійний ювілей (до 70-річчя Ростислава Всеволодовича Терпиловського) // «Археологія», № 3, 2019
Зарубинецьке житло з урочища Фіалки в Ходосівці // Археологічні дослідження в Україні 2018. – К.: «Стародавній Світ», 2020.
Піт-стоп – 2 (до 70-річчя Р.В. Терпиловського) // In Sclavenia terra. – Вип. 3. – К., 2020
Бортництво слов'ян Східної Європи на початку Середньовіччя // «Бортництво Полісся». – К.: «Мистецтво», 2020
«Кущі поселень» у східноєвропейських археологічних культурах I тис. н.е.: інтерпретаційна модель та археологічні реалії (до постановки проблеми). В: Шидловський, П.С. (ред.). Міжнародна наукова конференція «ЛЮДИНА ТА ЛАНДШАФТ: географічний підхід в первісній археології»: Тези доповідей. К.: Бібліотека Vita Antiqua, с. 84. <http://vitaantiqua.org.ua/en/archives/200#more-200> .
Шидловський, П.С., Синиця, Є.В. 2016. Вступ. В: Міжнародна наукова конференція «ЛЮДИНА ТА ЛАНДШАФТ: географічний підхід в первісній археології»: Тези доповідей. К.: Бібліотека Vita Antiqua, с. 7-13. <http://vitaantiqua.org.ua/en/archives/200#more-200> .
Участь в редколегіях: Альманах VITA ANTIQUA, К.: Центр палеоетнологічних досліджень, <http://vitaantiqua.org.ua/en/editorial-board> .
“Археологія України за роки Незалежності” (К., 2022),
Археологія, музеєзнавство, пам'яткознавство: освітній та

дослідницький аспекти (VITA ANTIQUA 11). К.: Центр палеоетнологічних досліджень, 2019, 220 с.
<https://doi.org/10.37098/VA-2019-11>
Науково-практичний семінар «Охорона та збереження археологічної спадщини України». К.: Центр консервації предметів археології, 2022, 23 с.
<https://doi.org/10.5281/zenodo.7424472> .
Співорганізатор Міжнародної наукової конференції «ЛЮДИНА ТА ЛАНДШАФТ : географічний підхід в первісній археології» (3-5 лютого 2016, Київ, КНУ імені Тараса Шевченка, Україна), <http://vovkcenter.org.ua/en/2016-hl/> .
Співорганізатор Міжнародної наукової конференції «АРХЕОЛОГІЯ ТА МУЗЕЄЗНАВСТВО В СИСТЕМІ ОСВІТИ І НАУКИ» з нагоди 75-річчя заснування кафедри археології та музеєзнавства (24-25 жовтня 2019, Київ, КНУ імені Тараса Шевченка, Україна) <http://vovkcenter.org.ua/en/2020/08/20/2019-conf-2/> .
Співорганізатор Науково-практичного семінару «Охорона та збереження археологічної спадщини України» (23 листопада, 2 грудня 2022 р., Київ, КНУ імені Тараса Шевченка, Україна) <http://vovkcenter.org.ua/en/2022/12/28/seminar-protection-and-preservation-of-the-archaeological-heritage-of-ukraine/>
Підвищення кваліфікації: В 2017 році на базі Північної постійнодіючої експедиції Інституту археології НАНУ в рамках підвищення кваліфікації пройшов стажування за програмою «Функціонування археологічної пам'ятки у сучасному соціокультурному середовищі».

65317	Терпиловський Ростислав Всеволодович	Завідувач кафедри археології та музєзнавства, Основне місце роботи	Історичний факультет	Диплом доктора наук ДН 001792, виданий 25.01.1995, Атестат професора ПР 003274, виданий 16.12.2004	55	Археологія Європейського Барбарікуму	<p>Досвід практичної роботи за спеціальністю: 1969 – художник Інституту археології АН УРСР 1976 – молодший науковий співробітник Інституту археології АН УРСР 1988 – старший науковий співробітник Інституту археології АН УРСР 1995 – провідний науковий співробітник Інституту археології НАН України (2004-2012 – за сумісництвом). Наукове керівництво (консультування): доктора історичних наук М.В. Любічева, а також кандидатів історичних наук (О.В. Петраускаса, Р.Г. Шишкіна, Є.В. Синиці, С.А. Горбаненка, Я.В. Володарця-Урбановича, М.В. Челнокова, Т.І. Слободян та докторів філософії (PhD) К.І. Валентирової, І.В. Чечуліної) Захист докторської та більшості кандидатських дисертацій відбувся протягом 1993-2018 років на засіданнях спеціалізованої вченої ради при Інституті археології НАН України, захист кандидатської дисертації М.В. Челнокова (2015 рік) – на засіданні спеціалізованої вченої ради у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка та дисертацій докторів філософії (PhD) у 2020-2021 роках – на засіданні разових спеціалізованих вчених рад Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Офіційний опонент на захисті докторських дисертацій: Єгорейченка О.А. – на засіданні спеціалізованої вченої ради при Інституту історії Білоруської АН (Мінськ, Білорусь, 2008); Михайлини Л.П. – на засіданні спеціалізованої вченої</p>
-------	--------------------------------------	--	----------------------	--	----	--------------------------------------	--

ради при Інституті археології НАН України (2010);
Войнаровського В.М. – на засіданні спеціалізованої вченої ради при Інституті українознавства НАН України (Львів, 2015);
Член спеціалізованої Вченої ради Д 26.001.01 у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка.
2010-2020 рр. -член Кваліфікаційної ради з питань видачі кваліфікаційних документів при Інституті археології НАН України і Міністерстві культури та інформаційної політики.
2017-2019 рр. – керівник планової науково-дослідної теми 16 КФ 046–04 «Людина та ландшафт: типи культурної адаптації» Київського національного університету імені Тараса Шевченка.
Член редакційної колегії наукового журналу «Вісник історичного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Історія» (К.) з 2004 року по теперішній час.
Підручники та монографії:
Баран В.Д., Козак Д.Н., Терпиловський Р.В., Походження слов'ян. - К., 1991. – 144 с.
Відейко М.Ю., Бессонова С. С., Терпиловський Р.В. та ін. «Діти Сонця». Цивілізації давньої України. – К., 2001.
Розділ: Черняхівська культура. Германці, слов'яни та іранці на території України в римський час. С. 137-180.
Володарць-Урбанович Я., Горбаненко С., Терпиловський Р. та ін. Магія повсякдення давніх слов'ян. Нариси. К.: 2022. – 209 с.
Залізник Л.Л., Моця О.П., Терпиловський Р.В. та ін. Археологія України: Курс лекцій: Навч. посібник. – К., 2005. – 504 с. Розділ V. Давні слов'яни та їхні сусіди. С. 343-426.

Абашина Н.С., Козак Д.Н., Синиця Є.В. Терпиловський Р.В. Давні слов'яни. Археологія та історія: навчальний посібник. – К., 2012. – 366 с.
Редаговані праці: Терпиловський Р. (ред.). 2009. Vita Antiqua 7-8. Збірка наукових статей, К. – 300 с.
<http://vitaantiqua.org.ua/uk/archives/240#more-240> .
Терпиловський, Р., Шидловський, П. (ред.). 2019. Археологія, музеєзнавство, пам'яткознавство: освітній та дослідницький аспекти. Збірка наукових статей Vita Antiqua 11. К. – 220 с.
<https://doi.org/10.37098/VA-2019-11> .
Терпиловський, Р., Шидловський, П. (ред.). 2019. Міжнародна наукова конференція «Археологія та музейна справа в системі освіти і науки» з нагоди 75-річчя заснування кафедри археології та музеєзнавства (24-25 жовтня 2019, Київ, Україна): Тези доповідей. К., (бібліотека Vita Antiqua). – 85 с.
<https://doi.org/10.37098/LVA-2019-902:069> .

Публікації:
Терпиловський Р.В. Праслов'яни, кельти та германці на Десні та Сеймі // Етнічна історія народів Європи. Вип. 57, К., 2019. – С. 5-12.
Жаров Г.В., Терпиловський Р.В. Поселення Вишеньки 1 на Десні. // Археологія і давня історія України, 2021, вип. 1 (38), с. 56-67.
Жаров Г.В., Терпиловський Р.В. Зброя Мугинського могильника // Археологія, 2021, 2, с. 40-51.
Ryzhov S., Terpilovskij R., Рец. на колективну монографію С. Чопек, К. Трибала-Завісляк, Н. Вайцещук та ін. «Cultural and settlement changes in the river Vishnia basin in the bronze and early iron ages in the context of pre-historical and

						early medieval oicumen». Rzeszów: Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, 707 p. Східноєвропейський історичний вісник, 13, Дрогобич, 2019. С. 200-203. Slobodian T., Terpilovskij R. Prospects of research on cremated human remains: correlation of metal traces on cremations with funeral rituals and burial customs. Antropologischer Anzeiger, 78/1-2 (2021), p. 33-58. Terpilovskij R., Zharov G. Weapons of the Mutin Warrior Cemetery // Studia Barbarica, t. I, Lublin, 2018. P. 492-501.	
65317	Терпиловський Ростислав Всеволодович	Завідувач кафедри археології та музеєзнавства, Основне місце роботи	Історичний факультет	Диплом доктора наук ДН 001792, виданий 25.01.1995, Атестат професора ПР 003274, виданий 16.12.2004	55	Археологічна типологія та класифікація	Досвід практичної роботи за спеціальністю: 1969 – художник Інституту археології АН УРСР 1976 – молодший науковий співробітник Інституту археології АН УРСР 1988 – старший науковий співробітник Інституту археології АН УРСР 1995 – провідний науковий співробітник Інституту археології НАН України (2004-2012 – за сумісництвом). Наукове керівництво (консультування): доктора історичних наук М.В. Любічева, а також кандидатів історичних наук (О.В. Петраускаса, Р.Г. Шишкіна, Є.В. Синиці, С.А. Горбаненка, Я.В. Володарця-Урбановича, М.В. Челнокова, Т.І. Слободян та докторів філософії (PhD) К.І. Валентирової, І.В. Чечуліної) Захист докторської та більшості кандидатських дисертацій відбувся протягом 1993-2018 років на засіданнях спеціалізованої вченої ради при Інституті археології НАН України, захист кандидатської дисертації М.В. Челнокова (2015 рік) – на засіданні спеціалізованої вченої

ради у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка та дисертацій докторів філософії (PhD) у 2020-2021 роках – на засіданні разових спеціалізованих вчених рад Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Офіційний опонент на захисті докторських дисертацій: Єгорейченка О.А. – на засіданні спеціалізованої вченої ради при Інституту історії Білоруської АН (Мінськ, Білорусь, 2008); Михайлини Л.П. – на засіданні спеціалізованої вченої ради при Інституті археології НАН України (2010); Войнаровського В.М. – на засіданні спеціалізованої вченої ради при Інституті українознавства НАН України (Львів, 2015); Член спеціалізованої Вченої ради Д 26.001.01 у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка. 2010-2020 рр. - член Кваліфікаційної ради з питань видачі кваліфікаційних документів при Інституті археології НАН України і Міністерстві культури та інформаційної політики (2010-2020). 2017-2019 рр. – керівник планової науково-дослідної теми 16 КФ 046–04 «Людина та ландшафт: типи культурної адаптації» Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Член експертної ради з історичних наук Вищої атестаційної комісії МОН (1997-2010, з 2017 по теперішній час). Член експертних науково-методичних комісій з вищої освіти МОН: 18-20 лютого 2014 р. – магістратура з археології історико-юридичного факультету Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя.

2016 р. – кабінет археології історичного факультету Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара.
2017 р. – кафедра історії, археології та методики викладання історичного факультету Херсонського державного університету.
Член редакційної колегії наукового журналу «Археологія» (К.; Інститут археології НАН України) у 2010-2020 роках
Член редакційної колегії наукового журналу «Археологія та давня історія України» (К.; Інститут археології НАН України) у 2018-2022 роках
Член редакційної колегії періодичного наукового видання «In Sclavenia terra» (К.; Інститут археології НАН України) з 2016 року по теперішній час.
Член редакційної колегії наукового журналу «Вісник історичного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка» (К.) з 2004 року по теперішній час.

Підручники:
Залізник Л.Л., Моця О.П., Терпиловський Р.В. та ін. Археологія України: Курс лекцій: Навч. посібник. – К., 2005. – 504 с. Розділ V. Давні слов'яни та їхні сусіди. С. 343-426.
Абашина Н.С., Козак Д.Н., Синиця Є.В. Терпиловський Р.В. Давні слов'яни. Археологія та історія: навчальний посібник. – К., 2012. – 366 с.
Редаговані праці:
Терпиловський Р. (ред.). 2009. Vita Antiqua 7-8. Збірка наукових статей, К. – 300 с.
<http://vitaantiqua.org.ua/uk/archives/240#more-240> .
Терпиловський, Р., Шидловський, П. (ред.). 2019. Археологія, музеєзнавство, пам'яткознавство: освітній та

дослідницький аспекти. Збірка наукових статей Vita Antiqua 11. К. – 220 с. <https://doi.org/10.37098/VA-2019-11>. Терпиловський, Р., Шидловський, П. (ред.). 2019. Міжнародна наукова конференція «Археологія та музейна справа в системі освіти і науки» з нагоди 75-річчя заснування кафедри археології та музеєзнавства (24-25 жовтня 2019, Київ, Україна): Тези доповідей. К., (бібліотека Vita Antiqua). – 85 с. <https://doi.org/10.37098/LVA-2019-902:069>.

Публікації:
Terpilovskij R., Zharov G. Weapons of the Mutin Warrior Cemetery // Studia Barbarica, t. I, Lublin, 2018 – P. 492-501.
Ryzhov S., Terpilovskij R., Рец. на колективну монографію С. Чопек, К. Трибала-Завісляк, Н. Вайцещук та ін. «Cultural and settlement changes in the river Vishnia basin in the bronze and early iron ages in the context of pre-historical and early medieval oicumen». Rzeszów: Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, 707 p. Східноєвропейський історичний вісник, 13, Дрогобич, 2019. С. 200-203.
Терпиловський Р.В. Праслов'яни, кельти та германці на Десні та Сеймі // Етнічна історія народів Європи. Вип. 57, К., 2019. – С. 5-12.
Slobodian T., Terpilovskij R. Prospects of research on cremated human remains: correlation of metal traces on cremations with funeral rituals and burial customs. Antropologischer Anzeiger, 78/1-2 (2021), p. 33-58.
Жаров Г.В., Терпиловський Р.В. Поселення Вишеньки 1 на Десні. // Археологія і давня історія України, 2021, вип. 1 (38), с. 56-67.
Жаров Г.В., Терпиловський Р.В.

						Зброя Мути́нського могильника // Археологія, 2021, 2, с. 40-51.	
554	Шидловський Павло Сергійович	доцент, Основне місце роботи	Історичний факультет	Диплом спеціаліста, Київський університет імені Тараса Шевченка, рік закінчення: 1997, спеціальність: 7.02030204 історія, Диплом кандидата наук ДК 050382, виданий 28.04.2009, Аттестат доцента ДЦ 040635, виданий 22.12.2014	39	Теоретична антропологія	<p>Більше 20 років керує написанням курсових, дипломних, бакалаврських, магістерських робіт. Науковий доробок складає більше 100 наукових та навчально-методичних праць. Досліджує проблеми первісної археології Східної Європи, взаємодію природи і людини в преісторії, культурну адаптацію населення в час верхнього палеоліту, мезоліту, неоліту та енеоліту.</p> <p>Навчальний посібник: Шидловський, П.С. 2014. Актуальні питання антропології (матеріали до вивчення навчальної дисципліни «Історична антропологія»). К.: Логос, 76 с. https://doi.org/10.5281/zenodo.2628863 ;</p> <p>Співавтор у термінологічному довіднику: Історія в термінах і поняттях: довідник: Навч. посіб. /За загал. ред. Орлової Т. В. Вишгород, 2014, 732 с. https://doi.org/10.5281/zenodo.2629639 .</p> <p>Рецензія: Моця, О., Шидловський, П. 2010. (Рец.): Сегеда С. Антропологія: підручник для студ. гуманіт. спец. вищ. навч. закл. – К.: Либідь, 2009. : рецензія. Університет. Історико-філософський журнал, № 1(33), січень-лютий 2010, С. 110-117. https://doi.org/10.5281/zenodo.1206242 .</p> <p>2021 - стажування у Національному природничому музеї (Париж, Франція) за програмою NOMADE UMR 7194 Research Unit (Human and Environment Department) http://surl.li/eykwa .</p> <p>У 2021 р. - керівник міжнародного освітнього проекту Nature and Society in Prehistoric Europe, що підтримувався Європейським Союзом за програмою House of Europe</p>

<http://vovkcenter.org.ua/en/naturesociety/> . В рамках проєкту розглядалися питання появи та поширення первісних людей, розвиток знаряддєвої діяльності, шляхів міграцій, антропологічних типів та поведінки первісного населення Європи:
<http://surl.li/eyldk> . Автор курсу відеолекцій «Популярна антропологія»:
<http://surl.li/eylda> . Лекції «Знаряддя праці доби каменю»:
https://youtu.be/G34qM_KFwIQ ,
<https://youtu.be/tTwnHghmgxg>
Низка робіт присвячена проблематиці взаємодії людини і природи в добу первісності, зокрема: Шидловський, П. 2018. Динаміка заселення території Київського Лівобережжя на межі плейстоцену - голоцену. В: Коваленко, О.Б. (ред.). Подесення в контексті європейської історичної і природної спадщини: Збірник наукових праць. Чернігів: Національний університет «Чернігівський колегіум» ім. Т.Г. Шевченка, с. 150–159, <https://doi.org/10.5281/zenodo.2630549> . Шидловський, П., Цвіркун, О., Федько, В. 2018. Нові верхньопалеолітичні місцезнаходження та питання палеогеографії Канівсько-Черкаського Подніпров'я. В: Сминтина, О.В. (ред.). Археологія, етнологія та охорона культурної спадщини Південно-Східної Європи. Збірник наукових робіт. Одеса: ОНУ імені І.І. Мечникова, с. 133–144.
<https://doi.org/10.5281/zenodo.1461715> . Andriiovych, M., Shydlovskiy, P., Hafner, A. 2020. The impact of Holocene climate setbacks on Neolithic societies in Eastern Europe: ways of scientific cooperation and exchange. VITA

ANTIQUA, 12. Climate Impact on East European Neolithic Societies, p. 7-14, <http://doi.org/10.37098/VA-2020-12-7-14> .
Demay, L., Julien, M.A., Anghelinu, M., Shydlovskyi, P.S. et al. 2021. Study of human behaviors during the Late Pleniglacial in the East European Plain through their relation to the animal world. *Quaternary International*, Vol. 581–582 (20 April 2021), p. 258-289. <https://doi.org/10.1016/j.quaint.2020.10.047> . (Scopus, WoS)
Demay, L., Vasyliiev, P.M., Koulakovska, L.V., Stupak, D.V., Shydlovskyi, P.S., Belyaeva, V.I. 2020. Palaeolithic Human Societies During the Upper Pleniglacial through their relations with other animals in Ukrainian Archaeological Sites. *Archaeology and Early History of Ukraine*, 37(4), p. 82-93. <https://doi.org/10.37445/adiu.2020.04.06> ;
Hafner, A., Dolbunova, E., Mazurkevich, A., Morozova, Y., Naumov, G., Nielsen, E., Shydlovskyi, P., Todoroska, V. 2020. Network in Eastern European Neolithic and Wetland Archaeology. Bern: Bern Open Publishing (BOP); Institute of Archaeological Sciences. <https://doi.org/10.7892/boris.146724> .
Nuzhnyi, D.Yu. and Shydlovskyi, P.S. 2015. Variabilité de l'industrie lithique entre les structures de l'habitation n° 1 de Mezhyrich, site du Paléolithique supérieur d'Ukraine. *L'Anthropologie*, 119, N°4 (Septembre-October 2015), p. 394-416. <https://doi.org/10.1016/j.anthro.2015.07.003> . (Scopus, WoS)
Shydlovskyi, P., Arzarello, M., Garcês, S., Hafner, A., Moncel, M.-H., Péan, S., Połtowicz-Bobak, M., Sobkowiak-Tabaka, I., Usik, V. 2020. International educational project "Nature and Society in

Prehistoric Europe".
VITA ANTIQUA, 12.
Climate Impact on East
European Neolithic
Societies, p. 91-105,
<http://doi.org/10.37098/VA-2020-12-91-105> .
Shydlovskiy, P.S.,
Tsvirkun, O.L., Péan, S.,
Chymyrys, M.V. 2022.
Spatial Distribution of
Mezhyrichian Objects
(Eastern
Epigravettian): A Model
of Seasonal Mobility.
In: Sobkowiak-Tabaka,
I., Diachenko, A.,
Wiśniewski, A. (eds)
Quantifying Stone Age
Mobility. Quantitative
Archaeology and
Archaeological
Modelling. Springer,
Cham.
https://doi.org/10.1007/978-3-030-94368-4_8
. (розділ монографії)
Редаговані збірники:
Гладких, М.,
Шидловський, П.,
Рижов, С. (ред.). 2021.
Житла первісної
Європи: соціальна
адаптація у змінному
середовищі. Збірка
наукових статей Vita
Antiqua 13. К.: Центр
палеоетнологічних
досліджень, 2020, 168
с.,
<https://www.doi.org/10.37098/VA-2021-13> .
Шидловський, П.С.
(ред.). 2017. Людина
та ландшафт: первісна
археологія Східної
Європи. VITA
ANTIQUA 9. К.: Центр
палеоетнологічних
досліджень.
<https://doi.org/10.37098/VA-2017-9> .
Курс відео-лекцій
«Популярна
антропологія»
YouTube -
<https://youtube.com/playlist?list=PL7Q74aWPLwfhjJD16RLTUvAh5wMMvw132>
2017-2018 рр. –
науковий керівник
проекту «Межиріцька
стоянка мисливців на
мамонтів:
археологічні
дослідження та
музеефікація»,
Державний фонд
фундаментальних
досліджень, проект №
Ф77/38811
2021 – Міжнародний
освітній проект Nature
and Society in
Prehistoric Europe, що
підтримується
Європейським
Союзом за програмою
House of Europe

						<p>http://vovkcenter.org.ua/en/naturesociety/ , http://doi.org/10.37098/VA-2020-12-91-105 . 2021 - Muséum National d'Histoire Naturelle, visiting lecturer-researcher in Département Homme et Environnement (UMR 7194 HNHP, research team NOMADE), Франція, 2021. 2022 - учасник проекту 3D History for Ukraine. http://vovkcenter.org.ua/en/2022/09/04/3830/ 2022 - учасник проекту Archaeological Landscapes Monitoring Group за підтримки Німецького археологічного інституту (DEUTSCHES ARCHÄOLOGISCHES INSTITUT) в рамках програми «Ukrainian Archaeological Heritage threatened by War: saving and protection» http://vovkcenter.org.ua/en/projects/archaeolandsapes/ . Голова наукової громадської організації «Центр палеоетнологічних досліджень» http://vovkcenter.org.ua/en/main/ , https://www.facebook.com/th.vovk.center/ , - Дійсний член Європейської Асоціації Археологів (ЕАА, Palaeolithic and Mesolithic Community); - Дійсний член Міжнародної спілки по вивченню четвертинного періоду (INQUA, Humans and Biosphere Commission), - Дійсний член Міжнародної ради музеїв ІСОМ-Україна, - Дійсний член Спілки археологів України, - співорганізатор громадської ініціативи “Група моніторингу археологічних ландшафтів” по фіксації збитків археологічній спадщині, завданих воєнними діями в Україні http://vovkcenter.org.ua/en/projects/archaeolandsapes/</p>	
4777	Іванисько Світлана	Асистент кафедри	Історичний факультет	Диплом магістра,	24	Соціально-економічні	Закінчила кафедру археології та

	<p>Іванівна</p>	<p>археології та музеєзнавства, Основне місце роботи</p>		<p>Київський університет імені Тараса Шевченка, рік закінчення: 1999, спеціальність: 030301 Історія, Диплом кандидата наук ДК 050393, виданий 28.04.2009</p>	<p>реконструкції за археологічними джерелами</p>	<p>музеєзнавства Київського національного університету імені Тараса Шевченка в 1999 р. По закінченню КНУТШ працювала за фахом в археологічних підрозділах музейних закладів: 2000-2001 рр. – старший науковий співробітник відділу найдавнішої історії Національного музею історії України, 2001-2004 рр. – старший науковий співробітник, потім завідувач сектору археології науково-фондового відділу Національного заповідника «Софія Київська». З грудня 2004 р. працює на кафедрі археології та музеєзнавства КНУТШ, перебувала на посадах старшого лаборанта, спеціаліста 1 категорії, з 1 вересня 2009 р. – асистент кафедри археології та музеєзнавства. У 2008 р. захистила дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата історичних наук на тему «Софія Київська в духовному, культурному та науковому житті України (1917-1941 рр).» Регулярно бере участь в археологічних експедиціях КНУ. Член ІСОМ (Міжнародної ради музеїв) з 2019 року. В 2020 році входила до складу групи, яка в співпраці Українським інститутом національної пам'яті, Інститутом археології НАН України підготувала вуличну виставку «Наказано не знати: українські археологи в лещатах тоталітаризму». Виставка проходила в м. Києві, (м. Контрактова площа, Археологічний музей НАН України), м. Дніпро (Національний історичний музей ім. Яворницького) протягом 2020-2021 років. Матеріали виставки опубліковані на сайті Українського</p>
--	-----------------	--	--	--	--	---

інституту
національної пам'яті
<https://uinp.gov.ua/vystavkoviproekty/vystavka-nakazano-ne-znaty-ukrayinski-arheology-v-leshchatah-totalitaryzmu>
Інституту археології
НАН України
<https://iananu.org.ua/novini/vistavki/999-nakazano-ne-znati-ukrajinski-arkheologi-v-leshchatakh-totalitarizmu>.

Основні наукові публікації за напрямом:
Джерела для вивчення поховань з мармурової гробниці Софійського собору (саркофага Ярослава Мудрого) // Наукові записки: Зб. праць молодих вчених та аспірантів / Інститут української археографії та джерелознавства ім. М.С. Грушевського. – Т. 9: Біографічна некрополістика в контексті сучасної історичної науки. Джерела та результати досліджень. – К., 2002. – С. 120-128. <https://www.academia.edu/35997116/>
Археологічні дослідження Софійського собору в 1936 р. під керівництвом Мовчанівського Т.М. // Проблеми та досвід вивчення, захисту, збереження і використання архітектурної спадщини: Матеріали Перших наук.-практ. Софійських читань, (Київ, 27-28 лист. 2002 р.) / Національний заповідник "Софія Київська". – К., 2003. – С. 105-108. <https://www.academia.edu/35997209/>
Джерела для вивчення антропологічних матеріалів з гробниці Ярослава Мудрого в Софійському соборі // Український музей: Зб. наук. праць. – К., 2003. – С. 153-167. <https://www.academia.edu/35997827/>
Археологічні розкопки на території садиби Софійського собору під

керівництвом В.Г. Ляскоронського // Сакральні споруди у житті суспільства: історія і сьогодення: Матеріали Другої міжнар. наук.-практ. конф. "Софійські читання", (Київ, 27-28 лист. 2003 р.) / Національний заповідник "Софія Київська". – К., 2004. – С. 111-117.
<https://www.academia.edu/35998338/> Всеукраїнський Археологічний Комітет в історії дослідження Софійського собору в Києві // Вісник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. – Серія "Історія". – 2005. – № 77-79. – С. 7-10.
<https://www.academia.edu/35998363/> До історії археологічних досліджень Софії Київської // Вісник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. – Серія "Історія". – 2014. - № 123. – С. 14-20
<https://www.academia.edu/36011403/> Етнічні процеси за археологічними джерелами (за матеріалами з території України). Навчальний посібник для студентів спеціальності «Історія та археологія». – К., 2017 – 90 с.

а також за останні 5 років
Іванисько, С.І., Шидловський, П.С., Синиця, Є.В. Запровадження спеціальності «Музезнавство, пам'яткознавство» в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка. // VITA ANTIQUA. – 2019. – № 11. Археологія, музезнавство, пам'яткознавство: освітній та дослідницький аспекти. - С. 39-52.
http://vitaantiqua.org.ua/wp-content/uploads/2020/09/VA-2019_Ivanysko_Sh_Syn.pdf

Берлінський музейний острів // Велика українська енциклопедія. URL: [https://vue.gov.ua/Берлінський_музейний_острів_\(електронний_ресурс\)](https://vue.gov.ua/Берлінський_музейний_острів_(електронний_ресурс))
Іванисько, С.І., Шидловський, П.С.
Рецензія на навчальний посібник «Вступ до музеєзнавства і пам'яткознавства» // Вісник Київського національного університету культури і мистецтва. Серія: Музеєзнавство і пам'яткознавство. – 2021, № 4 (1-2). – С. 79-85.

виступи на конференції (за останні 5 років):
Археологічні дослідження та збереження Софійського собору в 1920–30-ті роки: проблеми та відсутність перспектив. // VII Міжнародна наукова конференція «Історія археології: взаємодія науки із суспільством (до 120-річчя Маркіяна Смішка). – К., Львів. – 1-2 жовтня 2020

Підвищення кваліфікації та стажування:
Український центр розвитку музейної справи, сертифікат учасника семінарської програми «Створення та промоція музейного продукту: практичний досвід та навички тренера», вересень 2014-квітень 2015 р.
Інститут післядипломної освіти КНУТШ, «Діяльність ВНЗ в умовах єдиного європейського освітнього простору», 22.02-09.06.2017 р., свідоцтво № КН 02070944/000291-17
Державний меморіальний музей Михайла Грушевського у Львові, 18.05.2018 р., Форум музейних інновацій «Роль гарантів освітніх програм у розбудові внутрішньої системи забезпечення якості освіти», м. Київ, КНУ, березень 2021 р.
KNU Teach Week

							(2022), сертифікат № 91-22 від 07.02.2022 Музейні рефлексії. Можливості від ICOM. 04.10.2022 (організатор Мистецький арсенал, форма участі online). Краща практика диджиталізації (оцифрування) музейних колекцій у Польщі / Dobre praktyki w digitalizacji muzealiów w Polsce (szkolenie dla muzealników z Ukrainy). 27-28.10.2022, Національний інститут музейництва та охорони колекцій / Narodowy Instytut Muzealnictwa i Ochrony Zbiorów (NIMOZ), форма участі online «АБВ польських музеїв», 22-24.11.2022, Національний інститут музейництва та охорони колекцій / Narodowy Instytut Muzealnictwa i Ochrony Zbiorów (NIMOZ), форма участі online «АБВ польських музеїв», 29-30.11.2022, Національний інститут музейництва та охорони колекцій / Narodowy Instytut Muzealnictwa i Ochrony Zbiorów (NIMOZ), форма участі очна KNU Teach Week (2023), сертифікат учасник від 20.01.2023 .
4777	Іванисько Світлана Іванівна	Асистент кафедри археології та музеєзнавства, Основне місце роботи	Історичний факультет	Диплом магістра, Київський університет імені Тараса Шевченка, рік закінчення: 1999, спеціальність: 030301 Історія, Диплом кандидата наук ДК 050393, виданий 28.04.2009	24	Етнічні процеси за археологічним и джерелами	Закінчила кафедру археології та музеєзнавства Київського національного університету імені Тараса Шевченка в 1999 р. По закінченню КНУТШ працювала за фахом в археологічних підрозділах музейних закладів: 2000-2001 рр. – старший науковий співробітник відділу найдавнішої історії Національного музею історії України, 2001-2004 рр. – старший науковий співробітник, потім завідувач сектору археології науково-фондового відділу Національного заповідника «Софія Київська».

З грудня 2004 р. працює на кафедрі археології та музеєзнавства КНУТШ, перебувала на посадах старшого лаборанта, спеціаліста 1 категорії, з 1 вересня 2009 р. – асистент кафедри археології та музеєзнавства. У 2008 р. захистила дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата історичних наук на тему «Софія Київська в духовному, культурному та науковому житті України (1917-1941 рр).»
Регулярно бере участь в археологічних експедиціях КНУ.
Член ІСОМ (Міжнародної ради музеїв) з 2019 року.
В 2020 році входила до складу групи, яка в співпраці Українським інститутом національної пам'яті, Інститутом археології НАН України підготувала вуличну виставку «Наказано не знати: українські археологи в лещатах тоталітаризму». Виставка проходила в м. Києві, (м. Контрактова площа, Археологічний музей НАН України), м. Дніпро (Національний історичний музей ім. Яворницького) протягом 2020-2021 років. Матеріали виставки опубліковані на сайті Українського інституту національної пам'яті <https://uinp.gov.ua/vystavkoviproekty/vystavka-nakazano-ne-znaty-ukrayinski-arheology-v-leshchatah-totalitaryzmu> та Інституту археології НАН України <https://iananu.org.ua/novini/vistavki/999-nakazano-ne-znati-ukrajinski-arkheologi-v-leshchatakh-totalitarizmu>.

Основні наукові публікації за напрямом:
Джерела для вивчення поховань з мармурової гробниці Софійського собору (саркофага Ярослава Мудрого) // Наукові

записки: Зб. праць молодих вчених та аспірантів / Інститут української археографії та джерелознавства ім. М.С. Грушевського. – Т. 9: Біографічна некрополістика в контексті сучасної історичної науки. Джерела та результати досліджень. – К., 2002. – С. 120-128. <https://www.academia.edu/35997116/> Археологічні дослідження Софійського собору в 1936 р. під керівництвом Мовчанівського Т.М. // Проблеми та досвід вивчення, захисту, збереження і використання архітектурної спадщини: Матеріали Перших наук.-практ. Софійських читань, (Київ, 27-28 лист. 2002 р.) / Національний заповідник “Софія Київська”. – К., 2003. – С. 105-108. <https://www.academia.edu/35997209/> Джерела для вивчення антропологічних матеріалів з гробниці Ярослава Мудрого в Софійському соборі // Український музей: Зб. наук. праць. – К., 2003. – С. 153-167. <https://www.academia.edu/35997827/> Археологічні розкопки на території садиби Софійського собору під керівництвом В.Г. Ляскоронського // Сакральні споруди у житті суспільства: історія і сьогодення: Матеріали Другої міжнар. наук.-практ. конф. “Софійські читання”, (Київ, 27-28 лист. 2003 р.) / Національний заповідник “Софія Київська”. – К., 2004. – С. 111-117. <https://www.academia.edu/35998338/> Всеукраїнський Археологічний Комітет в історії дослідження Софійського собору в Києві // Вісник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. – Серія “Історія”. –

2005. – № 77-79. – С. 7-10.
<https://www.academia.edu/35998363/>
До історії археологічних досліджень Софії Київської // Вісник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. – Серія “Історія”. – 2014. - № 123. – С. 14-20
<https://www.academia.edu/36011403/>
Етнічні процеси за археологічними джерелами (за території України). Навчальний посібник для студентів спеціальності «Історія та археологія». – К., 2017 – 90 с.

а також за останні 5 років
Іванисько, С.І., Шидловський, П.С., Синиця, Є.В. Запровадження спеціальності «Музезнавство, пам'яткознавство» в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка. // VITA ANTIQUA. – 2019. – № 11. Археологія, музезнавство, пам'яткознавство: освітній та дослідницький аспекти. - С. 39-52.
http://vitaantiqua.org.ua/wp-content/uploads/2020/09/VA-2019_Ivanysko_Sh_Syn.pdf
Берлінський музейний острів // Велика українська енциклопедія. URL: [https://vce.gov.ua/Берлінський_музейний_острів_\(електронний_ресурс\)](https://vce.gov.ua/Берлінський_музейний_острів_(електронний_ресурс))
Іванисько, С.І., Шидловський, П.С. Рецензія на навчальний посібник «Вступ до музезнавства і пам'яткознавства» // Вісник Київського національного університету культури і мистецтва. Серія: Музезнавство і пам'яткознавство. – 2021, № 4 (1-2). – С. 79-85.

виступи на конференції (за останні 5 років):

Археологічні дослідження та збереження Софійського собору в 1920–30-ті роки: проблеми та відсутність перспектив. // VII Міжнародна наукова конференція «Історія археології: взаємодія науки із суспільством (до 120-річчя Маркіяна Смішка). – К., Львів. – 1-2 жовтня 2020

Підвищення кваліфікації та стажування: Український центр розвитку музейної справи, сертифікат учасника семінарської програми «Створення та промоція музейного продукту: практичний досвід та навички тренера», вересень 2014-квітень 2015 р.

Інститут післядипломної освіти КНУТШ, «Діяльність ВНЗ в умовах єдиного європейського освітнього простору», 22.02-09.06.2017 р., свідоцтво № КН 02070944/000291-17 Державний меморіальний музей Михайла Грушевського у Львові, 18.05.2018 р., Форум музейних інновацій «Роль гарантів освітніх програм у розбудові внутрішньої системи забезпечення якості освіти», м. Київ, КНУ, березень 2021 р. KNU Teach Week (2022), сертифікат № 91-22 від 07.02.2022 Музейні рефлексії. Можливості від ICOM. 04.10.2022 (організатор Мистецький арсенал, форма участі online). Краща практика диджиталізації (оцифрування) музейних колекцій у Польщі / Dobre praktyki w digitalizacji muzealiów w Polsce (szkolenie dla muzealników z Ukrainy). 27-28.10.2022, Національний інститут музейництва та охорони колекцій / Narodowy Instytut Muzealnictwa i Ochrony Zbiorów (NIMOZ), форма участі online

						«АБВ польських музеїв», 22-24.11.2022, Національний інститут музейництва та охорони колекцій / Narodowy Instytutu Muzealnictwa i Ochrony Zbiorów (NIMOZ), форма участі online «АБВ польських музеїв», 29-30.11.2022, Національний інститут музейництва та охорони колекцій / Narodowy Instytutu Muzealnictwa i Ochrony Zbiorów (NIMOZ), форма участі очна KNU Teach Week (2023), сертифікат учасник від 20.01.2023.
--	--	--	--	--	--	---

Таблиця 3. Матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання

Програмні результати навчання ОП	ПРН відповідає результату навчання, визначеному стандартом вищої освіти (або охоплює його)	Обов'язкові освітні компоненти, що забезпечують ПРН	Методи навчання	Форми та методи оцінювання
<i>ПР 16. Володіти навичками атрибуції артефактів, біофактів та геофактів</i>	☐	Археологія Європейського Барбарікуму	лекції, семінари, самостійна робота	контрольні роботи, презентації, іспит
		Археологія антропогену / Archaeology of Anthropogen	лекції, семінари, самостійна робота	усні опитування, контрольні роботи (тест), реферат
		Науково-дослідна виробнича практика (музейна археологія)	Самостійна робота, виконання завдань на базі практики	Підготовка та захист звіту, диференційований залік
		Класична археологія	лекції, семінари, самостійна робота	Усні опитування, презентації, контрольні роботи (тести), іспит
		Археологічна типологія та класифікація	лекції, семінари, самостійна робота	усні опитування, контрольні роботи, реферат, іспит
		Природа і суспільство в первісній Європі (англійською мовою)	лекції, семінари, самостійна робота	усні опитування, контрольні роботи, індивідуальні завдання, підсумкова контрольна робота
		Методологія й організація археологічних досліджень: видобуток та інтерпретація археологічних джерел	лекції, семінари, самостійна робота	Усні опитування, контрольні роботи (тести), індивідуальні завдання, іспит
		Археологічна практика	практичні заняття	Індивідуальні завдання, захист звіту (диференційований залік)

		Давні культури в археологічному відображенні	лекції, семінари, самостійна робота	Усні опитування, контрольні роботи (тести), індивідуальні завдання, підсумкова контрольна робота (іспит)
<i>ПР 15. Проводити дослідну роботу з вивчення археологічних колекцій, визначати історичну, наукову та інформаційну цінність артефактів</i>	☐	Археологічна практика	практичні заняття	Індивідуальні завдання, захист звіту (диференційований залік)
		Давні культури в археологічному відображенні	лекції, семінари, самостійна робота	Усні опитування, контрольні роботи (тести), індивідуальні завдання, підсумкова контрольна робота (іспит)
		Правові аспекти охорони культурної спадщини	лекції, семінари, самостійна робота	усні опитування, модульні контрольні роботи (тести), індивідуальні завдання, підсумкова контрольна робота
		Археологія Європейського Барбарікуму	лекції, семінари, самостійна робота	контрольні роботи, презентації, іспит
		Науково-дослідна виробнича практика (музейна археологія)	Самостійна робота, виконання завдань на базі практики	Підготовка та захист звіту, диференційований залік
		Класична археологія	лекції, семінари, самостійна робота	Усні опитування, презентації, контрольні роботи (тести), іспит
		Природа і суспільство в первісній Європі (англійською мовою)	лекції, семінари, самостійна робота	усні опитування, контрольні роботи, індивідуальні завдання, підсумкова контрольна робота
Археологія антропогену / Archaeology of Anthropogen	лекції, семінари, самостійна робота	усні опитування, контрольні роботи (тест), реферат		
<i>ПР 14. Розробляти та проводити спеціальні експериментально-археологічні дослідження для популяризації історії та археології</i>	☐	Менеджмент і маркетинг в музейній справі	лекції, семінари, самостійна робота	усні опитування, модульні контрольні роботи, презентації, індивідуальне завдання «Бізнес-план», залік
		Науково-дослідна виробнича практика (музейна археологія)	Самостійна робота, виконання завдань на базі практики	Підготовка та захист звіту, диференційований залік
		Археологічна типологія та класифікація	лекції, семінари, самостійна робота	усні опитування, контрольні роботи, реферат, іспит
<i>ПР 13. Здійснювати стратегічне планування археологічних досліджень в умовах ринкової динаміки та конкуренції, застосовувати на практиці методи історичної реконструкції соціально-економічних процесів минулого на основі археологічних джерел</i>	☐	Методологія й організація археологічних досліджень: видобуток та інтерпретація археологічних джерел	лекції, семінари, самостійна робота	Усні опитування, контрольні роботи (тести), індивідуальні завдання, іспит
		Давні культури в археологічному відображенні	лекції, семінари, самостійна робота	Усні опитування, контрольні роботи (тести), індивідуальні завдання, підсумкова контрольна робота (іспит)
		Етнічні процеси за археологічними джерелами	лекції, семінари, самостійна робота	Усне опитування, модульні контрольні роботи, індивідуальні завдання, підсумкова контрольна робота (залік)
		Правові аспекти охорони культурної спадщини	лекції, семінари, самостійна робота	усні опитування, модульні контрольні роботи (тести), індивідуальні завдання,

				підсумкова контрольна робота
		Соціально-економічні реконструкції за археологічними джерелами	лекції, семінари, самостійна робота	Усне опитування, контрольні роботи, індивідуальні завдання, іспит
<i>ПР 12. Керуватися вимогами внутрішньої системи забезпечення якості освіти та враховувати вимоги та очікування стейкхолдерів під час викладання дисциплін</i>	☐	Психологія вищої школи	лекція, самостійна робота, підготовка презентацій, підготовка доповідей, аналітичних матеріалів, обговорення педагогічних ситуацій	тест, опитування, виконання практичних завдань, презентація дискурс, модульна контрольна робота, оцінювання виступів, презентацій
		Професійна та корпоративна етика історика-дослідника з основами інтелектуальної власності	лекція, семінар, самостійна робота	усне опитування, контрольна робота (тест), індивідуальне завдання, підсумкова контрольна робота
		Педагогіка вищої школи та педагогічна майстерність викладача	лекції, семінарські заняття, самостійна робота	модульні контрольні роботи, усні опитування (практичне завдання, педагогічна ситуація, педагогічна задача), оцінювання презентацій, іспит
		Методика викладання історії у закладах вищої освіти	лекції, семінари, самостійна робота	усні опитування, контрольні роботи, усна рецензія, презентація, іспит
		Асистентська практика	практичні заняття	індивідуальні завдання, звіт (диференційований залік)
<i>ПР 11. Здатність розробляти та/або вдосконалювати методичне забезпечення освітнього процесу</i>	☐	Асистентська практика	практичні заняття	індивідуальні завдання, звіт (диференційований залік)
		Методика викладання історії у закладах вищої освіти	лекції, семінари, самостійна робота	усні опитування, контрольні роботи, усна рецензія, презентація, іспит
		Педагогіка вищої школи та педагогічна майстерність викладача	лекції, семінарські заняття, самостійна робота	модульні контрольні роботи, усні опитування (практичне завдання, педагогічна ситуація, педагогічна задача), оцінювання презентацій, іспит
		Психологія вищої школи	лекція, самостійна робота, підготовка презентацій, підготовка доповідей, аналітичних матеріалів, обговорення педагогічних ситуацій	тест, опитування, виконання практичних завдань, презентація дискурс, модульна контрольна робота, оцінювання виступів, презентацій
		Професійна та корпоративна етика історика-дослідника з основами інтелектуальної власності	лекція, семінар, самостійна робота	усне опитування, контрольна робота (тест), індивідуальне завдання, підсумкова контрольна робота
<i>ПР 10. Узагальнювати результати власних наукових досліджень і презентувати їх у доповідях, публікаціях державною та іноземною мовами із дотриманням принципів академічної доброчесності та професійної етики</i>	☒	Археологія антропогену / Archaeology of Anthropogen	лекції, семінари, самостійна робота	усні опитування, контрольні роботи (тест), реферат
		Підготовка та захист кваліфікаційної роботи	Самостійна робота	Публічний захист
		Асистентська практика	практичні заняття	індивідуальні завдання, звіт (диференційований залік)
		Природа і суспільство в первісній Європі (англійською мовою)	лекції, семінари, самостійна робота	усні опитування, контрольні роботи, індивідуальні завдання, підсумкова контрольна робота

		Методика викладання історії у закладах вищої освіти	лекції, семінари, самостійна робота	усні опитування, контрольні роботи, усна рецензія, презентація, іспит
		Педагогіка вищої школи та педагогічна майстерність викладача	лекції, семінарські заняття, самостійна робота	модульні контрольні роботи, усні опитування (практичне завдання, педагогічна ситуація, педагогічна задача), оцінювання презентацій, іспит
		Професійна та корпоративна етика історика-дослідника з основами інтелектуальної власності	лекція, семінар, самостійна робота	усне опитування, контрольна робота (тест), індивідуальне завдання, підсумкова контрольна робота
		Курсова робота	Самостійна робота	Захист
<i>ПР 09. Здійснювати викладацьку діяльність у закладах вищої освіти на основі сучасних освітніх технологій, а також принципів і практик європейських країн</i>	☒	Асистентська практика	практичні заняття	індивідуальні завдання, звіт (диференційований залік)
		Методика викладання історії у закладах вищої освіти	лекції, семінари, самостійна робота	усні опитування, контрольні роботи, усна рецензія, презентація, іспит
		Педагогіка вищої школи та педагогічна майстерність викладача	лекції, семінарські заняття, самостійна робота	модульні контрольні роботи, усні опитування (практичне завдання, педагогічна ситуація, педагогічна задача), оцінювання презентацій, іспит
		Психологія вищої школи	лекція, самостійна робота, підготовка презентацій, підготовка доповідей, аналітичних матеріалів, обговорення педагогічних ситуацій	тест, опитування, виконання практичних завдань, презентація дискурсу, модульна контрольна робота, оцінювання виступів, презентацій
<i>ПР 04. Застосовувати у професійній діяльності у сфері історії та археології сучасні цифрові інструменти і технології для пошуку, збереження і оброблення інформації, у тому числі для виконання наукових досліджень і реалізації освітніх та інноваційних проектів</i>	☒	Методологія й організація археологічних досліджень: видобуток та інтерпретація археологічних джерел	лекції, семінари, самостійна робота	Усні опитування, контрольні роботи (тести), індивідуальні завдання, іспит
		Археологічна типологія та класифікація	лекції, семінари, самостійна робота	усні опитування, контрольні роботи, реферат, іспит
		Класична археологія	лекції, семінари, самостійна робота	Усні опитування, презентації, контрольні роботи (тести), іспит
		Археологічна практика	практичні заняття	Індивідуальні завдання, захист звіту (диференційований залік)
		Правові аспекти охорони культурної спадщини	лекції, семінари, самостійна робота	усні опитування, модульні контрольні роботи (тести), індивідуальні завдання, підсумкова контрольна робота
		Менеджмент і маркетинг в музейній справі	лекції, семінари, самостійна робота	усні опитування, модульні контрольні роботи, презентації, індивідуальне завдання «Бізнес-план», залік
		Науково-дослідна виробнича практика (музейна археологія)	Самостійна робота, виконання завдань на базі практики	Індивідуальні завдання, підготовка та захист звіту, диференційований залік
<i>ПР 07. Зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки</i>	☒	Асистентська практика	практичні заняття	індивідуальні завдання, захист звіту
		Методика викладання	лекції, семінари, самостійна	усні опитування, контрольні

<i>та аргументацію з питань історії та археології до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються</i>		історії у закладах вищої освіти	робота	роботи, усна рецензія, презентація, іспит
		Педагогіка вищої школи та педагогічна майстерність викладача	лекції, семінарські заняття, самостійна робота	модульні контрольні роботи, усні опитування (практичне завдання, педагогічна ситуація, педагогічна задача), оцінювання презентацій, іспит
		Психологія вищої школи	лекція, самостійна робота, підготовка презентацій, підготовка доповідей, аналітичних матеріалів, обговорення педагогічних ситуацій	тест, опитування, виконання практичних завдань, презентація дискурс, модульна контрольна робота, оцінювання виступів, презентацій
		Професійна та корпоративна етика історика-дослідника з основами інтелектуальної власності	лекція, семінар, самостійна робота	усне опитування, контрольна робота (тест), індивідуальне завдання, підсумкова контрольна робота
<i>ПР об. Здійснювати експертизу пам'яток історії, археології та культури з метою їх охорони та подальшого використання</i>	☒	Археологічна практика	практичні заняття	Індивідуальні завдання, захист звіту (диференційований залік)
		Правові аспекти охорони культурної спадщини	лекції, семінари, самостійна робота	усні опитування, модульні контрольні роботи (тести), індивідуальні завдання, підсумкова контрольна робота
		Археологія Європейського Барбарікуму	лекції, семінари, самостійна робота	контрольні роботи, презентації, іспит
		Археологія антропогену / Archaeology of Anthropogen	лекції, семінари, самостійна робота	усні опитування, контрольні роботи (тести), реферат
		Класична археологія	лекції, семінари, самостійна робота	Усні опитування, презентації, контрольні роботи (тести), іспит
<i>ПР 05. Планувати і виконувати наукові дослідження у сфері історії та археології, висувати та перевіряти гіпотези, обирати методи дослідження, аналізувати результати, обґрунтовувати висновки</i>	☒	Етнічні процеси за археологічними джерелами	лекції, семінари, самостійна робота	Усне опитування, модульні контрольні роботи, індивідуальні завдання, підсумкова контрольна робота (залік)
		Соціально-економічні реконструкції за археологічними джерелами	лекції, семінари, самостійна робота	Усні опитування, контрольні роботи, індивідуальні завдання, іспит
		Археологія антропогену / Archaeology of Anthropogen	лекції, семінари, самостійна робота	усні опитування, контрольні роботи (тест), реферат
		Підготовка та захист кваліфікаційної роботи	Самостійна робота	Публічний захист
		Науково-дослідна виробнича практика (музейна археологія)	Самостійна робота, виконання завдань на базі практики	Індивідуальні завдання, підготовка та захист звіту, диференційований залік
		Курсова робота	Самостійна робота	Захист
		Методологія й організація археологічних досліджень: видобуток та інтерпретація археологічних джерел	лекції, семінари, самостійна робота	Усні опитування, контрольні роботи (тести), індивідуальні завдання, іспит

		Теоретична антропологія	лекції, семінари, самостійна робота	усні опитування, модульні контрольні роботи, індивідуальні завдання, підсумкова контрольна робота
<i>ПР 03. Розробляти й реалізувати історичні та міждисциплінарні проекти з урахуванням сучасних методологічних підходів</i>	☒	Теоретична антропологія	лекції, семінари, самостійна робота	усні опитування, модульні контрольні роботи, індивідуальні завдання, підсумкова контрольна робота
		Менеджмент і маркетинг в музейній справі	лекції, семінари, самостійна робота	усні опитування, модульні контрольні роботи, презентації, індивідуальне завдання «Бізнес-план», залік
		Підготовка та захист кваліфікаційної роботи	Самостійна робота	Публічний захист
		Курсова робота	Самостійна робота	Захист
		Методологія й організація археологічних досліджень: видобуток та інтерпретація археологічних джерел	лекції, семінари, самостійна робота	Усні опитування, контрольні роботи (тести), індивідуальні завдання, іспит
		Правові аспекти охорони культурної спадщини	лекції, семінари, самостійна робота	усні опитування, модульні контрольні роботи (тести), індивідуальні завдання, підсумкова контрольна робота
<i>ПР 02. Здійснювати рецензування, коментування, анотації наукових, науково-популярних, освітніх та публіцистичних текстів, які стосуються питань історії та археології</i>	☒	Археологічна практика	практичні заняття	відуальні завдання, захист звіту (диференційований залік)
		Теоретична антропологія	лекції, семінари, самостійна робота	усні опитування, модульні контрольні роботи, індивідуальні завдання, підсумкова контрольна робота
		Підготовка та захист кваліфікаційної роботи	Самостійна робота	Публічний захист
		Асистентська практика	практичні заняття	індивідуальні завдання, звіт (диференційований залік)
		Курсова робота	Самостійна робота	Захист
		Методика викладання історії у закладах вищої освіти	лекції, семінари, самостійна робота	усні опитування, контрольні роботи, усна рецензія, презентація, іспит
		Професійна та корпоративна етика історика-дослідника з основами інтелектуальної власності	лекція, семінар, самостійна робота	усне опитування, контрольна робота (тест), індивідуальне завдання, підсумкова контрольна робота
<i>ПР 01. Аналізувати теоретичні та методологічні проблеми сучасної історичної науки, критично оцінювати стан проблеми та результати останніх досліджень</i>	☒	Давні культури в археологічному відображенні	лекції, семінари, самостійна робота	Усні опитування, контрольні роботи (тести), індивідуальні завдання, підсумкова контрольна робота (іспит)
		Етнічні процеси за археологічними джерелами	лекції, семінари, самостійна робота	Усне опитування, контрольні роботи, бліц опитування, індивідуальні завдання, підсумкова контрольна робота (залік)
		Теоретична антропологія	лекції, семінари, самостійна робота	усні опитування, модульні контрольні роботи,

				індивідуальні завдання, підсумкова контрольна робота
		Соціально-економічні реконструкції за археологічними джерелами	лекції, семінари, самостійна робота	Усне опитування, контрольні роботи, іспит
		Археологія Європейського Барбарікуму	лекції, семінари, самостійна робота	контрольні роботи, презентації, іспит
		Підготовка та захист кваліфікаційної роботи	Самостійна робота	Публічний захист
		Курсова робота	Самостійна робота	Захист
		Природа і суспільство в первісній Європі (англійською мовою)	лекції, семінари, самостійна робота	усні опитування, контрольні роботи, індивідуальні завдання, підсумкова контрольна робота
		Методологія й організація археологічних досліджень: видобуток та інтерпретація археологічних джерел	лекції, семінари, самостійна робота	Усні опитування, контрольні роботи (тести), індивідуальні завдання, іспит
<p><i>ПР 08. Розширювати актуалізовану джерельну базу за рахунок введення до наукового обігу архівних джерел, опрацювання фондів музеїв, участі у наукових й археологічних експедиціях тощо</i></p>	☒	Археологічна практика	практичні заняття	Індивідуальні завдання, захист звіту (диференційований залік)
		Підготовка та захист кваліфікаційної роботи	Самостійна робота	Публічний захист
		Науково-дослідна виробнича практика (музейна археологія)	Самостійна робота, виконання завдань на базі практики	Індивідуальні завдання, підготовка та захист звіту, диференційований залік
		Курсова робота	Самостійна робота	Захист
		Археологічна типологія та класифікація	лекції, семінари, самостійна робота	усні опитування, контрольні роботи, реферат, іспит
		Методологія й організація археологічних досліджень: видобуток та інтерпретація археологічних джерел	лекції, семінари, самостійна робота	Усні опитування, контрольні роботи (тести), індивідуальні завдання, іспит